

Giske kommune
– Historisk og framtidsetta –
Årsrapport 2018

› Rådmannen har ordet

2018 var eit år med mange viktige hendingar og milepelar, men også eit år med utfordringar i forhold til investeringar, drift og ressursbruk. Kommunen vart ROBEK-kommune i 2016 som eit resultat av eit for høgt driftsnivå over år. Det har vore arbeid med innsparingar og omstilling gjennom digitalisering og bruk av ny teknologi for å drive rasjonelt og effektivt, innanfor tilgjengeleg rammer: Drift i balanse. Status viser at målet ikkje vart nådd, heller ikkje målsettinga om nedbetaling av opparbeidd underskot. Dette inneber at kommunen blir verande på ROBEK-lista utover 2019, slik det ser ut no. Dei kommunale tenestene har i fleire år brukt meir enn budsjettet, men ekstra inntekter har vore med å gitt balanse i rekneskapen. I 2017 hadde kommunen ei god avkastning på fonds-plasseringar som gav positivt driftsresultat og nedbetaling av tidlegare års underskot. I 2018 var finansavkastninga heller negativ. Seks millionar kroner frå Havbruksfondet kom godt med i balansen men var ikkje nok til å greie nedbetaling i samsvar med forpliktande plan. Tenestområda har fått mindre rammer og har redusert tilboda, men langt frå nok til å få balanse. Kutt i rammene til tidleg innsats innan oppvekst delvis vart omfordelt i drifta, men samla enda med eit overforbruk. Veksten innanfor tenesteområda har blitt mindre, men omfanget må reduserast merkbar og strukturelle endringar må gjennomførast. Etter første tertial låg drifta vesentleg over vedteke budsjett og for å kome på kurs bad rådmannen om at auke i eigedomsskatt måtte vurderast i sambane med budsjett for 2019, og dette vart lagt inn i rådmannen sitt framlegg. Dette fekk ikkje fleirtal i kommunestyret og driftsramma for tenestene vart då redusert tilsvarande. Å kome ut av ROBEK-statusen vil vere eit første teikn på sunn økonomisk drift.

I 2018 vart akutte behov for fleire klasserom løyst med undervisningsbrakker og utbygging av Vigra skule og Valderøy ungdomsskule må vente nokre år. Det same må meir omfattande vedlikehald på kommunale bygg. Kommunal infrastruktur som vegar, vatn og avløp har blitt og vil bli bygd ut i samsvar med kapasitet og gjeldande planar for å legge til rette for framtidig bolig- og næringsutvikling.

Ein sunn kommuneøkonomi gir stabile rammer for tenesteproduksjonen og vil avstemme kva forventningsnivå innbyggjarane kan ha til kommunale tenester. Innanfor dei gitte rammene skal kommunen utvikle seg som eit godt, robust og berekraftig samfunn med:

- Næringsutvikling
- Tenesteutvikling med framtidsretta tilbod ved hjelp av omstilling og digitalisering.
- Partssamarbeid som grunnlag for utvikling av gode arbeidsmiljø og gode tenester

Veksten i innbyggartal heldt fram med 106 nye innbyggjarar til 8 398 (8 292) 01.01.19 og 108 nyfødde. I tenestene har arbeid med omstilling og nye tiltak fått ein stadig større plass, jamfør prosjektet omstilling gjennom digitalisering. Omsorgstenestene vart omorganisert slik at det vart oppretta ei ny eining Meistring og psykisk helse, trekt ut frå NAV; Barn, familie og helse, og omsorg.

Av andre viktige nye tiltak må nemnast:

Giske kommune nådde fram med søknad om mudring av Gjøvsund hamn og kom med det nærare målet om realisering av ei attraktiv nasjonal fiskerihamn. Som del av dette arbeidet tok kommunen initiativ til etablering av Gjøvsund utvikling AS. I dette selskapet har næringslivsinteresser i området føringa i samarbeid med kommunen. Det vart vidare starta arbeid med områdeplan for Sætra og Gjøvsund med brei medverknad der det vart nedsett ei arbeidsgruppe med grunneigarar og næringslivsrepresentantar i området. Kommunen var også ein aktiv part i fiskerikonferansen Next Wave der næringa blir løfta fram og gitt ein arena ei stor fiskerikommune verdig.

Etter ein lang og grundig prosess med høg grad av involvering frå innbyggjarane vart Kommuneplan 2018-2029 vedteken. Her var også sjøareala med, men det er først med marine grunnkart at størstedelen av kommunen kan regulerast på ein meningsfull måte. Om lag 95% av Giske kommune er sjøareal og vil framover bli stadig viktigare og grunnkarta vil gi viktig kunnskap for utvikling og forvaltning, i tråd med FN sine berekraftsmål. Det vart starta arbeid med Marine grunnkart (nasjonalt prosjekt MAGIN) som blir gjort av Kartverket, Norges geologiske undersøkelser (NGU) og Havforskningsinstituttet (HI). Giske kommune var her søkjar i samarbeid med Sandøy, Haram, Skodje, Ørskog, Ålesund og Møre og Romsdal fylkeskommune. .

Etter ny vurdering med nedsetting av ei ekspertgruppe tok kommunestyret ei ekstra vurderinga i forhold til kommunestruktur, og gjorde i september det viktige vegvalet om å gå vidare som eigen kommune. Med kommunereformen og etablering av Nye Ålesund kommune vart det varsla at alle interkommunale avtalar blir sagt opp, og må eventuelt reforhandlast. Giske kommune etter 2020 har vore tydeleg på at ein fortsatt vil ha eit godt samarbeid med nabokommunane, og vere aktiv i regionale fora og samarbeidsprosjekt. Kommuner var med i etableringa av Ålesund lufthamn Vigra AS, Felles klima, areal og transportplan, og samarbeid i forlenging av Byregion programmet (BYR Ålesund) med fleire prosjekt og fora for regionssamarbeid.

Omstillingsprogrammet "Tenesteutvikling gjennom digitalisering og bruk av ny teknologi" har lagt to år bak seg og resultatata blir stadig meir synlege innan skulen der nettbrett, koding og teknologibruk har ein viktig plass, og innan omsorg der velferdsteknologien vart teken i bruk med mobilteknologi, elektroniske dørlås og ulike digitale hjelpemiddel. Kommunen arrangerte ei spanande og vellykka konferanse som viste både kor langt ein har kome og potensialet for nye tilbod. Ein illustrativ video vart laga og publisert på nett. På teknisk sektor har nye karttenester tatt i bruk som eit godt redskap både i saksbehandling og for innbyggjarane. Den som driv nybrottsarbeid må ein rekne med både motstand, som kan vere velbegrunna, og feiling. Likevel, dette er berre starten på ei utvikling som skyt stadig meir fart.

Kommunen sin samfunnsplan har tittelen **samspelskommunen** og det forpliktar. Det inneber for det første erkjenninga at kommunen er avhengig av samspel med næringsliv, lag, foreiningar og innbyggjarar for å skape det gode samfunnet ein vil kommunen skal vere. Vidare er kommunen ein stor arbeidsgjevar og legg stor vekt på trepart-samarbeidet mellom politikarar, rådmann og dei tillitsvalde. Vi har brei og solid kompetanse slik at kommunen kan gi gode tenester. På nokre område er ein avhengig av å kjøpe tenester av andre og aukande behov for spisskompetanse krev både kompetanseheving i form av etter- og vidareutdanning og rekruttering av nye medarbeidarar. Kommunen blir stadig utfordra på kompetanse og har avgrensa ressursar, men saman med resten av lokalsamfunnet kan vi skape rike lokalmiljø med varierte og gode tilbod.

Oppsummert kan ein seie at kommunen produserte gode tenester på alle ansvarsområde i 2018, men det daglege arbeidet som ber dei kommunale tenestene i barnehagar, skular, kultur, omsorg, helse og tekniske tenester får ikkje dei store overskriftene. Tenestene er sjølvsgde i vårt velferdssamfunn. Manglar og avvik får meir merksemd, og det kan det vere gode grunnar til. Kommunen har utfordringar og greier ikkje alltid å levere forventa tenester, og klager blir tatt på alvor. Ein har ikkje kome langt nok med oppfølging av avvik sjøl om systema er på plass. Teknisk eining sette i gong eit LEAN-prosjekt for å bli betre på sakshandsaming, levering av prosjekt og investeringar. Målet er rask og etterretteleg informasjon, saksgang og fullføring av prosjekt. Tilsvarande tiltak må også gjerast innanfor andre tenester der kommunen ikkje er gode nok. Kommunen skal bli kjent igjen på sine verdiar:

RESPEKT, LØYSINGSVILJE, ENGASJEMENT, KVALITET.

Overordna mål og satsingar

Giske kommune skal halde ein høg etisk standard i samsvar med etisk reglement. Reglementet vert årleg gått gjennom og drøfta i kommunestyret og med dei tilsette.

Giske kommune har eit overordna internkontrollsystem og arbeider med kontinuerlig forbetring på dagsorden.

Overordna mål

- Giske kommune skal vere ute av ROBEK i løpet av 2019. Det skal vere økonomisk balanse i drifta kvart år i planperioden med avsetjing til disposisjonsfond kvart år i perioden, og årlege fondsavsetjing skal vere 1,75 % av bruttoinntekter frå 2021. Økonomisk status vert rapportert månadleg til formannskapet og pr. tertial til komitear, formannskap og kommunestyre økonomi, teneste, personale/organisasjon, og samfunnsutvikling.
- Tverrfagleg samarbeid skal leggjast til grunn for tilbod til brukarar med samansette behov.
- Gjennomføring av omstillingsprogrammet «Tenesteutvikling gjennom digitalisering og bruk av ny teknologi» held fram.
- Nettbaserte løysingar for intern kommunikasjon og informasjon skal vidareutviklast
- I utvikling av Giske-samfunnet skal det leggast vekt på tiltak og aktivitetar som bidreg til utvikling av eit heilskapleg syn på organisasjon og samfunn
- Innbyggjarmedverknad mellom val skal ha høg fokus frå kommunen si side ut over det som følgjer av lov og forskrift. Arbeidet med å utvikle godt samspel med innbyggerane held fram i planperioden.
- Giske 2020 vil levere gode tenester til innbyggerane og vere langt framme med digitale og teknologibaserte tenester. Dette føreset kompetente tilsette, evne til å gjere organisatoriske endringar og vilje til kontinuerleg å ta ut effektane som følgjer av teknologiske løysingar og arbeidsmetodar som vert valde. Dei næraste åra vil vere vår prøvetid i så måte. Giske kommune får ein ny og stor nabo i Nye Ålesund frå 01.01.2020. Dette gjer det nødvendig å avklare samarbeidsavtalar, kompetansekritiske forhold og tiltak for å utvikle Giske kommune vidare frå 2020.
- I arbeid med utvikling av Giskesamfunnet skal kommunen, etter idéar frå Island, ta initiativ til fempartsprosjekt med føremål å utvikle trygge og gode oppvekstmiljø for barn og unge. Det offentlege, foreldre og nærmiljø skal ut frå sine ansvarsområde spele på lag for å oppnå dette målet.
- Innbyggerane er sjølvhjelpete lengst mogeleg og har realistiske forventningar til kva kommunen kan levere av tenester. Gjennom dialog, medverknad og engasjement skal ein saman definere grensene for kva det offentlege kan tilby og kva den enkelte må ta ansvar for gjennom tilrettelegging ved livsendringar. Frivillige lag og organisasjonar har ei naturleg rolle i dette arbeidet.
- Innbyggjarmedverknad skal ha fokus ut over det som følgjer av lov og forskrift. Samspel med innbyggerane skal ha høg prioritet. Tankegangen bak metoden «samskaping» skal nyttast som modell for arbeidet.
- Vidare skal hovudmål for tenester, samfunnsutvikling, personal og organisasjon gitt i økonomiplanen følgjast opp.

Satsingar

- Digitalisering og teknologibasert tenesteutvikling
- Rus og psykisk helse, psykisk helseteam barn og unge, ØHD-tilbod
- Næringsutvikling
- Partssamarbeid
 1. Omstillingsprogrammet skal sikre kvalitet i alle ledd. Dette er ein grunnleggande tankegang i tenesteutviklinga til kommunen. I løpet av planperioden skal det utviklast kvalitetsplanar for kommunen sine tenester, der omstilling og digitale løysingar er sentrale element.
 2. Gjennomføring av omstillingsprogrammet «Tenesteutvikling gjennom digitalisering og bruk av ny teknologi» som starta i 2016, held fram. Lokal handlingsplan for digitalisering, vedtatt av kommunestyret i juni 2016 er grunnlag for arbeidet.
 3. Kulturplan, Kvalitetsplan for oppvekst og Helse- og omsorgsplanen skal leggjast til grunn for vidare utvikling av tenestene.
 4. Tverrfagleg samarbeid i og mellom fagområde skal leggjast til grunn for tilbod til brukarar med samansette behov. Kommunen skal sikre at tenestene vert tilstrekkeleg koordinert.
 5. Innan utgangen av 2019 skal plan for ny administrativ hovudstruktur vere politisk behandla.

Greitt á vite

Befolkning

Innbyggjarar í
Giske kommune

8398

Kommunen sin økonomi

0,5%

**Netto driftsresultat av
brutto driftsresultat**

Rekneskapsresultat mindreforbruk

0 kr

Arbeid og utdanning

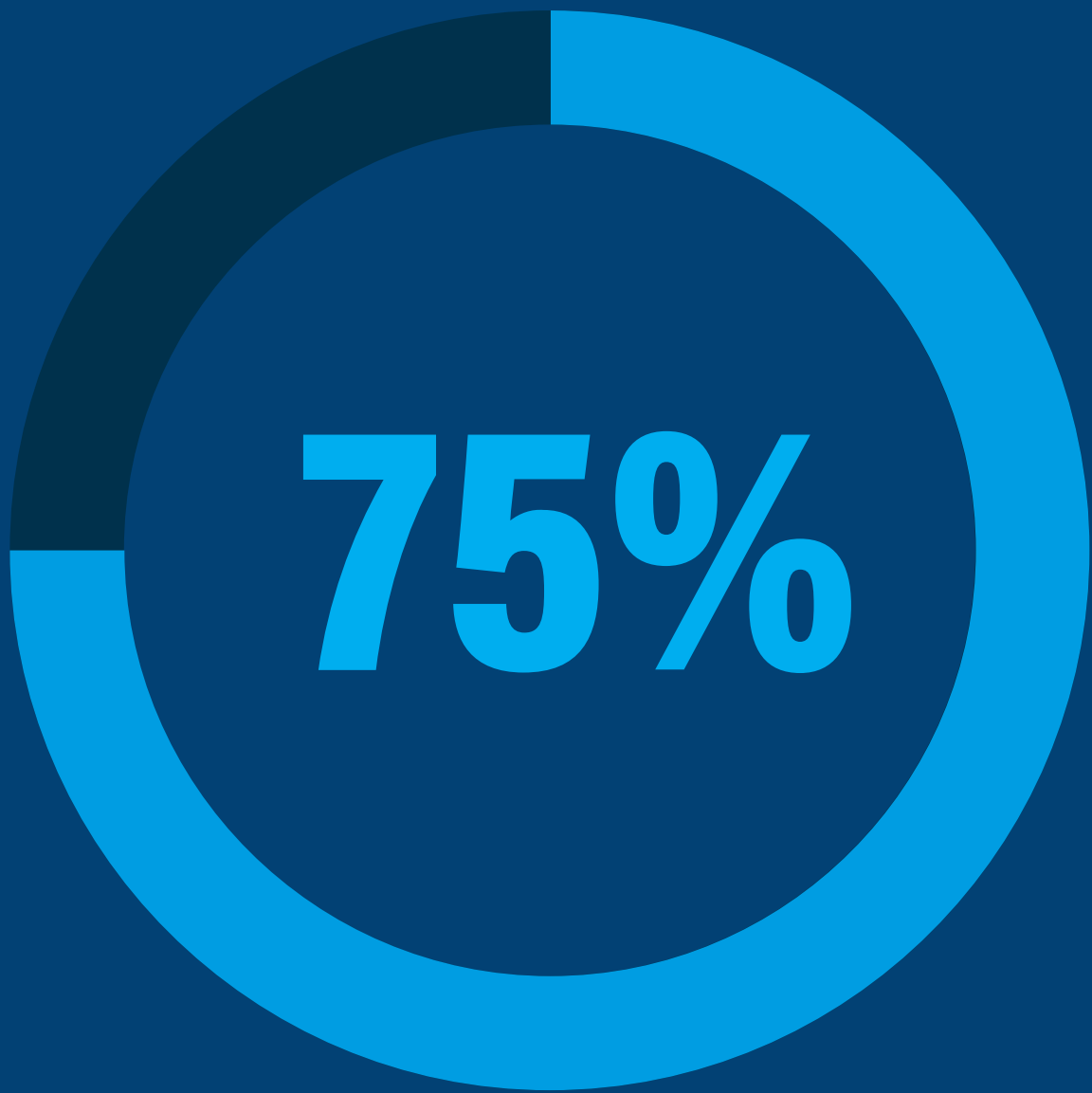
Antall tilsette 654 / Antall årsverk 492

Kvinner	Årsverk
499	383

Menn	Årsverk
155	109

**gjennomsnittlig
stillingsbrøk for tilsette**

Sjukefråver 8,8%

Kilde: Statistikkpakken frå KS sitt pai-register

Barn og utdanning

Tal på barn i barnehagar **578** fordelt på

Brann og utrykking

Utrykkingar på ulike hendingar i 2018

92

inkludert øvingar, falsk/feil på alarmer

Pleie og omsorg

**Antal brukarar innan
pleie og omsorgstenester**

878

Sjå meir her: www.ssb.no/kommunefakta/giske

ORGANISASJON OG MEDARBEIDARAR

Tal på tilsette - årsverk per 01.12.2018

Giske kommune hadde per 01.12.2018 **654 tilsette**^[1] fordelt på 492 årsverk^[2]. Av desse var 499 kvinner (383 årsverk) og 155 menn (109 årsverk). 76,3 % kvinner og 23,7 % menn. Desse var fordelt slik på dei ulike sektorane:

[1] Talet på tilsette i 2017 var 652 fordelt på 485 årsverk

[2] Alt talmateriale her er henta frå KS sin statistikkpakke. Den er basert på PAI-registeret (personaladministrativt informasjonssystem) som er eit KS-register basert på opplysningar frå kommunane HRM-system. Alle løna tilsette per 01.12.2018 med unntak av folkevalde, lærlingar, unge arbeidstakarar og engasjement kortare enn 6 månader er med. Timelønne i meir enn 14 t/ver også med.

Tilsette fordelt på kjønn og sektor

Sektor	Kvinner 2015	Kvinner 2016	Kvinner 2017	Kvinner 2018	Menn 2015	Menn 2016	Menn 2017	Menn 2018
Totalt	499 (79,6%)	504 (79,4%)	509 (78,1%)	499 (76,3%)	128 (20,4%)	131 (20,6%)	143 (21,9)	155 (23,7%)
Sentraladm.	21	22	18	17	4	4	4	7
Oppvekst	212	209	209	211	37	45	50	50
Helse/sosial/plo	248	257	264	247	35	37	40	48
Kultur	6	5	6	4	6	6	6	6
Teknisk	6	11	11	12	40	39	41	39
Ymse	6		1	8	6		2	

HEILTID / DELTID

Av våre 654 tilsette arbeidde 278 (42,6%) heiltid. Dette er ei svak auke frå 2017 då 41 % arbeidde fullt.[1] 433 (66,2%) av våre tilsette arbeidde i 75% stilling eller meir. Gjennomsnittleg stillingsbrøk for tilsette er 75%[2]. 37,9 % av kvinnene jobba heiltid, medan 57,8% av mennene hadde full stilling.

Fordelinga av tilsette, stillingsbrøk og kjønn ser slik ut:

[1] I samanliknbare kommuner (kommunegr. 11) arbeidde 42 % heiltid.

[2]. I samanliknbare kommuner (kommunegr.11) er gjennomsnittleg stillingsbrøk for ansatte 76%.

Tilsette fordelt på kjønn og stillingsbrøk

Stillingsprosent		2016	%	2017	%	2018	%
0 – 24,9 %	Alle	75	11,8	72	11	66	10,1
	Kvinner	44	8,7	43	8,4	35	7,0
	Menn	31	23,7	29	20,3	31	20,1
25 – 49,9 %	Alle	34	5,4	50	7,7	43	6,6
	Kvinner	27	5,4	39	7,7	34	6,8
	Menn	7	5,3	11	7,7	9	5,8
50 – 74,9 %	Alle	124	19,5	118	18,1	111	17
	Kvinner	111	22	99	19,4	98	19,6
	Menn	13	9,9	19	13,3	13	8,4
75 – 99,9 %	Alle	151	23,8	145	22,2	155	23,7
	Kvinner	143	28,4	139	27,3	143	28,7
	Menn	8	6,1	6	4,2	12	7,8
100 %	Alle	251	39,5	267	41	278	42,6
	Kvinner	179	35,5	189	37,1	189	37,9
	Menn	72	55,0	78	54,5	89	57,8

Lønsutvikling - kvinner og menn

76,3% av dei tilsette i Giske kommune er kvinner. 15 av 19 av leiarane i rådmannen sitt leiarforum er kvinner (78,9 %) - dette inkludert rådmannen.

Lønsutvikling rådmannen sitt leiarforum (kommunalsjefar, einings- og stabsleiarar)

	2015	2016	2017	2018
Snittløn kvinner i leiarforum (eksl. rådmann)	657 356,-	671 681,-	696 442,-	722 943,-
Snittløn menn i leiarforum	687 714,-	705 927,-	714 609,-	731 796,-

Lønsutvikling kvinner og menn

Kjønn	Årsløn 2015	Årsløn 2016	Årsløn 2017	Årsløn 2018
Alle	438 012	450 396	461 736	475 182
Kvinner	432 408	444 924	458 832	472 740
Menn	462 024	473 304	472 968	486 660

LIKESTILLING

Vi er som andre kommuner ein kvinnedominert arbeidsplass, dette gjeld i alle sektorar med unntak av kultur og teknisk. 76,3% av våre tilsette er kvinner. Oppvekstsektoren har 211 kvinner og 50 menn. Helse og omsorg har 247 kvinner og 48 menn.

I oppvekstsektoren oppmodar vi særleg menn til å søkje og vi vurderer mannlege søkjarar spesielt - ei samla vurdering i høve til kvalifikasjonsprinsippet vert likevel vektlagt mest ved rekruttering. Vi etterspør mannlige lærlingar, men det er dessverre få av dei. I 2018 var 2 av 7 lærlingar i helsefag og barne- og ungdomsfaget menn. I samarbeid med NAV og

fylkekommunen deltok vi i prosjektet "Menn i helse", dette er eit nasjonalt prosjekt for å auke talet på menn i helsesektoren. Prosjektet førte for vår del dessverre ikkje til fleire menn i helsesektoren, men vi planlegg å prøve igjen.

15 av 19 i rådmannen sitt leiarforum er kvinner, dette inkludert rådmannen (kommunalsjef, einings- og stabsleiarar). Snittløn for kvinner ekskl. rådmann for kvinner var 722 943,- , for menn 731 796,-. Av 33 mellomleiarar er 26 kvinner.

Vi jobber bevisst med utjamning av lønsforskjeller i høve til kjønn og i vår lønspolitiske plan er dette ei klar målsetjing.

Vi har ei svak auke i talet på heiltidstilsette, 41 % i 2017 til 42,6 % i 2018. Høvesvis mange færre kvinner enn menn arbeider heiltid, 37,9 % av kvinnene - 57,8% av mennene. Det vert arbeidd målretta for å redusere ufrivillig deltid. Hausten 2018 starta vi å kartlegge uønska deltid ved hjelp av digitale skjema der tilsette registrerer ønska stillingsbrøk. Vi ser at ønskjer heiltid, men relativt mange ønskjer også å jobbe deltid. Kartleggingsverktøyet gir oss god oversikt over uønska deltid, og ved ledig stilling bruker leiarane denne oversikta aktivt for dele opp stillingar og auke opp stillingsbrøkar der dette er mulig. Vi arbeider med ulike turnustyper m.a for å auke gjennomsnittleg stillingsbrøk, dette er eit arbeid som er godt i gang og som vi håper vil gi resultat. Vi har i 2018 også i større grad enn før lyst ut heile "faste vikarstillingar" - dette fungerer godt. Heiltidskultur er svært viktig for tenestekvalitet og arbeidsmiljø.

Vi er ei IA-verksemd der eitt av måla er at flest mogleg kan vere i jobb. I samarbeid med NAV arbeider vi med tilrettelegging der det er mulig, og i samarbeid med NAV tek vi imot personar som har behov for arbeidstrening og språktrening. Dette vil vi halde fram med også i åra framover då dette skaper læring for alle partar.

Gjennomsnittleg grunnløn i måneden fordelt på kjønn i ulike arbeidstakargrupper

	Menn	Kvinner
Einings- og stabsleiarar	59 088,-	59 521,-
Avdelingsleiarar	50 953,-	50 759,-
Assistentar	31 664,-	30 341,-
Fagarbeidarar	33 305,-	34 533,-
Lærar	38 619,-	38 308,-
Adjunkt	42 068,-	42 311,-
Adjunkt m/ tillegg	44 709,-	44 793,-
Lektor/Master		49 116,-
Lektor m/ tillegg		48 408,-

SJUKEFRÅVÆR

Sjukefråværet er redusert frå 9,48 % til 8,8 %

Tala i tabellen under er henta frå KS sitt PAI-register i perioden 4 kvartal 2017-3.kvartal 2018. I vår interne statistikk er sjukefråværestala i same periode 7,5 %. Giske kommune deltok i 2018 i KS si satsing "NED - med sjukefråværet", det har vore arrangert workshops i alle einingar der leiing og tilsette i lag har jobba med relevante spørsmål knytt til arbeidsmiljø og nærvær. Vi har hatt ein jamn fokus på sjukefråvær og avklart enkeltsaker, og dette ser vi har gitt resultat. Vi ser at eit måltal på 5% er vanskeleg å nå - dette vil bli justert for 2019.

[2].

[1] KS forklarar ulikheitene mellom tal henta frå KS og tal henta frå andre kilder slik:

Det kan være en nivåforskjell mellom tallene til KS og tallene fra andre kilder, for eksempel den enkelte kommunes lønns- og personalsystem. Dette skyldes at det er flere ulike metoder for å beregne sykefravær, og innebærer ikke nødvendigvis at noen av tallene er gale. De viktigste forskjellene er i de fleste tilfeller hvilke grupper som inkluderes og hvor mange mulige dagsverk som brukes. Når det gjelder mulige dager bruker KS 196 dager for undervisningspersonell og 235 dager for øvrige ansatte. Tallene som er publisert på www.ks.no/fravarstall er tatt ut på fastlønte hovedstillinger, og er uten timelønte, vikarer og bistillinger. Bare ansatte som har vært ansatt i hele rapporteringsperioden på 12 måneder er med i dataene KS mottar, så personer i korte engasjementer kommer ikke med. Gruppene KS har holdt utenfor har typisk lavt fravær. Hvis man velger et annet antall mulige dager eller inkluderer andre grupper ansatte, kan det ha stor innvirkning på tallene. KS bruker selvsagt samme beregningsmetode og samme utplukk for alle publiserte tall. Våre tall kan derfor brukes til å sammenligne tall kommuner i mellom, se på utvikling over tid eller sammenligne ulike fraværstyper eller fravær i ulike sektorer. Man kan imidlertid ikke sammenligne KS' tall med tall fra lønns- og personalsystemet.

[2] Frå PAI-statistikk, sjukefravær i perioden 4.kvartal 2016 til og med 3.kvartal 2017.

Utvikling i sjukefravær (Pai-tal) 4.kvartal 2017 - 3.kvartal 2018

Sektor	Totalt % 2014	Totalt % 2015	Totalt % 2016	Totalt % 2017	Totalt % 2018
Totalt	9,95	8,37	8,99	9,48	8,8
Administrasjon	5,73	3,97	10,5	6,17	7,5
Undervisning	9,39	9,67	8,55	8,36	8,8
Barnehagar	9,84	7,7	7,79	13,27	5,6
Helse/ plo	11,87	8,09	9,82	10,88	9,5
Teknisk	6,72	8,33	6,24	4,52	8,3

Utvikling i sjukefraværet 2018 - kvartalsvis (tal er henta frå Giske kommune sitt løns- og personalsystem)

Sjukefravær - tal henta frå Giske kommune sitt løns- og personalsystem

	2014	2015	2016	2017	2018
1.kv	8	7,6	7,6	9,7	8,7
2.kv	8	5	7,4	8	6,4
3.kv	7,8	4,9	4,9	5,6	4,1
4.kv	7	5,7	7,7	7,5	8,0

Sjukefravær fordelt på alder (Pai-tal)

Alder	2014	2015	2016	2017	2018
Totalt	9,95	8,37	8,99	9,48	8,8
25 – 29 år	2,45	8,64	12,27	11,53	10,7
30-39 år	12,22	7,77	9,67	10,54	10,5
40-49 år	9,21	8,48	7,87	10,59	9,2
50-59 år	8,06	8,62	9,66	7,9	7,9
Over 60 år	13,33	8,94	7,86	7,97	6,2

REKRUTTERING / KOMPETANSEHEVING

Rekruttering har for mange typer stillingar vore ei utfordring i året som gjekk. Dette gjeld særleg sjukepleiestillingar, barnevernspedagogar, spesialpedagogar – og ingeniørar. For helse- og omsorgssektoren vil "Strategisk kompetanse og rekrutteringsplan for helse og omsorg 2019 - 2023" gi retning og vere til hjelp i rekrutteringsarbeidet. Planen vart vedteken i desember 2018.

Vi må jobbe målretta både for å redusere talet på ufaglærte, og for å styrke spesialistkompetansen. Som tidlegare år søkte vi om, og fekk tildelt midlar til ufaglærte som vil ta fagbrev. Vi la også godt til rette for andre tilsette som vil auke kompetansen sin med stipend- og permisjonsordningar. Når det gjeld omsorgssektoren mottok vi i som tidlegare år midlar frå fylkesmannen til fleire relevante etter og vidareutdanningar og fleire av sjukepleiarane og miljøterapeutane våre har gjennomført vidareutdanningar i rehabilitering, psykisk helse, rus, palliasjon, kreft, og rettleiing. Vi vil halde fram med motivere til spesialisert kompetanse. Satsinga på kursing i grunnleggande digitale ferdigheiter held fram.

Våren 2018 avslutta 12 lærarar vidareutdanning, og 12 nye starta vidareutdanning hausten 2018. Tre avdelingsleiarar i skulen avslutta rektorutdanninga si i 2018, og vi fekk stipend frå Utdanningsdirektoratet til to lærarar som ønskte å ta PPU (Praktisk pedagogisk utdanning)

Overordna kvalitetsplan for oppvekst vart utarbeidd og vedteken i 2018, det vart også "Handlingsplan for interkommunalt samarbeid om barnehage, skule og SFO på Nordre Sunnmøre 2018 - 2020".

I samarbeid med Sunnmøre kommunale opplæringskontor rekrutterer vi lærlingar. Målet er at vi skal ha minst 1 lærling per 1000 innbyggjar og vi hadde førre året 7 plasser, fordelt på helsefag, barne og ungdomsarbeidar og institusjonskokk. Ein lærling frå Giske kommune deltok i «rekrutteringspatruljen» som besøker ungdomsskulane i regionkommunane for å motivere ungdom til å ta helsefagleg utdanning. Læreplassane våre frå gode tilbakemeldingar frå opplæringskontoret, dette gjeld både leiinga sin jobb med tilrettelegging, og kvaliteten på instruktørane.

PARTSSAMARBEID / VERNETENESTE / HMS

Som i 2017 har partssamarbeidet vore eit satsingsområde i 2018. Dette har vore ei viktig satsing, og partssamarbeidet fungerer i all hovudsak godt. Arbeidet har ført til ei auka forståing for partane sine roller og kva omsyn dei må og skal ta i sitt arbeid. Det er semje om brukarfokus: det overordna målet med partsamarbeidet er å levere best mulig tenester til brukaren og innbyggjarane.

Inntrykket er at vernetenesta også fungerte godt. Vi har i dei siste åra, i samarbeid med bedriftshelsetenesta, kalla alle vemeombod inn til 4 - 5 samlingar i året der HMS-saker står på agendaen. I 2018 har fokuseti denne gruppa vore på mobbing- og trakassering, varsling, og vald og truslar i arbeidsmiljøet. Prosedyrer knytt til desse temaene er, i samarbeid med vernetenesta, gjennomgått og revidert i året som gjekk.

Sein haust 2018 starta planleggingsarbeidet av gjennomføring av medarbeidarundersøkinga 10-faktor i lag med leiarar, tillitsvalde og verneteneste. Målet var gjennomføring i februar 2019.

ETIKK

Verdiane er Giske kommune sine kjerneverdier nedfelt i verdidokumentet vårt. Vi har etiske retningslinjer som vert gjennomgått for alle tilsette årleg.

Både verdidokumentet og dei etiske retningslinjene skal fungere som rettesnor i møte med innbyggjarar, medarbeidarar og samarbeidspartnarar. Dei skal minne om grunnleggjande prinsipp i offentleg forvaltning og seier noko om korleis ein skal opptre og utføre arbeidet. Dette kan vere til hjelp i konkrete situasjonar med uklare etiske grenser, eller der det kan oppstå mistillit og kommunen sitt omdømme i verste fall bli skadd. Retningslinjene skal også vere grunnlag for etisk refleksjon ute på arbeidsplassane, i det daglege arbeidet.

Fleire av arbeidsplassane innan helse og omsorg praktiserer etiske refleksjon i grupper.

1 Politisk styring og kontrollorgan

Politisk styring og kontrollorgan omhandlar fylgjande tenesteområde:

Kommunestyre og formannskap	Kommunerevisjon og kontrollutval
Diverse utval / styrer og råd	Stortings- og kommuneval
Eldreråd	Komité for oppvekst og helse
Økonomisk stønad til politiske parti	Komité for kultur, miljø og tekniske saker

Teneste	1 POLITISK STYRING	Regnskap	Buds(end)	Budsjett	Regnskap
	Alle tal i heile 1 000	2018	2018	2018	2017
1000	KOMMUNESTYRE OG FORMANNSKAP	2 310	1 969	1 924	2 131
1005	POLITISKE KOMITEAR	222	416	416	344
1010	DIVERSE UTVAL/STYRE/RÅD	446	272	272	370
1020	ELDRERÅD	40	85	85	20
1050	ØKONOMISK STØNAD TIL POLITISKE PARTI	48	45	45	101
1060	KOMMUNEREVISJONEN - KONTROLLUTVAL	918	904	904	906
1070	STORTINGS- OG KOMMUNEVAL	-	-	-	180
Sum gruppeansvar: 1 POLITISK STYRING		3 983	3 690	3 645	4 052

Driftsrekneskap for Politisk styring og kontrollorgan viser eit meirforbruk på kr 293 000 i høve korrigert driftsbudsjett. Meirforbruket skriv seg frå høgre pensjonsutgifter, meir godtgjersle frå kurs og reiser, samt innbyggjarundersøkelsen i høve kommunesamanslåing.

KOSTRA

		2018	2018	2017	2017
		1532 Giske	Kostragruppe 11		
100 Politisk styring	Netto driftsutgifter på funksjon/tjenesteområde per innbygger (kr)	360	472	377	459
110 Kontroll og revisjon	Netto driftsutgifter på funksjon/tjenesteområde per innbygger (kr)	113	131	107	142

Indikatoren viser kor mykje av dei totale utgiftene som vert brukt til politisk styring og kontrollorgan. Data vises i kroner per innbygger.

Tala syner at Giske kommune innafor kostra funksjon 100 Politisk styring har ein nedgang frå 2017 til 2018 med 17 kr per innbyggjar, dette kjem mest sannsynleg av at det ikkje var stortings-/kommuneval i 2018. Ser ein i høve kostragruppe 11, ligg Giske kommune både lavere og har mindre auke enn gjennomsnittet.

På kostra funksjon 110 Kontroll og revisjoner er der ein auke på kr 6 per innbyggjar frå 2017 til 2018, kostragruppe 11 har ein nedgang på kr 11 per innbyggjar. Giske kommune ligg likevel under snittet for kostragruppe 11 i kroner per innbyggjar.

Oppfølging av kommunestyrevedtak

Giske kommunestyre behandla i alt 67 saker i 2018. Av dette er 59 saker ferdigstilt medan 8 saker er under arbeid ved utgangen av året.

	Møte	Møte	Saker	Saker
	2017	2018	2017	2018
Kommunestyret	6	6	74	78
Formannskapet	17	16	127	152
Næringsutvalet	5	4	11	10
Styre for finansforvaltning	0	0	0	0
Landbruksnemnda	4	6	11	15
Komité for miljø og teknisk	11	9	82	79
Komité for oppvekst og kultur	7	5	66	39
Komite for helse og omsorg	8	5	41	32
Eldrerådet	5	6	29	32
Rådet for funksjonshemma	5	6	35	30
Nammenemnda	3	0	12	0
Viltnemnda	1	1	2	3
Valnemnda	0	0	0	0
Valstyret	2	0	3	0
Kontrollutvalet	1	4	5	22

2 Kommuneleing - Stab

Kommuneleing – stab omhandlar fylgjande tenesteområde

- Rådmann og kommunalsjefar
- Personal og løn
- Økonomi
- Saksbehandling – felles

Eininga skal levere tidsrette støttefunksjonar i hehold til krav og forventningar som er stilt til kommunens kjerneverksemd og strategiske satsingar.

Drift

Teneste	2 KOMMUNE LEIING - STAB	Regnskap	Buds(end)	Budsjett	Regnskap
		2018	2018	2018	2017
1200	RÅDMANN - KOMMUNALSJEFAR	4 066	3 925	3 622	3 760
1210	PERSONAL OG LØN	2 293	2 118	2 118	2 150
1220	ØKONOMI	3 834	3 910	3 910	3 714
1230	SERVICEKONTORET	2 487	2 632	2 632	2 430
1250	IKT	230	664	664	-
1260	SAKSBEHANDLING - FELLES	2 028	2 176	2 176	2 121
2110	BARNEHAGE	419	402	402	405
2120	GRUNNSKOLE	397	539	539	614
2412	PSYKISK HELSEVERN	99	-	-	-
2440	BARNEVERN TENESTE	355	237	237	339
2540	PLEIE, OMSORG, HJELP TIL HEIMEBUANDE	640	468	468	280
Sum 2 KOMMUNE LEIING - STAB		16 847	17 072	16 769	15 813

Investering

	2 KOMMUNE LEIING - STAB	Regnskap	Buds(end)	Budsjett	Regnskap
		2018	2018	2018	2017
Alle tal i heile 1000					
1301	OMSTILLING GJENNOM BRUK AV IKT, DIGITALISERING OG NY TEKNOLOGI	-	-	-	7
Sum gruppeansvar: 2 KOMMUNE LEIING - STAB		-	-	-	7

Området hadde eit mindreforbruk på ca kr 225 000.

Eit mindreforbruk på teneste 1250 IKT kjem av stillinga som systemintegrator vart ståande ledig til og med September. At mindreforbruket samla sett ikkje vart høgre kjem av at utgifter til løn tilsatt på tildelingskontoret er bokført på dette området, men budsjettert på tildelingskontoret.

Overskot på nokre tenester skriv seg frå vakansar ved sjukefråvær og inntektsauke som skriv seg frå fleire sjølvkostområde og auke i inntekter frå VAR sektoren.

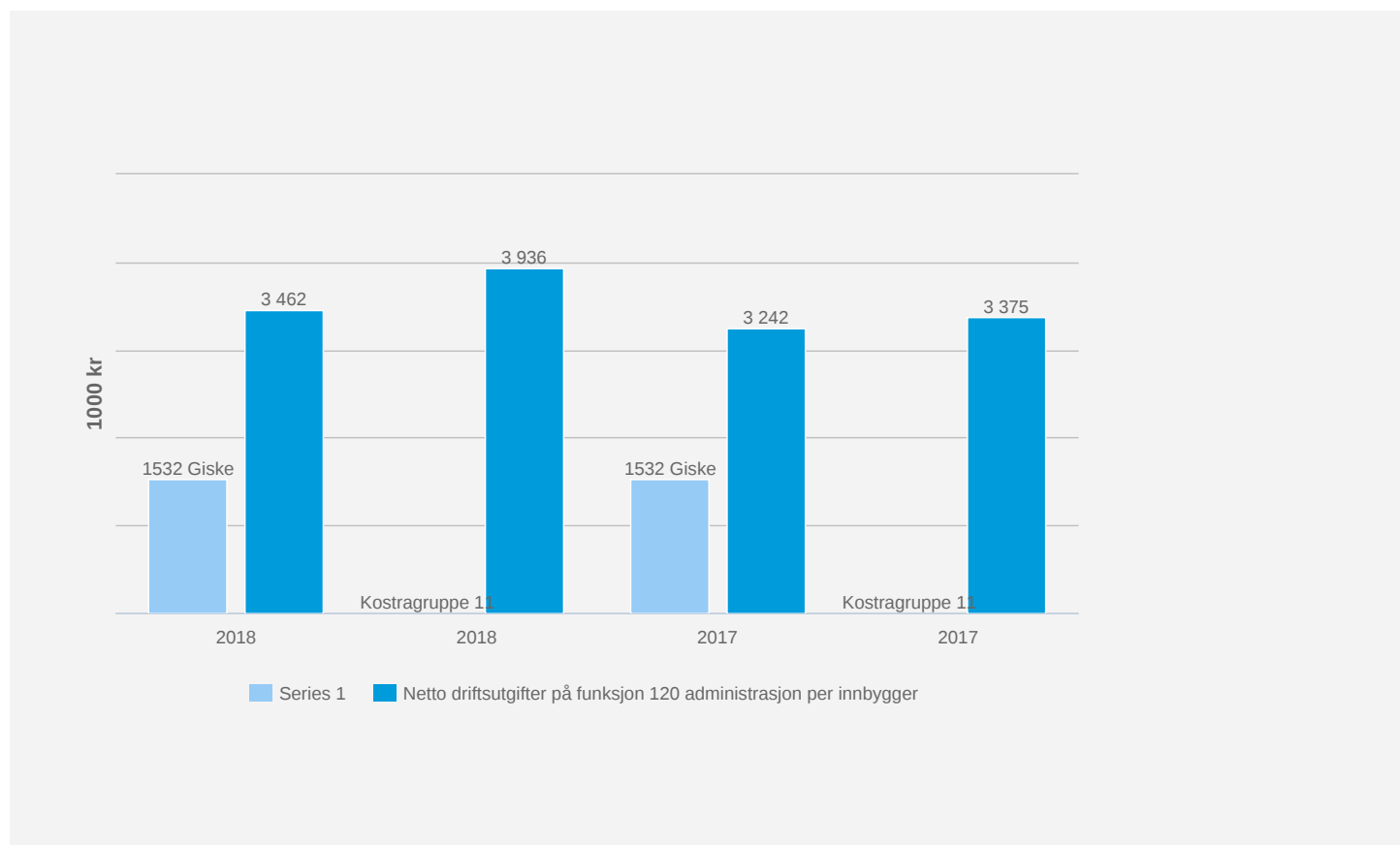
Der har ikkje vore investeringar i 2018.

Kostra

Netto driftsutgifter administrasjon per innbyggjar.

Indikatoren viser kor mykje av dei totale utgiftene som vert brukt til administrasjon og styring per innbyggjar. I indikatoren inngår administrativ ledelse, stab- og støttefunksjoner, Data vises i kroner per innbyggjar.

I tabellen nedanfor er det ikkje berre utgifter knytt til rammeområde 3 Kommuneleiing - stab. Tenester som er knytt til rammeområde 3 Fellesutgifter/fellesinntekter, rammeområde 7 Pleie og omsorg og sjølvkostområda i rammeområde 9 Teknisk er også med i tabellen.

Tala syner at Giske kommune har ein auke frå 2017 til 2018 med kr 220 per innbyggjar.

Giske kommune bruker kr 474 mindre per innbyggjar enn gjennomsnittet for kostragruppe 11. Dersom Giske skulle bruke det samme som gjennomsnittet i kostragruppe 11 vill dette utgjort ein auke på 4 mill. kr.

Studier har vist at kommuner tolker og definerer administrasjon ulikt i KOSTRA. Det inneber at tala ikkje er direkte samanlignbare mellom alle kommunar og er noko usikre.

› Toppleiing

Giske kommune si administrative toppleiing består av

- Rådmann
- Kommunalsjef - med ansvar for oppvekst, kultur og teknisk
- Kommunalsjef - med ansvar for helse- sosial og omsorg.

Rådmannen er næraste overordna for staben.

Toppleiinga si viktigaste oppgåve er å sjå til at politiske vedtak og sentrale målsettingar for tenestene våre vert iverksette. Toppleiinga er bindeleddet mellom dei folkevalde og administrasjon/dei ulike fagområda i kommunen.

Stab

Personal og løn

Personal- og lønsavdeling har 3,9 årsverk. Avdelinga sine hovudoppgåver er:

- Utvikling/vedlikehald av overordna arbeidsgivarpolitikk og løpande arbeid knytt til dette
- Støtte og rettleiing til einingane i utøving av arbeidsgivarpolitikken
- Lønskøyring/lønsarbeid/lokale lønsforhandlingar/pensjon/forsikring
- Rekruttering/kompetanseutvikling
- HMS/IA-arbeid/arbeidsmiljø
- Samarbeid med fagorganisasjonar og verneteneste
- Systemadministrasjon - digitale verktøy

Det daglege løns- og personalarbeidet går bra og inntrykket er at samarbeidet med tillitsvalde, verneombod, rådmannsteam og einingsleiarar fungerer godt. Avdelinga har stabile tilsette og trivselen er god. Avdelinga har ikkje sjukefråvær.

Hovudmål

Gjennomføring av omstillingsprogrammet "Tenesteutvikling gjennom digitalisering og bruk av ny teknologi"

Måloppnåing

Personalavdelinga har etablert og gitt opplæring i desse tiltaka i 2018:

Digital sjukefråværsoppfølging - fyrste del vart ferdig i 2017. Del to, digital levering av søknad om sjukepenger; Digisyfo m.m vart ferdigstilt i 2018.

Rekrutteringsmodulen er fornya og fleire digitale modular ligg føre.

Mål om ny organisering i stab- og støttefunksjonar:

Gjennomgang av organisering stab- og støttefunksjonar var planlagt avklart i 2018. På grunn av rekruttering av ny rådmann hausten 2018 vart dette utsatt til våren 2019. Målet om presentasjon av framtidig kompetanseprofil i stab er som følge av dette også utsatt til 2019.

Økonomi

Økonomiavdelinga i Giske kommune har 3,7 årsverk. Avdelinga sine hovudoppgåver er:

- Føre rekneskap til Giske kommune, Giske kyrkjelege fellesråd og legatrekneskap, herunder fakturamottak for heile kommuneorganisasjonen
- Brukarstøtte for budsjettverktøy, økonomi- og e-handelssystem
- Utarbeiding av samla årsbudsjett og økonomiplan for kommunen
- Rapportering/budsjettoppfølging
- Gi einingsleiarar m/fl. støtte og rettleiing innan økonomi
- Saksbehandling politiske saker
- Finansforvaltning
- Vere kommunen sitt kontaktpunkt for innkjøpsfelleskapet på Sunnmøre
- Koordinere KOSTRA-rapportering frå Giske kommune.
- Vere kommunen sitt kontaktpunkt i høve Nordre Sunnmøre kemnerkontor, skatteoppkrevjing og arbeidsgjevarkontroll.
- Administrere kommunen sine skadeforsikringar.
- Tilrettelegging for innkrevjing av kommunale økonomiske krav. Desse vert oversendt til inkassoselskap som står for innkrevjinga.

Avdelinga leverer i hovudsak tenester til interne brukarar. Det er likevel ein del publikumskontakt knytt til fakturakopi og spørsmål om utsende faktura, lån og aktivitet kring innkrevjing. Avdelinga er avhengig av godt samarbeid med eksterne leverandørar, lån- og finansforvaltarar, samarbeidskommunar og andre samarbeidspartnarar.

Hovudmål

Gjennomføring av omstillingsprogrammet "Tenesteutvikling gjennom digitalisering og bruk av ny teknologi"

Måloppnåing

Økonomiavdelinga har gjennomført desse tiltaka i 2018:

- Elektronisk saksgang ved behandling av manuelle bilag og elektronisk bilagsarkiv,
 - Resultatmål 2020: 100%. Resultatmål i 2018 var gjennomføring av opplæring og reduksjon i talet på manuelle bilag. Det har vore opplæring både på gruppe- og individnivå. Manuelle bilag er redusert frå 2023 i 2016 til 263 i 2018, d.v.s ein reduksjon på 87%.
- Auke andel elektroniske faktura frå leverandør
 - Resultatmål for dette er 100% i 2020. Andel elektroniske faktura har auka frå 63% i 2016 til 75% i 2017 og 83,33% i 2018. Det må setjast i verk tiltak skal ein klare å nå målet for 2020.
- Innbyggerinsyn WEB - faktura
 - Resultatmål er å gi betre service til innbyggerane. Der dei kan sjå faktura som er utsende, ta utskrift og søkje om utsett betaling.
- Auke andel digital utsending av faktura til kundar/brukarar
 - Resultatmål 2020 er 90%. Målet for 2017 var å vere ein tilbydar av faktura sendt til digital postkasse, slik at ein saman med andre offentlege og private aktørar bidreg til auka fokus og fleire brukarar. Efaktura og avtalegiro har vore i bruk i fleire år, og dei siste åra har det vore liten vekst. Utsending av faktura til digital postkasse vil saman med ny funksjonalitet i fagsystem og hos betalingsinstitusjonar i høve autogiro og efaktura bidra til auka vekst. På grunn av manglar i fagsystem har ein ikkje kunne ta i bruk ny funksjonalitet, ein går ut frå at dette vil betre seg i 2019.

I tillegg kjem endringar som berre påverkar internt i avdelinga. Å arbeide for å betre prosessar og rutinar som kan forenkle og forbetre, er ein kontinuerleg prosess som i stor grad vert gjennomført i takt med kva systemleverandøren utviklar og tilrettelegg. Døme på dette er autopay- automatisk remiteringsrutine, integrasjonar mot Altinn, setje opp automatiserte jobbar. I tillegg kjem arbeid med å tilrettelegge for bruk av eksisterande funksjonar - å bruke fagsystemet fullt ut.

Servicekontoret

Servicekontoret i Giske kommune har i dag 6,5 stillingsheimlar/årsverk. Av dette er 0,5 knytt til PPT. Sjølv servicekontoret utgjer 6 årsverk fordelt på 7 personar.

- sentralbordteneste
- informasjon og rettleiing
- kommunale avgifter
- felles saksarkiv
- postbehandling
- politisk sekretariat
- innkjøp til avdelingar i rådhuset

Hovudmål

Gjennomføring av omstillingsprogrammet "Tenesteutvikling gjennom digitalisering og bruk av ny teknologi"

Måloppnåing

Servicekontoret digitaliserte postutsending i 2016 med full årsdrift frå 2017 ved innføring av tenesta KS-SvarUt. Kontoret har ikkje full oversikt over all post som vert sendt frå kommunen. Via SvarUt vart det i 2018 sendt 7.771 dokument. Av dette vart 4.268 sendt/lest digitalt og 3.084 sendt til print.

SvarUt vart tatt i bruk som teneste i midten av 2016. Når det gjeld porto har forbruket utvikla seg slik som følge av digitaliseringa:

2015: kr. 278 702

2016: kr. 248 787

2017: kr. 196 400

2018: kr. 213 000

I desse summene ligg all porto, også for det som blir printa frå SvarUT. I tillegg har portotakstane auka kvart år. Innsparinga er bra, men ville vore monaleg høgare viss alle som tek i mot post digitalt reelt sett nytta tenesta ved å hente ut posten frå si digitale postkasse.

Folkehelsekoordinator

Giske kommune har folkehelsekoordinator i 100 % stilling, der 20% ligg til omsorg.

Folkehelsekoordinatoren:

- er prosjektleiar for kommunen si deltaking i «Nærmiljø og lokalsamfunn som fremmar folkehelse». Ein del av prosjektet i 2017 var samarbeid med Norges Miljø- og Biovitenskapelige Universitet (NMBU) og tema *kvalitetar ved møteplassar i Giske*.
- er ansvarleg for tilbodet Aktiv på dagtid. God deltaking både på tur og treningssenter
- er leiar av prosjekt "Meiopen kommune" (inkludert biblioteket som møteplass). Fortset inn i 2019.

- er kontaktperson for StikkUT.
- deltek i møte og drøftingar vedr ulike friluftrelaterte saker.
- deltek i kursrekke for førstegongsfødande (med tema ernæring).
- leiar arbeidet med Ungdata2017, følger opp resultat og tiltak i skulane.
- er med i samarbeidsprosjektet omkring "Go'fisken", mellom næringlivet, dei kommunale barnehagane og kjøkkenet.
- leiar for frisklivssentralen. Planlegging av samarbeid med barnehagane starta i 2017 og går vidare i 2018.
- har eit godt samarbeid med teknisk eining, er ein viktig arena for det lokale folkehelsearbeidet. Arbeid for betre medverknad, samt kartlegging og verdisetting av friluftsområde er viktige element i dette. Folkehelsekoordinator deltek på oppstartsmøte i reguleringsaker og har vore aktiv i arbeidet kring kommuneplanen sin arealdel.

Hovudmål: folkehelse i alt vi gjer.

3 Fellesutgifter - fellesinntekter

Fellesutgifter - fellesinntekter omhandler fylgjande tenesteområde:

På dette ansvarsområdet blir det ført inntekter og utgifter som er felles for heile kommunen sin organisasjon og som ikkje kan knytast opp mot ein skilde einingar eller stab. Døme på dette er:

- Felles personaltiltak / arbeidsmiljø
- Generelle arbeidsmiljøtiltak
- Diverse fellesfunksjonar:
 - Felles IT program, maskinvare og serviceavtaler.
 - Felles datakommunikasjon
 - Telefon og telefax
 - Frankering – porto
 - Kontingent til KS
 - Felles pensjonsutgifter/inntekter - premiefond.
 - Premieavvik blir samla her frå 2011.
 - Løn til hovudtillitsvalde
 - Utgifter til bedriftshelseteneste

Drift

		Regnskap	Buds(end)	Budsjett	Regnskap
		2018	2018	2018	2017
Teneste	3 FELLESUTGIFTER/FELLESINNTEKTER				
1212	GENERELLE PERSONALPOLITISKE TILTAK	1 091	1 559	1 503	1 195
1215	GENERELLE ARBEIDSMILJØTILTAK	1 018	621	621	967
1240	DIVERSE FELLESFUNKSJONAR	10 014	8 836	8 836	8 944
1700	ÅRETS PREMIEAVVIK KLP	-8 670	-10 371	-10 371	-2 918
1701	ÅRETS PREMIEAVVIK SPK	424	391	391	336
1710	AMORTISERT PREMIEAVVIK KLP	4 552	4 814	4 814	4 488
1711	AMORTISERT PREMIEAVVIK SPK	119	142	142	137
1720	PENSJON	117	-2	-2	126
1730	PREMIEFOND	-7 379	230	230	-4 749
1800	DIVERSE FELLESUTGIFTER	19	-	6 441	15
2110	BARNEHAGE	154	222	222	164
2120	GRUNNSKOLE	26	149	149	152
2343	KJØKKEN (MAT TIL HEIMEBUANDE)	55	110	110	87
2411	FYSIO-/ERGOTERAPITENESTE	3	-	-	-
2540	PLEIE, OMSORG, HJELP TIL HEIMEBUANDE	438	730	730	582
2546	GISKE OMSORGSSENTER	220	-	-	53
2547	VIGRA OMSORGSSENTER NORDSTOVA	22	-	-	-
2548	BUFELLESSKAP FUNKSJONSHEMMA	-	-	-	28
	Sum 3 FELLESUTGIFTER/FELLESINNTEKTER	2 224	7 432	13 816	9 606

Rammeområde 3. Fellesutgifter – fellesinntekter viser eit mindreforbruk i netto driftsutgifter på kr 5 208 000.

Generelle personalpolitiske tiltak - har eit mindreforbruk på 468 000. Til tenesta ligg blant anna frikjøp av tillitsvalde. Mindreforbruket skriv seg i stor grad frå høgrefusjon frå fagforeningane enn budsjettert

Generelle arbeidsmiljøtiltak - overforbruk kr 397 000, som i hovudsak kjem av for lavt budsjetterte utgifter til bedriftshelseteneste.

Diverse fellesfunksjonar - meirforbruk 1,178 mill kr. Samansett av forsikring, betaling til eKommune, IKA og lisensar og serviceavtalar.

Premieavvik vert budsjettert som inntekt – amortiseringa ei utgift, avviket er på 1,4 mill kr. Meirforbruk vert oppvegd av bruk av premiefond som vart 7,6 mill kr. Begge deler må sjåast i sammenheng med pensjonskostnadane som er fordelt på einingane, netto vart det eit samla meirforbruk på pensjonsutgifter på 933 000.

Premieavviket er differansen mellom den berekna pensjons-kostnaden som vert ført i rekneskapen og premien som faktisk er betalt. Den betalte premien vil blant anna avhenge av avkastninga pensjonstilbydaren oppnår på pensjonsmidlane og lønsveksten rekna med utgangspunkt i lønsnivået ved utgangen av året.

Det er verd å merke seg at pensjonskostnaden vert fordelt på einingsnivå, medan premieavviket vert ført på rammeområde 3. Dette gjer at effekten av premieavviket ikkje vil verte synleg på rammenivå slik at dei får ein relativ høg pensjonskostnad.

Dei øvrige tenestene gjeld stort sett lærlingløn for heile kommunen. Avvika kjem av at den faktiske fordelinga av lærlingane vart ulik den budsjetterte.

Investering

	3 FELLEUTGIFTER/FELLESINTEKTER	Regnskap	Buds(end)	Budsjett	Regnskap
Prosjekt	Alle tal i heile 1000	2018	2018	2018	2017
1301	OMSTILLING GJENNOM BRUK AV IKT, DIGITALISERING OG NY TEKNOLOGI	4 926	4 622	4 000	3 367
1304	EIGENKAPITALINNSKOT KLP	1 455	1 250	1 250	1 325
6006	TEKNISKE ANLEGG OKSNES	-	-	-	1
	Sum : 3 FELLEUTGIFTER/FELLESINTEKTER	6 381	5 872	5 250	4 693

Investeringar i 2018 gjeld:

Investeringar i prosjekt 1301 OMSTILLING GJENNOM BRUK AV IKT, DIGITALISERING OG NY TEKNOLOGI

Det vart budsjettert med 4 mill kr til prosjekt 1301 omstilling gjennom bruk av IKT, digitalisering og ny teknologi, i tillegg kjem ubrukte løyvingar frå 2017. Meirforbruket kr 304 000 kjem frå satsingar innan digitalisering.

Eigenkapitalinnskot KLP, dette utgjorde kr 1 325 000 og var budsjettert med kr 1 250 000. Investeringa kan ikkje lånefinansierast og er derfor finansiert gjennom overføring frå driftsrekneskapen.

4 Diverse tenesteområde

Diverse tenesteområde omhandlar fylgjande tenesteområde:

- Sosialtenester
- Næring
- skogbruk
- Viltforvaltning
- Beredskap

Drift

	4 DIVERSE TENESTEOMRÅDE	Regnskap	Per.b(end)	Budsjett	Regnskap
2420	SOSIAL RÅDGJEVING OG VEILEDNING	2 231	1 905	1 852	2 003
2421	FLYKTNINGKONTOR	5	-	-	1
2430	TILBOD TIL PERSONAR MED RUSPROBLEM	1 207	1 365	1 365	1 148
2730	KOMMUNALE SYSSELSETTINGSTILTAK	-	20	20	-
2760	KVALIFISERINGSPROGRAM	473	1 003	1 003	252
2810	ØKONOMISK SOSIALHJELP	3 476	2 237	2 237	2 646
2851	NAV DRIFT - STATLEG DEL	-10	-14	-14	-4
3250	NÆRINGSKONTORET	2 048	1 633	1 617	1 516
3253	JORD- OG SKOGBRUK	504	523	523	481
3610	VILTFORVALTNING	88	43	43	57
	Sum gruppeansvar: 4 DIVERSE TENESTEOMRÅDE	10 020	8 715	8 645	8 099

Investering

	4 DIVERSE TENESTEOMRÅDE	Regnskap	Buds(end)	Budsjett	Regnskap
Prosjekt	Alle tal i heile 1000	2018	2018	2018	2017
3250	The North West - kjøp aksjer	-	-	-	282
3251	Gjøvsund Utvikling AS (921 716 966) - Kjøp av aksjer	-	300	-	-
3252	Utviklingsforum for Ålesund Lufthavn Vigra AS - kjøp av aksjer	-	25	-	-
5856	GJØSUND NASJONAL FISKERIHAMN	91	-	-	131
	Sum : 4 DIVERSE TENESTEOMRÅDE	91	325	-	414

› Næringskontor

NÆRINGSLIV OG BEREDSKAP

Tenesta har eitt årsverk.

Hovudoppgåver:

- rådgjeving for nyetablerarar gjennom kommunen sitt «hoppid.no-kontor»,
- utvikling av prioriterte næringsområde i hht. Strategisk næringsplan 2016-25,
- samordning av beredskapsarbeid
- informasjonsarbeid knytt til nettportal og sosiale media
- medlem i planforum og andre kommunale arbeidsgrupper

Utførte tiltak 2018:

Det vart utarbeidd 36 saker for politisk behandling, 3 delegerte saker og gjennomført 121 møte for og med næringslivet i tillegg til 36 internmøte og 17 beredskapsmøte.

Prosjekt og oppgåver fordelt på arbeidsområde er m.a.:

Næringsliv: tildeling av Årets Bedrift-pris til Nor-Helikopter AS, næringsfondsøknader og etablerarstøtte, prosjektgrupper som kommunal stand på Nor-Fishing i Trondheim og nytt flyplassforum i regi av Region Ålesund.

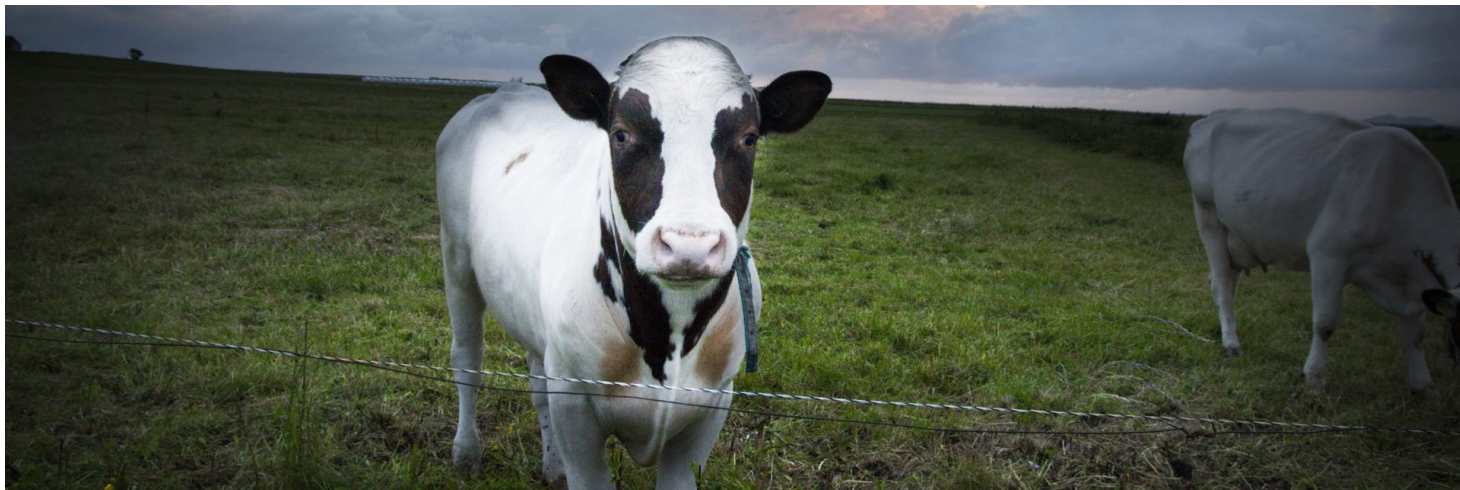
Utvikling av Gjøvsund Hamn som regional/ nasjonal fiskerihamn med kommunen som medstiftar av Gjøvsund Utvikling AS, og søknad om statleg refusjon av kostnader til mudring av hamna.

Beredskap: revisjon av planverk, etablert nødnettsamband, ny ROS-analyse om tunnelstenging, EPS-plan, møte, kurs og øvingar med beredskapsleiinga, fylkesmannen og internt med alle einingar.

Facebook, [Flickr](#), [Instagram](#), [nettportal](#)

Diverse: Innovasjonscamp på Valderøy ungdomsskule,

Giske har låg arbeidsløyse, ca 1,7%, ned frå 2,2% i 2017. Det er viktig å utvikle lokale jobbtillbod gjennom eksisterande næringsliv og nyetableringar. Dette er miljøvenleg, ressursparande og skapande for lokale, sosiale nettverk. Giske har i fleire år vore er ein av kommunane i M&R med høgast tal på etableringar i høve til folketalet, og det vart registrert 97 nye selskap i Enhetsregisteret til Brønnøysund.

› Landbruk og viltforvaltning

LANDBRUK OG VILTFORVALTNING:

Giske er ein middels stor landbrukskommune i Møre og Romsdal. Kommunen kjøper landbrukstenester tilsvarande 0,5 årsverk frå Haram. Landbrukskontoret er sekretariat for viltnemnda i Giske kommune.

Etter ei kraftig strukturrasjonalisering har det dei siste fire - fem åra stabilisert seg med om lag 35 aktive gardsbruk i Giske. Desse gardsbruka driftar det meste av dei om lag 9000 dekar det er med jordbruksareal i kommunen. I Giske kommune er det også etter kvart synleg med jordbruksareal som ikkje er i drift, og som bør utgreiast nærare.

Det vert utført om lag 43 årsverk direkte i landbruksproduksjonen. Kwart årsverk i landbruket skaper ein til to arbeidsplassar i andre tilstøytande verksemdar. Matproduksjonen og råvarer frå landbruket i Giske kommune har ein salsverdi på om lag 30 millionar kr i året. Om lag 80% av dette kjem frå mjølkebruka inkludert kjøttproduksjonen.

Kommunen si viktigaste oppgåve for å oppretthalde og utvikle landbruket i kommunen er ei stødig arealforvaltning. Kommunen har no ein ny kommuneplan - å halde fast på planen skaper ro og forutsigbarheit for næringa.

Bestanden av hjort er aukande. Fellingsresultata er enda ikkje heilt klare, men resultata etter jakta vert om lag 75 -80 hjort og om lag 90 - 100 rådyr.

› Sosialtenesta - NAV

Økonomi:

Ansvar 3300 Sosialtenesta hadde eit meirforbruk på kr 864 304. Teneste 2810 Økonomisk sosialhjelp hadde åleine eit meirforbruk på kr 1 238 995 der dei store utgiftspostane skriv seg i frå stønad til husleige, stønad til livsopphald og stønad til tannbehandling.

Mindreforbruk på tenestene 2430 Tilbod til personar med rusproblem og 2760 Kvalifiseringsprogram var med og redusere det totale meirforbruket på Ansvar 3300.

Årsaka til meirforbruket på Ansvar 3300 er samansett. Sosialtenestelova er ein velferdslov, som gjev brukar rettigheter etter kriterier for tildeling og utmåling av ytingar etter ein minstestandard når det gjelder sosiale tenester og økonomisk stønad. Talet på brukarar av sosialtenester er aukande, kostnaden per brukar er stigande, dei statlege reglane for Arbeidsavklaringspengar vart strengare i frå 1.1.2018 og fleire brukarar slit med tunge gjeldsproblem. NAV Giske har hatt stor utskifting av tilsette i 2018.

Måltal:

Arbeidssøklarar og personar med nedsett arbeidsevne: 388

Sjukmelde: 259

Økonomisk sosialhjelp: 124 personar

Personar <24 som fekk økonomisk sosialhjelp i <3 månader: 7 personar

Gjeldsrådgjeving: 23 personar

Måloppnåing:

NAV Giske har hatt eit tydeleg arbeidsfokus i møte med brukarane. Dei strengare reglane for AAP gjer at det har vorte færre brukarar i arbeidsretta tiltak. Ungdom raskt ut i arbeidstrening. God kontakt med arbeidsgjevarane og registrering av arbeidsmarknadsbistand mot verksemdene. Samarbeidet omkring flyktningar, mellom anna Introduksjonsprogrammet for å gi flyktningar tidleg arbeid, kunne ha vore utvikla ytterlegare.

NAV Giske opprettheld sin fokus og innsats på å inkludere utsette grupper på arbeidsmarknaden, blant anna ved lågterskel aktivitetstiltak i samarbeid med fleire samarbeidsaktørar. Bruken av Frivilligsentralen som lågterskeltilbod har fortsatt stor gevinst.

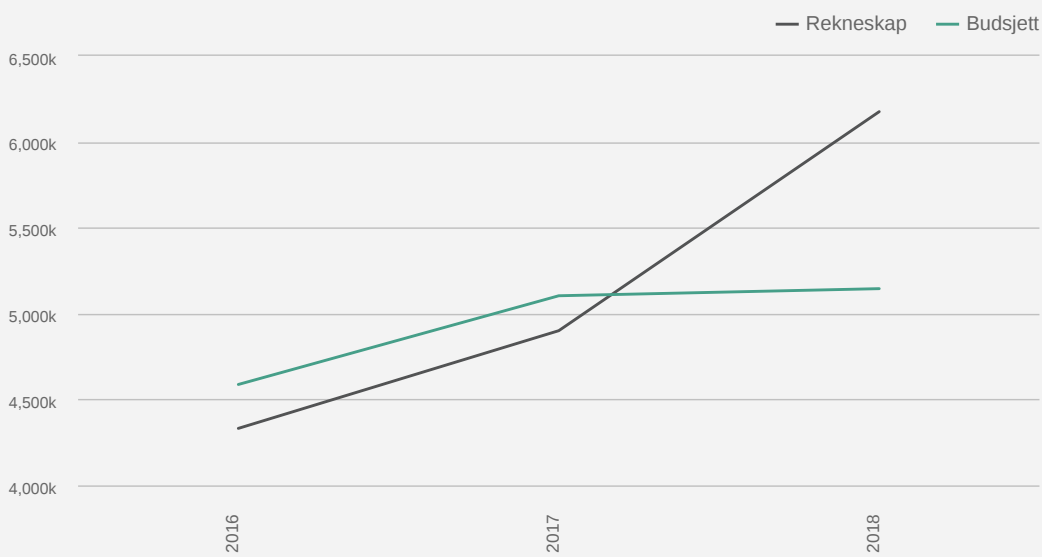
NAV Giske har hatt stor utskifting av tilsette sidan 31.12.2017. 2 tilsette vart flytta til BFH og 3 har funne seg nye utfordringar hos andre arbeidsgjevarar. Dette har vore krevjande for drifta ved kontoret og har nok påverka måloppnåinga.

Auka grad av digitalisering i NAV-systemet fortset - og gjer at NAV Giske no har ope måndag, onsdag og fredag, kl. 10 – 13. Og i endå større grad enn tidlegere skal brukarane i hovudsak vere sjølvhjelpete.

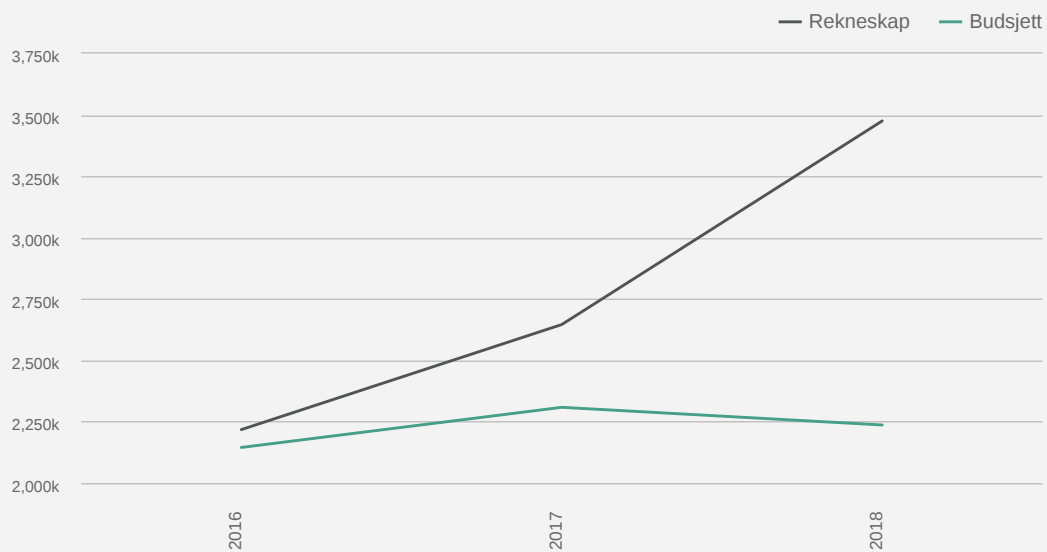
Målet er «Arbeid først», med spesiell fokus på ungdom under 30 år, langtidsledige og flyktningar/innvandrarar. Arbeidsløysa i Giske kommune er 1,5 % og arbeidsgjevarane/næringslivet vil vere nøkkelen for å nå måla.

Nærvær: NAV hadde eit nærvær på 98,5 % i 2018.

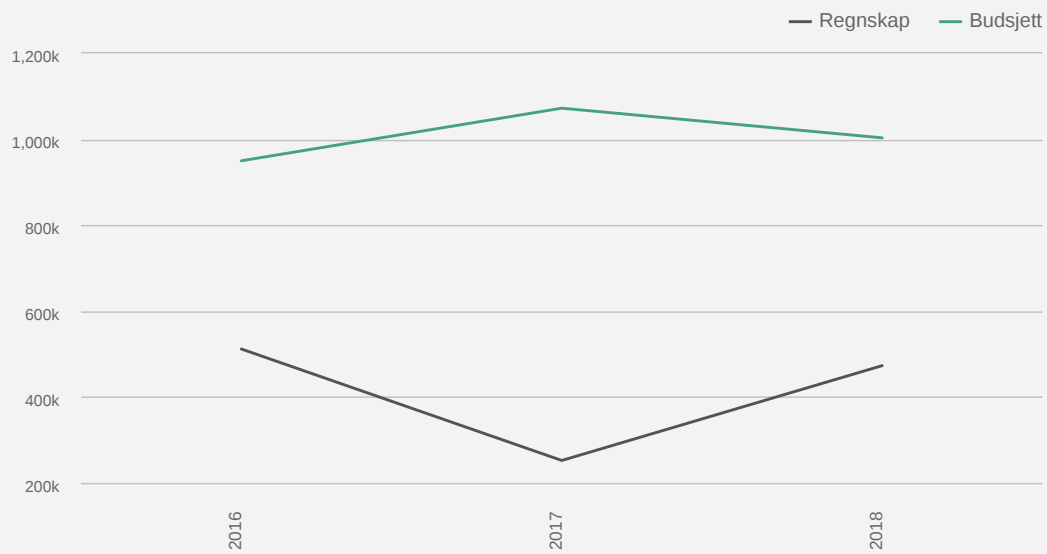
TENESTE 2420 SOSIAL RÅDGJEVING OG VEILEDNING

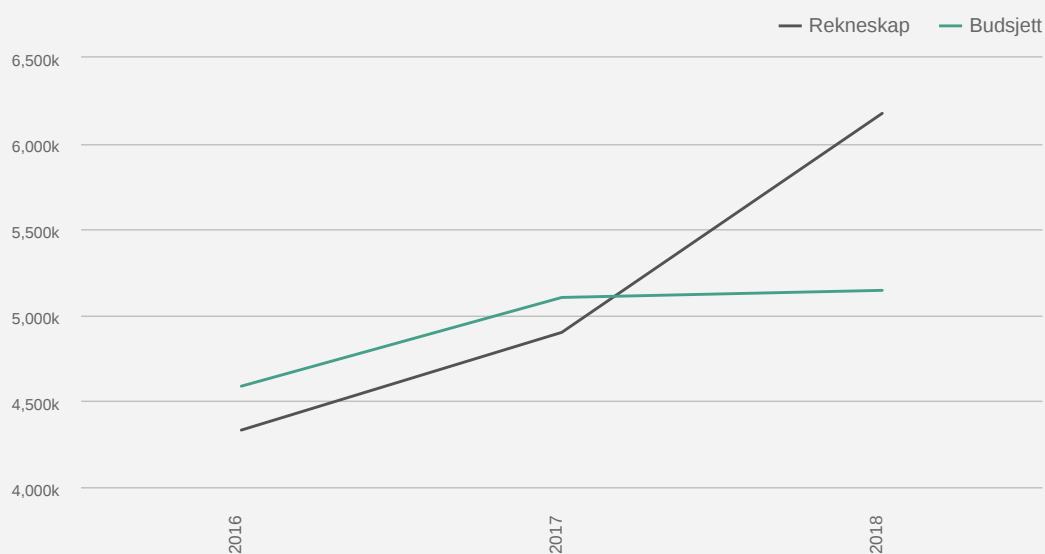
TENESTE 2810 ØKONOMISK SOSIALHJELP

TENESTE 2760 KVALIFISERINGSPROGRAM

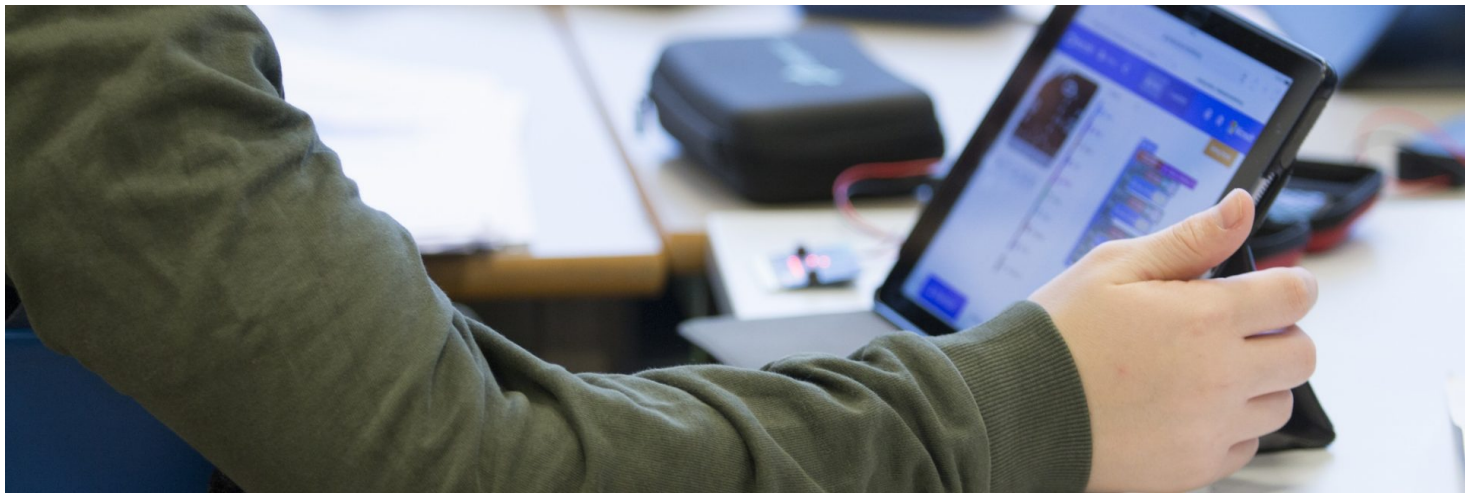

SUM TENESTE 2420 SOSIAL RÅDGJEVING OG VEILEDNING, 2760 KVALIFISERINGSPROGRAM OG 2810 ØKONOMISK SOSIALHJELP

OPPSUMMERINGSTALL

	2015	2016	2017	2018
Brukarar totalt	99	110	119	124
Mottekne flyktingar	10	10	18	10
Gjeldsrådgjeving	11	16	16	23
Gjennomsnitt utbetaling per brukar	17 015	21 724	25 877	30 557

5 Oppvekst

Drift

	5 OPPVEKST	Regnskap	Buds(end)	Budsjett	Regnskap
Teneste	Alle tal i heile 1000	2018	2018	2018	2017
2110	BARNEHAGE	81 131	78 547	78 393	74 772
2111	STYRKA TILBOD TIL FØRSKOLEBARN	7 704		4 871	6 743
2120	GRUNNSKOLE	106 229	99 103	97 527	98 769
2121	PEDAGOGISK RETTLEIINGSTENESTE	874	669	669	693
2130	VAKSENOPPLÆRING	2 778	659	659	1 352
2150	SKOLEFRITIDSTILBOD	918	-238	187	1 278
2210	BARNEHAGELOKALER OG SKYSS	-	-	-	9
2220	SKOLELOKALER	-16	16	16	-31
2230	SKOLESKYSS	1 981	1 593	1 593	1 745
	Sum 5 OPPVEKST	201 600	186 449	183 914	185 331

Investering

	5 OPPVEKST	Regnskap	Buds(end)	Budsjett	Regnskap
Prosjekt	Alle tal i heile 1000	2018	2018	2018	2017
2301	INVENTAR / UTSTYR SKULAR	-	-	-	-
2302	IKT-UTSTYR SKULAR	412	600	600	544
	Sum : 5 OPPVEKST	413	600	600	544

Gjeld innkjøp av IKT utstyr til skulane.

Økonomi

Rekneskapen viser eit samla meirforbruk på rammeområde 5 Oppvekst med kr. 15.150.000 av eit budsjett inkl. endring på kr. 201.600.000. Dette tilsvarar eit overforbruk på 8,1%.

- Barnehageområdet hadde eit overforbruk på 3,3%, til saman kr 2.584.000. Av dette ligg 1.126.000 på tilskot til private barnehagar. Dette tilsvarar 1,7% av budsjettet. Dei kommunale barnehagane hadde eit samla overforbruk på kr 1.460.000. Dette tilsvarar eit overforbruk i høve til budsjett på 10,9%.
- Spesialpedagogiske tiltak til førskulebarn hadde eit overforbruk på kr. 1.603.000 av eit budsjett på kr. 6.101.000. Rekneskapen auka med kr. 963.000 i høve til fjoråret.

- Teneste 2120 grunnskule hadde ei samla ramme på kr. 97.527.000 og fekk eit meirforbruk på kr. 7.127.000. Dei siste åra har vi gjort innsparingar på grunnskulesektoren.
- Vaksenopplæring hadde eit overforbruk i høve budsjettet på kr. 2.119.000. Vaksenopplæring er delt i to hovudsektorar: Norskopplæring for innvandrarak og grunnskuleopplæring for vaksne. For innvandrarak med rett til norskopplæring får kommunen øymerka tilskot. Dette skal i utgangspunktet dekkje kostnadene til kommunen, men dersom nokon treng meir opplæring enn det tilskotet dekkjer, har dei rett på det, inntil 3.000 timar. Grunnskuleopplæring for vaksne skal dekkjast innanfor ramma. i 2018 fekk vi fleire søknader enn venta på grunnskule for vaksne.

Hovudmål

- I løpet av planperioden skal det utviklast kvalitetsplanar for kommunen sine tenester, der omstilling og digitale løysingar er sentrale element.
- Tverrfagleg samarbeid i og mellom fagområde skal leggjast til grunn for tilbod til brukarak med samansette behov. Kommunen skal sikre at tenestene vert tilstrekkeleg koordinert.
- Kulturplan, Kvalitetsplan for oppvekst og Helse- og omsorgsplanen skal leggjast til grunn for vidare utvikling av tenestene.
- Gjennomføring av omstillingsprogrammet «Tenesteutvikling gjennom digitalisering og bruk av ny teknologi» held fram.
- Nettbaserte løysingar for intern kommunikasjon og informasjon skal vidareutviklast
- I arbeidet med utvikling av Giske-samfunnet skal det leggast vekt på tiltak og aktivitetar som bidreg til utvikling av eit heilskapleg syn på organisasjon og samfunn
- Innbyggarmedverknad mellom val skal ha høg fokus frå kommunen si side ut over det som følgjer av lov og forskrift. Arbeidet med å utvikle godt samspel med innbyggarak held fram i planperioden. Tankegangen bak metoden «samskaping» skal nyttast som modell for arbeidet.

Måloppnåing

Oppvekst har hatt kvalitetsplanar og kvalitetssystem med jamnleg rapportering på måloppnåing. I den gjeldande planen som vart vedteken i 2018, er livsmestring, digitalisering, ansvar for eiga læring (autonome elevar) og djupnelæring kjernepunkt. Verksemdsplanane baserte seg på denne og kommunen sine overordna mål. Omstilling og digitalisering har hatt topp prioritert med oppfølging frå kommunenivå, kommunalsjef og pedagogiske konsulentar. Digital dialog med foreldre vart innføring for nokre år sidan, og gjeld alle skular og foreldre. Søknadsprosessen i SFO og barnehage skjer i ei portalløysing med pålogging via ID-porten. Alle relevante persondata for barn og foreldre er innhenta frå Folkeregisteret. Nye digitale løysingar vart vedteke innført for tettare elevoppfølging, samarbeid med føresette og andre faginstansar i kommunen.

Oppvekst har arbeidd med fleire store prosjekt som er initiert på nasjonalt nivå så som realfagskommunen (både barnehagar og skular), ungdomstrinn i utvikling og innføring av ny rammeplan der kommunen har eit prosjekt saman med Sula kommune. Desse prosjekta går vidare med eksterne midlar i 2019 (overført på fond). Digitalisering heldt fram som satsingsområde frå 2016 då skulane fekk nettbrett til alle elevar etter omfattande opplæring av alle tilsette. Koding og utprøving av ny teknologi og utstyr held fram. Det er blitt etablert skaparverkstadar eller innovasjons-labar, og fleire er under planlegging. VR-briller og spelbasert opplæring blir prøvd ut, og pedagogisk praksis skal utviklast for å gi nye læringserfaringar. Måla til framtidbarnehagen og framtidsskulen må prioriterast slik at opplæringstilboda kan svare til utfordringane og arbeidsmåtane som er i samfunn og arbeidsliv.

I 2018 kom ny generell del av det nye læreplanverket, og i 2019 startar arbeidet med fagfornyinga, innføringa av dei nye fagplanane. Dette blir eit svært viktig arbeid i skulen det komande året. Kvalitetsplanen som vart vedteken i 2018, baserer seg på det nye læreplanverket.

Personale

Nyrekruttering viser seg som ei komande utfordring saman med kompetanseheving generelt, men med digitale utfordringar og livsmestring som sentrale.

I grunnskulen er det no ei stor satsing på vidareutdanning. Nye, strengare kompetansekrav blir gjort gjeldande frå 2025. På barnesteget må ein lærar ha 30 studiepoeng i faget for å undervise i norsk, engelsk eller matematikk. På ungdomssteget må ein ha 30 stp. i alle fag med unntak av valfag og utdanningsval. I norsk, engelsk og matematikk må ein ha 60 stp for å undervise på dette nivået. Vidareutdanninga i er i hovudsak finansiert av staten gjennom satsinga Kompetanse for kvalitet (Kfk). 12 lærarar fullførte vidareutdanning i 2017, og nye 12 lærarar starta på vidareutdanning på hausten 2018. I Kfk får lærarane 37,5% permisjon til studium som krev 50% stilling. Læraren si medfinansiering ligg i dei 12,5% som ein ikkje får permisjon til. Kommunen har også søkt og fått statlege stipend til lærarar som har fagutdanning men manglar PPU.

Sunnmøre Regionråd Oppvekst (SRO) har inngått avtale med NTNU om vidareutdanning i norsk, engelsk og matematikk. SRO har også fått organisert rektor- og styrarutdanning lagt til Ålesund. Dette betyr innsparing både for kommunen og i tidsbruk for lærarane.

Det er likevel krevjande for skulane å få timeplanen til å henge saman når så mange lærarar er ute i permisjon. I tillegg må skulen dekkje kostnader til reise og opphald samt kostnader til materiell. Det vil også vere noko kostnad til vikar, sjølv om ein får refundert det meste.

Valderøy ungdomsskule har inngått avtale med Høgskulen i Volda om å vere praksisskule.

Som realfagskommune fekk 24 lærarar ein funksjon som ressurslærarar med ansvar for realfagsprosjektet ved eigen skule. Dette gav dei eit fagleg påfyll for å følgje opp arbeid ved eigen skule, eller barnehage.

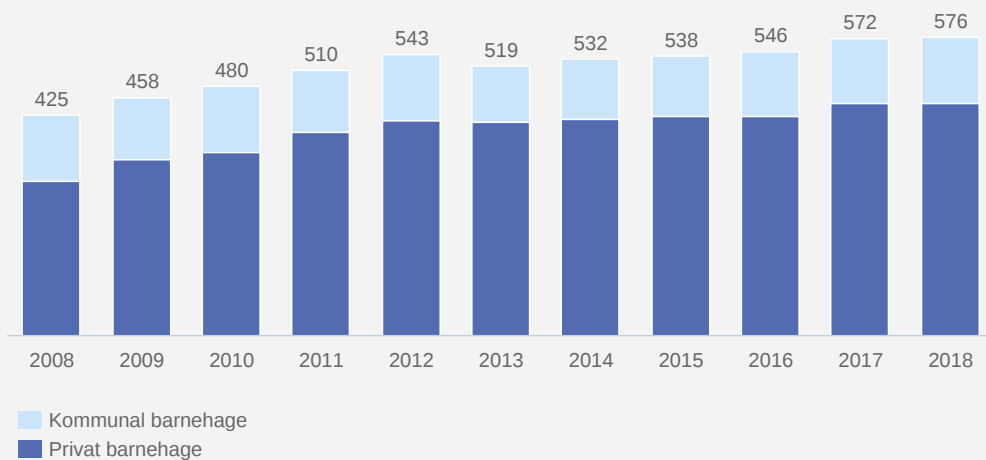
I barnehagen vart det frå hausten 2018 innført auka pedagognorm som gir fleire barnehagelærarar der ein må nytte høve til få fleire med vidareutdanning t.d. spesialundervisning. Frå fylket får barnehageområdet tilført midlar til kompetanseheving kvart år der også dei private barnehagane deltek. Prioriterte område frå 2018 som digitalisering, relasjonskompetanse, språk og realfag blir vidareførte.

Vikarbruken har vore avgrensa med omorganisering og ekstra innsats for å få forsvarlege tilbod. Høgt sjukefråver er krevjande for skulane. Ved langtidsfråver blir det nytta fast vikar. Kommunen er IA-bedrift og saman med personalavdelinga, arbeidslivssenteret Meidi3 vart det arbeidd systematisk med arbeidsmiljø og tilrettelegging.

› Barnehage og styrka tilbod (førskuletilbod)

Barn i barnehage 2008-2018

Det er to kommunale og seks private barnehagar i kommunen. I 2018 var til saman 128 barn (årssnitt) i dei kommunale barnehagane, medan dei private hadde til saman 448 barn. Dei fleste barn i barnehagen hadde full plass. Det er framleis vanskeleg å få tilsett nok pedagogar med godkjent utdanning i nokre av barnehagane våre. Auka pedagognorm i 2018 gir fagleg styrking og vil auka driftskostnadene. Samtidig blir det vanskelegare å få tak i nok pedagogar.

Arbeidet med digitale hjelpemiddel vart teke vidare i 2018 i arbeidet i barnehagane. Giske oppvekstsenter har opna sin skaparverkstad, som er like mykje for barnehagen som for skulen. Digitale verktøy og arbeidsmåtar skal no vere godt integrert i det daglege arbeidet, og det er tid for å ta dette vidare.

Barnehagane er saman med barneskulane i realfagsprosjektet under overskrifta "Frå det undrande til det problemløysande barnet". Dei private barnehagane har også vore med. Fokus for prosjektet har vore matematiske aktivitetar, og framover blir det, mellom anna gjennom samarbeid med Atlanterhavsparken, sett fokus på naturfag med fokus på havet.

Dei private barnehagane deltok på dei månadlege styrarmøta i Giske kommune, desse møta er ein nyttig arena for erfaringsutveksling og fagleg oppfølging.

Innføring av ny rammeplan vart starta opp i 2017, og i samarbeid med Sula kommune fekk kommunen midlar (kr 1,3 mill. utbetalt og administrert av Sula kommune) til eit prosjekt om implementering av ny rammeplan med firmaet "Ringer i vann" som fagleg ansvarleg. Prosjektet heiter "To fram", og kvalitet i barnehagetilbodet er sentralt i prosjektet saman med det som er nytt i rammeplanen.

Kommunale barnehagar

Vigra barnehage hadde 60 barn i vårsemesteret og 62 i haustsemesteret, med 14,6 årsverk (2017: 15,2). Sjukefråværet vart redusert frå 13,2% i 2017 til 5,2% i 2018. Det er særleg langtidsfråværet som har gått ned.

Satsingsområdet for barnehagen i år har vore sosial kompetanse. Det er utarbeidd ein progresjonsplan for utvikling av sosial kompetanse. Handlingsplan mot mobbing er under utarbeiding og vil bli ferdigstilt i 2019.

Giske oppvekstsenter, barnehage hadde 66 barn (2017: 64) i 2018., og hadde nærver oppgitt samla for oppvekstsenteret til 90,8%. Handlingsplan for eit trygt og godt barnehagemiljø vart godkjend i SU og tatt i bruk i september. Barnehagen har som ein del av dette også sett fokus på vaksenrolla. Overskrift for arbeidet er "Livsmeistring, psykisk helse". Oppvekstsenteret har no opna sin skaparverkstad, som blir eit viktig bidrag i arbeidet med læring med digitale hjelpemiddel.

Styrka tilbod til førskulebarn

Styrka tilbod til førskulebarn omfattar både spesialpedagogiske tiltak og tilrettelegging for barn med særlege behov.

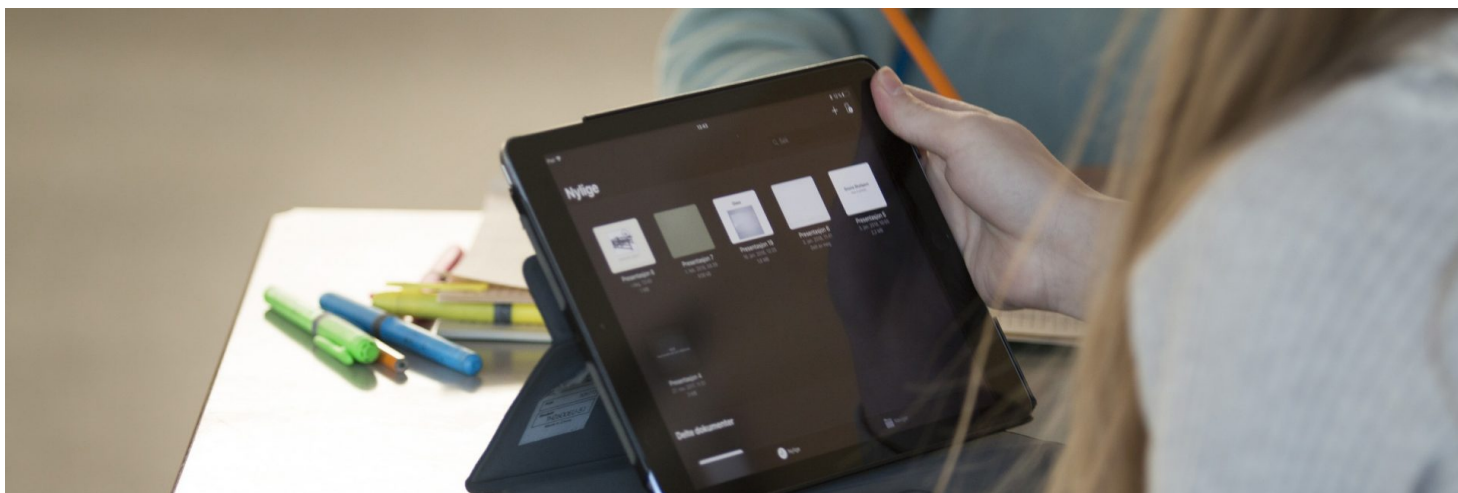
Spesialpedagogane i førskulen er tilsett i kommunen, og teamet hadde i 2018 5,5 årsverk. Av dette går 0,3 årsverk til arbeid med minoritetsspråklege barn, finansiert av øyremerka tilskot. Det er avsett 0,4 årsverk til teamleiar, som har ansvaret for å fordele arbeidsoppgåvene for spesialpedagogane og følgje opp arbeidet med tilbodet i barnehagane.

Om lag 4 årsverk er knytt til enkeltvedtak om spesialpedagogiske tiltak. Dei resterande 0,8 årsverka er plassert ute som ekstra personale på barnehagane, og går til ekstra timar til barn med vedtak, deltaking på møte og rettleiing til barnehagen. Når det oppstår behov for meir spesialpedagogisk hjelp, blir det tatt av denne ressursen.

Når behovet er meir assistent, set dei private barnehagane inn ekstra bemanning og får refusjon frå kommunen til dette.

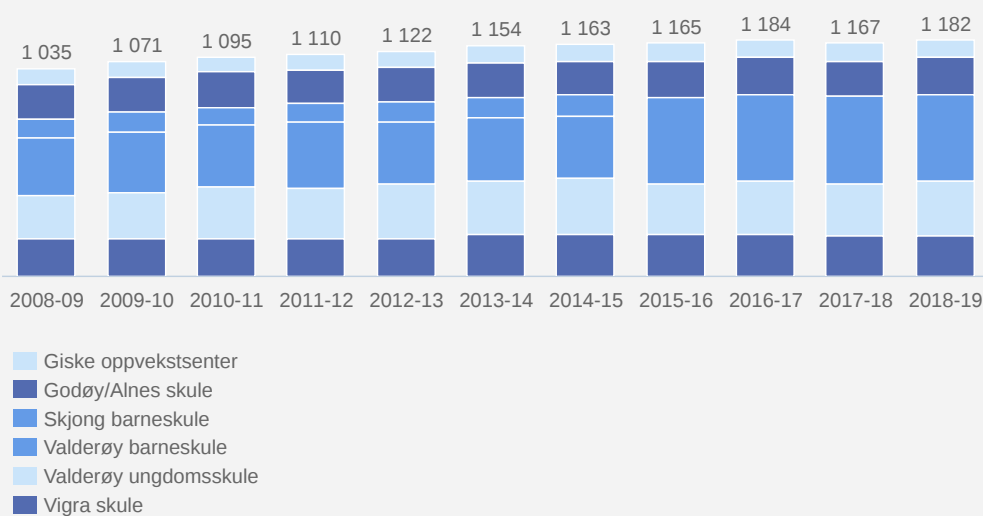
I 2018 var det 98 barn som hadde eit styrka tilbod i barnehagen Dette er 17% av barna som dei 576 gjekk i barnehagen. Dette talet ligg litt under talet i Møre og Romsdal (18,8%) og landet utanom Oslo (19,7%).

Kostnadene per barn som får styrka tilbod i barnehage er ca. 103.000 kroner. Dette er på nivå med Ålesund, Kristiansund og Sykkylven. Sula ligg om lag 30.000 kroner under oss.

› Grunnskule

Elevtal i grunnskulen i Giske 2008-09 til 2018-19

Måloppnåing

Innan oppvekst vart det arbeidd med fleire prosjekt som alle grip inn i kvarande på ulike måtar med mål om å gi betre tilpassa tilbod i daglege og framtidige behov. Giske oppvekstsenter kom i gang med eit spanande og aktuelt miljøprosjekt med foreldra som viktige medspelarar: resirkulering, avfallssortering og kompostering og strandrydding. Samspelskommunen i praksis.

Framtidsbarnehagen og Framtidsskulen.no! var det overgripande prosjektet, og ein del av kommunen sitt omstillings- og digitaliseringsprosjekt Giske.2030. Nettbrett i opplæringa og bruk av Facebook opna for tettare samarbeid og dialog mellom dei tilsette, med elevane og med foreldra. Digital dialog har erstatta papirmeldingar. Med nettbrett kan læraren t.d.

gi direkte munnleg og skriftlege kommentar på eleven si leseleke og skriftlege arbeid. Foreldra får del i denne kommunikasjonen.

Koding og programmering skapte stor interesse men skal utviklast vidare. Vigra skule arbeidde tett med ein forskar frå Høgskulen i Volda (HVO) med vurderingspraksis og arbeid med multiple tekstar, og i "Digihand» om digital versus tradisjonell opplæring /handskrift. Tverrfagleg innsats fekk gode tilbakemeldingar. Innan spesialpedagogiske tiltak var TALK-prosjektet (Teknikk og ArbeidslivsKunnskap) høgast prioritert med mål om betre tilrettelegging for elevar innan autismespekteret. Skulane la vekt på betre bruk av kompensatoriske læremiddel til elevar med dysleksi gjennom kurs og gjennomgang i kollegia.

Etablering av skaparverkstadar på Giske og Vigra gir ein god arena for praktisk og kreativt arbeid, innovasjon som vi skal leve av i framtida. Saman med NTNU sitt tilbod om innovasjonslab/Newton-rom vil dette kunne gi inspirasjon og fagleg påfyll.

Rullering av kvalitetsplanen

I rullering av kvalitetsplan for oppvekst 2018-2021 vart nasjonale føringar og kommunale prioriteringar lagt til grunn saman med erfaringar frå prosjekta ein har hatt og digitaliseringsarbeidet. Fokus i planen er livsmestring som også inkluderer livet i det digitale samfunn. I samarbeid med psykisk helseteam og skulehelsetenesta kom ein i gong med livsmestringsteknikkar for barn (Hjelpehanda). Djupnelæring som prinsipp gir god meining og auka forståing.

Realfagskommunen og digitalisering

Realfagskommunen Giske (nasjonalt prosjekt), Ungdomstrinn i utvikling (nasjonalt prosjekt), og vidareutvikling digitale verkty og arbeidsmåtar skapte endring med meir praktisk læring. Fomstilling som utfordrar . Det vart arrangert to større konferansar: Digital oppvekst (15.mars, med 400 deltakarar) og Energisk (18. oktober) med vekt på arbeid i klasserom og avdelingar (barnehagen). Saman med eksterne krefter som Andreas Wahl, nasjonale og internasjonale eksperter viste våre eigne tilsette opplegg frå kvardagen i barnehagar og skular. Dette arbeidet vart følgt opp både før og etter konferansene. Med stor eigeninnsats og konferanseavgift gjekk digitaliseringskonferansen i balanse. Prosjekta tilførte barnehagar og skular mykje god kompetanse og skaparkraft som utvikla opplæringstilbodet.

Elevar i private skular

Giske har ingen private skular, men vi hadde i 2018 til saman 12 elevar ved private skular i Ålesund - Steinerskolen, Møre ungdomsskule og Aalesund International School.

Ved tildeling av rammetilskot gjennom statsbudsjettet vart det gjort trekk i tildelinga på 109.300 kroner for kvar elev i private skular, basert på eit gjennomsnittleg elevtal per 1. oktober 2016 og 1. april 2017. Giske kommune vart i 2018 trekt 373.000 kroner for elevar ved private skular.

Økonomi

Grunnskulen nådde ikkje det økonomiske resultatmålet, sjå kommentar under økonomi oppvekst. Likevel ser ein at Giske kommune samanlikna med vår kommunegruppe driv grunnskulen effektivt, sjå diagram:

Personale

Nye kompetansekrav i grunnskulen (30/60 studiepoeng i faga matematikk, norsk og engelsk og 30 stp i alle fag unntateke utdanningsval og valfag) gjer at ei rekkje lærarar må ta vidareutdanning. I 2018 var 12 lærarar i utdanning, dei fleste med permisjon. Dette er krevjande både for tilsette og skular då det fører til auka vikarbruk. SRO har over år fått til regionale tilbod lagt til Ålesund for vidareutdanning av leiarar og lærarar noko som sparer utgifter og reduserer tidsbruk for deltakane. Valderøy ungdomsskule melde seg som praksisskule for Høgskulen i Volda noko som også kan gi kompetanseløft og vere til gjensidig nytte. Eit par andre skular vurderer også å søkje om å bli praksisskular - å knytte praksis og forskning saman er framtidsretta i eit samfunn der livslang læring blir normen.

Sjkefråværet for skulane var på 6,46%, men varierte noko (i parentes 2017): Vigma 6,0% (11,2%), Valderøy barneskule 4,28% (6,7%), Giske 9,2% (7,8%), Godøy 6,93% (3,8%) og Valderøy ungdomsskule 9,9% (7,1%). Vikarbruken har vore avgrensa med omorganisering og ekstra innsats for å få forsvarlege tilbod. Høgt sjukefråver er krevjande for skulane. Ved langtidsfråver blir det nytta fast vikar. Kommunen er IA-bedrift og saman med personalavdelinga, arbeidslivssenteret Meidi3 vart det arbeidd systematisk med arbeidsmiljø og tilrettelegging.

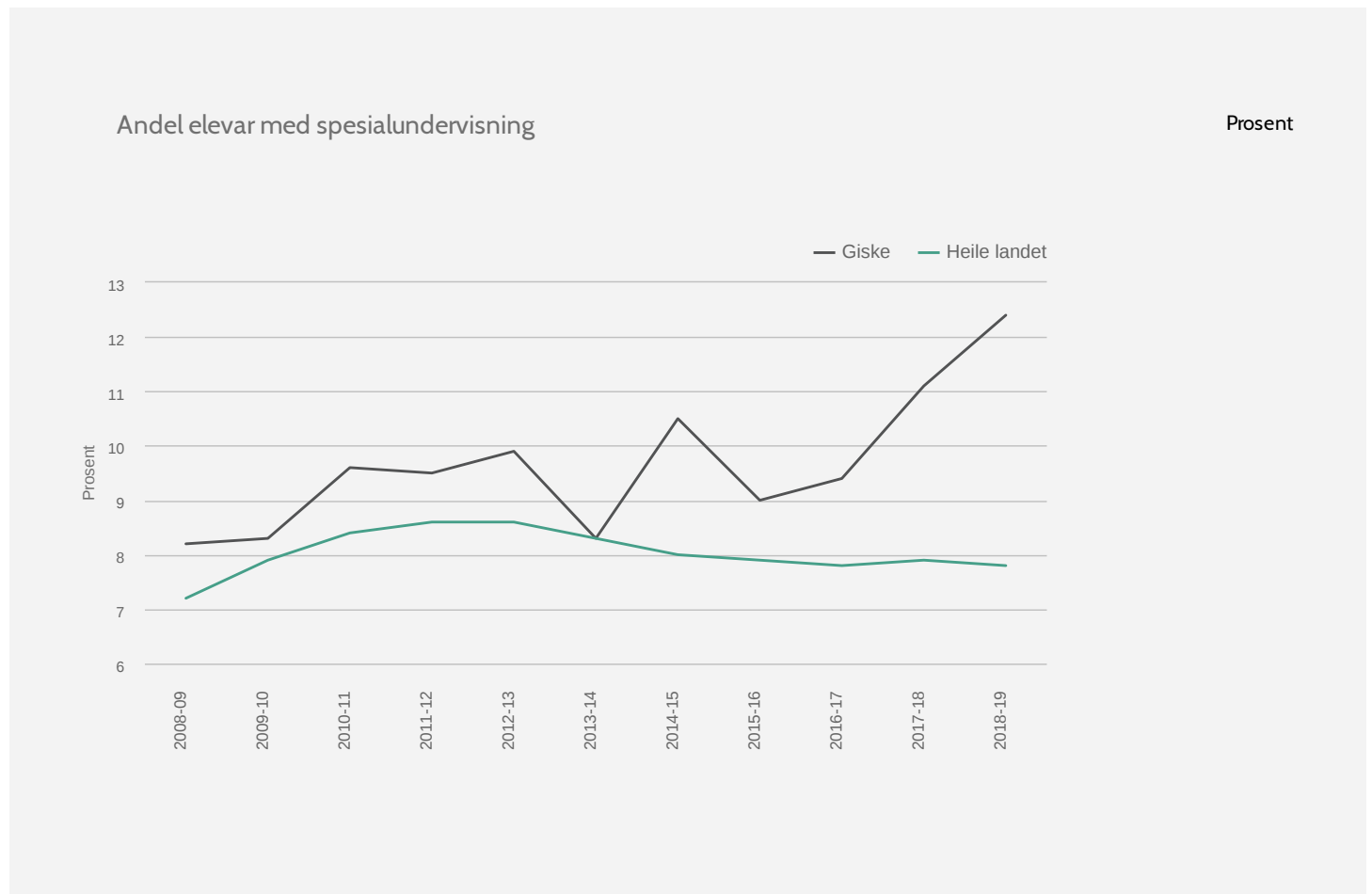
Spesialundervisning

Ein forholdsvis stor del av elevane i Giske har vedtak om spesialundervisning - 12,4% i 2018 mot 11,1% i 2017. Tala på landsbasis er 7,9% begge åra. Dei gjennomsnittlege vedtaka i Giske er noko lågare enn landsnittet: Giske 211 årstimar, heile landet 258 årstimar*). I tillegg er samordninga sterkare i Giske enn i landet for øvring, slik at vi brukar 105,5 lærartimar til kvar elev som får spesialundervisning, på landsbasis får kvar elev i snitt 137,6 timar.

På oppdrag av Giske kommunestyre er det no sett ned ei arbeidsgruppe som skal sjå på spesialundervisninga. Denne gruppa vil legge fram ein rapport for kommunestyret til sommaren.

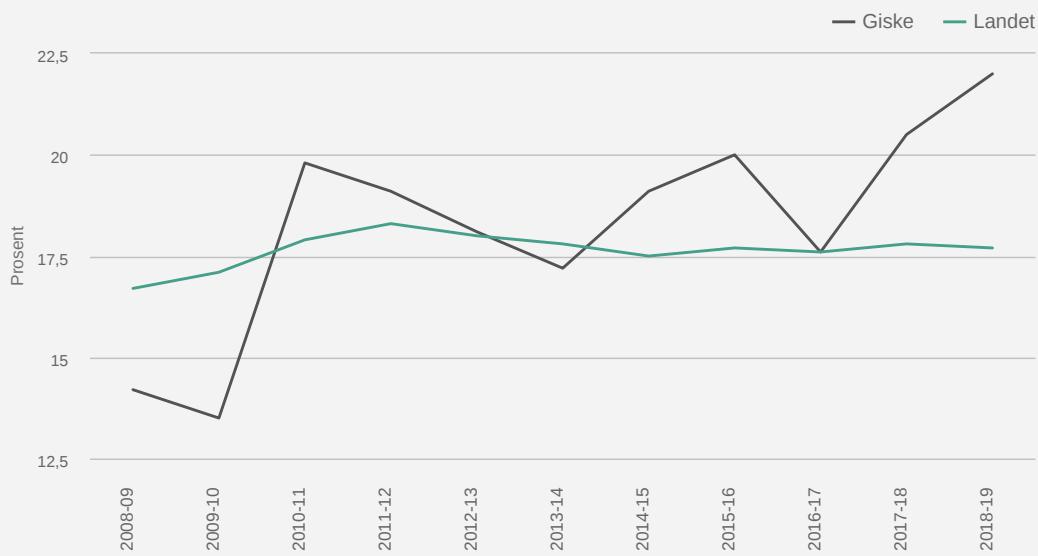
(Kjelde: <https://www.ssb.no/kommunefakta/kostra/giske/grunn...>)

*) Eiga utrekning.

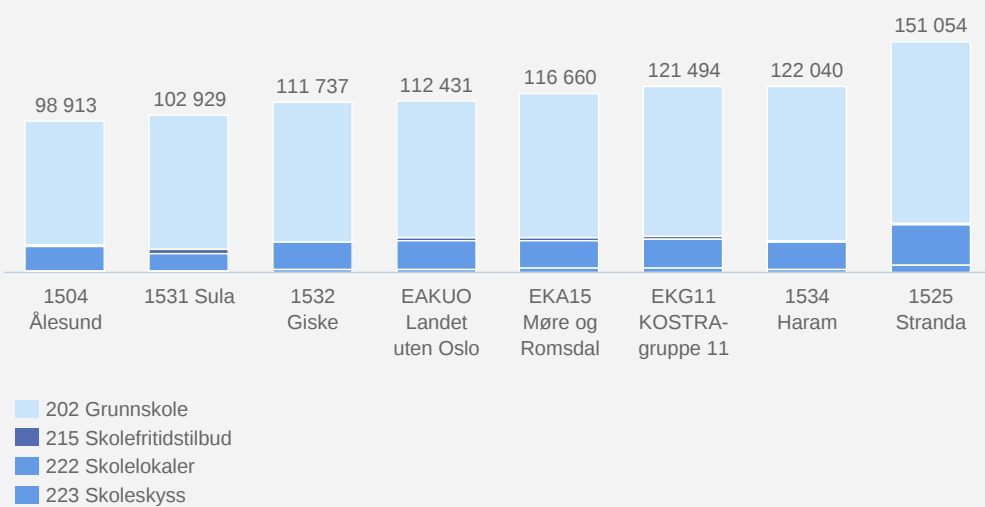

Spesialundervisning - andel timar til spesialundervisning av undervisningstimar totalt

Prosent

Netto driftsutgifter i grunnskulesektoren per innbygger 6-15 år

› Pedagogisk rettleiingsteneste

Pedagogisk rettleiingsteneste hadde ei 60% stilling i rådmannen sin stab for å arbeide med utvikling, innovasjon og oppfølging av driftsoppgåver som verksemdsplan, rektormøte og regionsmøte i SR-Oppvekst (Sunnmøre regionsråd, oppvekst). Pedagogisk fagrettleiar arbeider tett inn mot skulane, og har hatt den faglege leiinga i arbeidet med kvalitetsplan, tilstandsrapport og kompetansutvikling. I 2018 pensjonerte fagrettleiaren seg etter mange års teneste, og ny rettleiar vart tilsett. I tillegg til arbeidet inn mot oppvekst, er han også prosjektleiar for prosjektet BTI - Betre Tverrfagleg Innsats og han har ei sentral rolle i prosjektet Talk, som rettar seg mot barn og unge med Asperger syndrom, og som no blir eit tverrsektorielt prosjekt med ei noko vidare målgruppe. Det største utviklingsarbeidet i skulen no er fagfornyinga, innføringa av det nye læreplanverket.

Hausten 2018 var pedagogisk konsulent konstituert som kommunalsjef, og konsulentstillinga har stått vakant. Dette har medført at mange oppgåver knytta til denne stillinga måtte løysast med hjelp frå pedagogisk fagrettleiar.

› Vaksenopplæring

Vaksenopplæring omfattar **opplæring i norsk og samfunnskunnskap** for innvandrarar og flyktningar med rett til opplæring etter [introduksjonslova](#), og **grunnskuleopplæring for vaksne**, eventuelt realkompetansevurdering på grunnskuleområdet.

For å legge til rette for ei større grad av integrering av innvandarane i Giskesamfunnet, vart opplæringa lagt til Valderøya. Ein tok då i bruk lokale i tidlegare Valderøy barneskule. Tilbodet er i hovudsak lagt opp med norskopplæring og språkpraksis og andre tiltak som er del av introduksjonstilbodet. Kommunen kjøper lærartenester frå Folkeuniversitetet til denne opplæringa.

Vaksne som ikkje har grunnskuleopplæring kan ha rett på grunnskuleopplæring spesielt tilrettelagt for vaksne. Denne retten er heimla i [opplæringslova kapittel 4A](#). Mange flyktningar har ikkje grunnskuleutdanning, eller dei har mangelfull grunnskule eller manglar vitnemål frå grunnskulen, og i 2018 var det ekstra mange som søkte om slik utdanning. Kostnadene til grunnskuleopplæring for vaksne skal - som annan grunnskuleopplæring - dekkjast innanfor rammetilskotet kommunen får. Kommunen kjøper grunnskuleopplæring for vaksne frå vaksenopplæringscenteret på Hareid.

[Introduksjonslova kapittel 4](#) definerer kven som har rett og plikt til norskopplæring. Dei som har rett til slik opplæring har også rett på å få denne opplæringa gratis. Dei skal gjennomføre minimum 550 timar norsk og 50 timar samfunnskunnskap. Dei som har behov for det, kan ha rett til ytterlegare 2400 timar. Kommunen får øyremerka tilskot til norskopplæring til denne gruppa. Retten er tidsbegrensa slik at grunnleggande opplæring må takast ut i løpet av tre år, behovsprøvd opplæring må takast ut i løpet av fem år.

Budsjettet for vaksenopplæringa var på 659,000 kroner, medan dei samla kostnadane kom opp i 2.778.000 kroner, mot 1.352.000 kroner i 2017.

› SFO - Skulefritidsordning

Det ordinære SFO-tilbodet i Giske skal vere sjølvfinansierande med unntak av ekstra kostnader til barn som treng tilrettelegging. Etter sjølvkostutrekning er no foreldrebetalinga auka til kr. 2.944 for heil plass. Dette er ein auke på kr. 271, eller litt over 10% frå året før. Ekstraavgiftene til barn med særskilte behov skal dekkjast av kommunen. Vi må difor budsjettere med ei reell utgift.

Inntektene frå foreldrebetalinga auka med kr. 608.000 frå 2017. Lønsavgiftene auka med ca. 4% frå kr. 7.790.000 i 2017 til kr. 7.793.000 i 2018.

Tenesta hadde eit overforbruk i høve til budsjett på kr. 1.156.000.

Skule \ år	Tal på barn i SFO	Tal på barn i SFO	Kor mange av desse har full plass	Kor mange av desse har full plass
	17-18	18-19	17-18	18-19
Giske oppvekstsenter	28	21	25	11
Godøy skule	29	32	13	13
Valderøy barneskule	38	144	60	63
Vigra skule	64	67	29	35
SUM	59	264	127	122

Kjelde: GSI (<https://gsi.udir.no>), tal per 1. oktober

› Skuleskyss

Teneste 2230 skuleskyss gjeld transport tll og frå skule, medan transport i skuletida (t.d. symjeopplæring) blir ført på teneste 2120 grunnskule. Fylkeskommunen organiserer både ordinær skyss og tilpassa skyss for elevar med særlege behov. Kommunen betaler ein eigenandel som tilsvarer enkeltbillett på buss etter ordinær takst, både for ordinær skyss og tilpassa skyss. Dette gjeld óg skyss for elevar ved private skular, der kommunen har plikt til å betale skyss til kommunegrensa.

Alle skulane unntatt Giske skule har skuleskyss. For elevar i 1. klasse er skyssgrensa 2 km, for eldre elevar er skyssgrensa 4 km.

Tenesteområdet skuleskyss hadde ei ramme på kr. 1.593.000 men brukte kr. 388.000 over budsjettet.

6 Barn, familie og helse

Drift

Teneste	6 BARN, FAMILIE, HELSE	Regnskap	Per.b(end)	Budsjett	Regnskap
	Alle tal i heile 1000	2018	2018	2018	2017
2111	STYRKA TILBOD TIL FØRSKOLEBARN	1 671	2 386	2 386	1 522
2120	GRUNNSKOLE	2 582	1 778	1 778	2 227
2130	VAKSENOPLÆRING	795	785	785	759
2320		5 888	5 592	5 592	5 515
2330	FOREBYGGANDE ARBEID, HELSE- OG SOSIAL	670	707	707	747
2340	AKTIVISERING AV ELDRE OG FUNKSJONSHEMMA	3 314	2 696	2 696	3 583
2341	PSYKIATRISK DAGTILBOD	-	6	6	10
2410	DIAGNOSE OG BEHANDLING	9 188	8 087	8 087	8 407
2411	FYSIO-/ERGOTERAPITENESTE	4 746	2 782	2 782	2 990
2412	PSYKISK HELSEVERN	1 562	2 646	2 646	2 491
2413	FRISKLIVSSENTRAL	30	107	107	99
2420	SOSIAL RÅDGJEVING OG VEILEDNING	-111	3	3	-154
2440	BARNEVERN TENESTE	4 640	5 138	4 608	4 079
2510	BARNEVERN TILTAK I FAMILIEN	1 626	1 278	1 278	1 214
2520	BARNEVERN TILTAK UTANFOR FAMILIEN	7 418	6 875	6 875	7 819
	Sum gruppeansvar: 6 BARN, FAMILIE, HELSE	44 018	40 866	40 336	41 308

INVESTERING

Prosjekt	6 BARN, FAMILIE, HELSE	Regnskap	Buds(end)	Budsjett	Regnskap
	Alle tal i heile 1000	2018	2018	2018	2017
1301 Omstilling gjennom bruk av IKT, digitalisering og ny teknologi			-	-	3
	Sum 6 BARN, FAMILIE, HELSE		-	-	3

Økonomi

Rekneskapet syner eit samla meirforbruk på kr 3 152.000. Meirforbruket ligg til legetenesta med om lag kr 1,1 mill, fysio/ergo-tenesta med kr 1,9 mill og kr 600.000 til barneverntiltak utanfor heimen. Dei andre tenestene gjekk i balanse eller med eit mindreforbruk.

Måloppnåing

Eininga har hatt stor aktivitet i 2018, med fokus på overordna mål innan tidleg innsats, førebygging, tverrfagleg samarbeid, digitalisering, rekruttering, kompetanseheving og kontinuerleg utvikling av tenestene. Det har vore høg tenesteproduksjon i eininga med mellom anna styrking av skulehelsetenesta som er ei nasjonal føring og eit prioritert område. Helsestasjonen kommuniserer elektronisk med andre tenester og utrulla digital innbyggjardialog er rett og framtidsretta utvikling. Tenestene arbeider med tidleg innsats og fleire unge og barn får tidlegare hjelp for å hindre alvorleg problemutvikling. Psykisk helseteam for barn og unge har gitt positive resultat både individretta, familieretta og i samarbeid med andre tenester innan oppvekst, skulehelsetenesta og barnevernet. Barnevernstenesta starta opp bruk av mobilt barnevern og fullelektroniske journalsystem er rulla ut i eininga. Tenestene har fokus på brukarmedverknad og det er ein viktig del i møte med den enkelte brukar. Dette er eit kontinuerleg arbeid.

Eininga har nådd målet om å etablere tilbod til utskrivingsklare brukarar frå helseføretaket innan rus- og psykiatri. Barnevernvakt vart etablert frå april-19. COS-P er implementert som metode i tiltaksretta barnevern og som lavterskeltilbod på helsestasjonane. Øyeblikkelig hjelp-døgntilbod innan rus- og psykiatri er etablert i kommunen ved Løkevegen bufellsskap. Barnevernstenesta nådde ikkje målet om 0 fristbrot. PPT har ikkje nådd målet om at ventetid for sakkunnig utgreiing ikkje skal overstige 3 mnd. Eininga har ikkje lukkast i å etablere dagtilbod for brukarar innan rus og psykiatri.

Eininga var i 2018 med på ei omorganisering av helse- og omsorgstenestene i Giske kommune. Det vart sett ned ei arbeidsgruppe beståande av leiarar, tillitsvalde og politikarar frå komiè for helse og omsorg. Eit omfattande arbeid vart lagt ned, med god involvering av alle i ramme 6 og ramme 7. Vi er godt fornøgde både med prosessen og resultatet. Vedtak om ny organisering var vedteken i kommunestyret juni 2018. For ramme 6 vart følgjande endringar: psykisk helseteam voksne og Kingelveven dagtibod vart flytta over til ramme 7, ny eining Meistring og psykisk helse.

Personale

Eininga hadde eit nærvær på 97,7% i 2018. Det vert rapportert godt arbeidsmiljø, har fått verneombod på plass og det er god dialog og samarbeid med tillitsvalde og tilsette.

Barnevernstenesta

Barnevernstenesta: 52 meldingar, 10,5% fristbrot, 91 med hjelpetiltak, tilsyn fosterheim 2 avvik. 4 saker henlagt, undersøkingssaker 56, barn med tiltaksplan 60, 20 barn utan ferdig tiltaksplan, 12 barn under omsorg. På grunn av vakansar har vi ikkje klart å halde oss innan fristen. Det er gjort strenge prioriteringar på kva oppgåver vi må ta og la dei mindre alvorlege vente. Barnevernstenesta hadde eit mindreforbruk på om lag 0,5 mill, dette grunna 5 mnd med 2 vakante stillingar. Barnevernstiltak i og utanfor familien hadde samla eit meirforbruk på om lag 0,8 mill.

Eit betydeleg arbeid vart lagt ned for å førebu etablering og drift av felles barnevernvakt for kommunane Stranda, Sykkylven, Sula og Giske. Denne starta opp april 2018 og har så langt fungert tilfredstillande. Barnevernvakta er viktig for å styrkje akuttfunksjon og beredskapsomsyn. Tenesta har fremja større grad av openheit om tenesta gjennom året. Trass den vanskelege driftssituasjonen har vi gjennomført kompetansehevande tiltak på tilbod til foreldre. Det er gjennomført fleire gruppetilbod til foreldre i samarbeid med dei andre tenestene i eininga. Psykisk helseteam er ein stor ressurs og er inne i fleire av sakene som kjem til barnevernet, både før og etter ei undersøkingssak. Samarbeid og heve kompetanse i andre tenester er viktige for å styrkje det totale tilbodet til barn og familien. Tenesta har hatt opplæring i bruk av familieråd og metoden vert i dag nytta. Barnevernet har styrkt sitt repertoar og kvaliteten på hjelpetiltak med fleire varierte og skreddarsydde tiltak.

Kostra, barnevern 2018

Nøkkeltall	Enhet	Giske	Kostragruppe 11	Landet uten Oslo
Netto driftsutgifter til barnevernstenesta pr. innbyggjar 0 -22 år	kr	5 205	8 521	8 326
Barn med melding ift innbyggjarar 0 -17 år	Prosent	2,4	4,4	4,5
Prosentandel barn med undersøking ift innbyggjarar 0-17 år	Prosent	3,2	4,6	4,8
Barn med barnevernstiltak ift innbyggjarar 0-22 år	Prosent	4,4	4,4	3,9
Brutto driftsutgifter pr. barn med undersøking eller tiltak	kr	44 924	51 235	49 940
Brutto driftsutgifter pr. barn som er plassert av barnevernet	kr	338 609	414 663	442 356
Barn med undersøking eller tiltak pr. årsverk	antall	24,2	18,6	19,1
Undersøkingar med handsaming innan 3 mnd	Prosent	86	85	87

› Fysio-ergo-terapiteneste, kvardagsrehabilitering

Den kommunale fysioterapitenesta hadde 156 brukarar, ergoterapi-tenesta hadde 67 brukarar og kvardagsrehabiliteringsteamet hadde 138 brukarar i 2018. Hjelpemiddel frå NAV tal 1745. Kommunalt lager utkjøyr t 320 i tillegg til reparasjonar og vedlikehald. Tenesta hadde eit meirforbruk i 2018 på 1,9 mill. Meirforbruket ligg til kvardagsrehabiliteringsteamet. Kommunestyret har vedteke tenesta som fast teneste i kommunen, men det vart ikkje lagt inn budsjettdekking til drift i 2018.

Kvardagsrehabiliteringsteamet og velferdsteknologi vart lagt til eininga Barn, familie og helse i 2018, organisert i fysio-ergo-avdelinga. Kvardagsrehabilitering som metode er rulla ut i omsorgstenestene. Det er kritisk viktig at arbeidet har fokus og vert oppretthalde for å i møtekomme den store auken av behov for tenester innan omsorg. Spesialistmodellen ved å ha eit eige kvardagsrehabiliteringsteam er heit avgjerande for å lukkast med arbeidet i kommunen. Arbeidet med implementering av kvardagsrehabilitering og velferdsteknologi har vore ein suksess i Giske kommune. Vi har fått eit godt renomé både på Sunnmøre, Møre og Romsdal og nasjonalt. Tenesta har ein tilsett ved hjelpemiddellageret, denne har i tillegg funksjon som velferdsteknikar og er ei viktig brikke i utrulling av velferdsteknologi både i helse og omsorg. Avdelinga har stort fokus på digitalisering og bruk av ny teknologi og at desse skal gi gevinstar tilbake i form av spart tid, sparte kostnader og auka kvalitet på tenestene. Tenesta har mellom anna tatt i bruk digital innbyggjardialog.

Tenesta har satsa på å auke fokuset i barnehagar inn mot motorisk utvikling. Målet er å tidleg fange opp born som treng oppfølging eller vil trenge oppfølging frå tenesta. Arbeidet har vore ein suksess og det vert utvida og utvikla vidare i 2019. Tenesta har sett i gong fallførebyggjande grupper. Den samfunnsøkonomiske kostnaden rundt fall og eldre er betydeleg og gir store kostnader. Tenesta har også hatt fødselsførebuande grupper, eit tilbod som starta i 2017, men som fortset då effekten og resultatata er så positive. Tenesta har stort fokus på opplæring til pårørande, brukarmedverkand og tilrettelegging av eigen bustad. Tenesta har stort fokus på at brukarane vert meir aktive i eigne liv og kva som er "viktig for deg?"

Kostratal viser at Giske kommune ligg lang under andre kommunar i kostragruppe 11 og i landet i høve tal tilsette i fysioterapitenesta. I høve satsing på kvardagsrehabilitering og større krav til kommunane innan rehabiliteringstilbod til innbyggjarane, vert dette eit viktig område framover.

Kostratal fysioterapi 2018

Nøkkeltall	Enhet	Giske	Kostragruppe 11	Landet utan Oslo
Avtalte fysioterapeutårsverk per 10 000 innbyggere	Årsverk	6,2	10,2	9,5

Skulehelseteneste og helsestasjon

Helsestasjonen har hatt oppfølging av 2047 barn under 18 år, 101 nye gravide i 2018, 72 heimebesøk av jordmor, 78 heimebesøk av helsesjukepleiar.

Helsestasjonen og skulehelsetenesta er styrkt dei siste åra mellom anna gjennom statstilskot. Dette har gjort det mogleg å arbeide meir med førebyggjande tiltak, tidleg innsats, tverrfagleg samarbeid og generelt vere tettare på barna. Helsestasjonen har mellom anna barselgrupper, foreldreførebuande grupper til førstegongsforeldre, Cos-P foreldreveiledningsgrupper, foreldregrupper for framandspråklige, PIS-gruppe, gruppe for barn som lever i to heimar, Bapp-grupper og gruppe for barn som har foreldre som slit med psykisk helse og rus. Helsesjukepleiar har motiverande intervju og oppfølging av barn i høve overvekt, fysisk aktivitet og sunnare kosthald. Det er utarbeidd og tatt i bruk prosedyre for kartlegging av rusvaner og vald i nære relasjonar. Fastlege og jordmor har starta kartlegging av alkoholvanar til dei gravide, her er prosedyre tatt i bruk.

Skulehelsetenesta er eit synleg og tilgjengeleg tilbod i skulane, målet for 2018 er nådd. Psykisk helseteam og helsestasjonen har hatt undervisning om psykisk helse i skulane, dette har blitt godt motteke av både elevane og lærarane.

Vi er ei vekstkommune og har mange utanlandske innflyttarar som krev ekstra teneste av helsestasjonen. Kort liggetid på sjukehuset gir større ansvar og utfordringar for tenesta. Det vert arbeidd vidare med koordinerande arbeid, koordinatoransvar og individuell plan, dette i samarbeid med oppvekst og omsorg.

Kostratal helsestasjon- og skulehelseteneste, 2018

Nøkkeltall	Enhet	Giske	Kostragruppe 11	Landet utan Oslo
Avtalte årsverk i helsestasjon- og skulehelsetenesta per 10 000 innbyggerer	Årsverk	43,2	47,3	42,1
Andel nyfødde med heimebesøk innan to uker etter heimkomst	Prosent	72,2	91,1	90,1

› PPT

95 tilmeldte individsaker, 113 sakkunnige vurderingar, bidratt i 4 mobbesaker samt kartlagt og rettleiar i 3 læringsmiljøsaker. Kontoret har leia to arbeidsseminar kring autisme på skulen og to for barnehagar. Kontoret har fristbrot i 30% av dei tilmelde sakene. Målet om at sakene skal vere starta opp innan 3 mnd og sakkunnig vurdering ferdigstilt innan 6 mnd er dermed delvis nådd. Årsak til dette er at tenesta har hatt ledig stilling og sjukmelding.

Kontoret har kontinuerlege drøftingar med rektorar og styrarar som tek kontakt angående ulike problemstillingar. PPT har ei effektiv drift og det er stor tenesteproduksjon sett i høve til at kontoret ligg betydeleg under talet på stillingar som kommunestyret har gjort vedtak om. Ein har ikkje nådd mål om å tilføre fleire årsverk til tenesta. Tenesta har arbeidd med systemretta tiltak i både skule og barnehage. Samarbeidet gjer at ein kjem tidlegare inn i sakene og det bidreg til at ein kan arbeide meir førebyggjande og samanhengande. Tenesta har arbeidd med utviklingsarbeid kring barn med autisme-diagnosar, mellom anna gjennom det tverrfaglege prosjektet TALK.

› Logopedteneste

103 saker er i gong og 17 saker på venteliste. Det vert sett på tiltak for å redusere ventetida. Målet er tidleg intervensjon, og raskast mogleg behandling er prioritert, jamfør opplæringslova om tidleg innsats. Det vert utarbeidd individuelle treningsopplegg for kvar brukar, som mellom anna stiller krav til øving mellom kvar logopedtime. Dei individuelle treningsopplegga gir effekt og er nødvendige. Hovudtyngda av tilviste saker er barn i barnehagealder og i 1. klasse. Ei anna gruppe er vaksne brukarar som blir tilvist frå sjukehus eller lege. Tenesta har nådd målet om å vere eit lågterskeltilbod som skal legge vekt på førebygging og tidleg innsats og rehabilitering. Rettleiing til foreldre er viktig der dei blant anna får med treningsopplegg der dei skal hjelpe barna sine. Målet er også nådd i høve å gi rettleiing til barnehage- og skulepersonale og foreldre.

Offentleg helseteneste/legekontor

Fastlegeordninga hadde 7656 brukarar, 8 fastlegar og 1 turnuslege. Tenesta hadde eit meirforbruk i 2018 med om lag 1,1 mill. Meirforbruket er knytt til betaling av gjestepasientar i andre kommunar, kjøp vikarlegeteneste og høgare utbetaling til legekantoret enn budsjettert.

Giske legekantor har knytt seg opp til tenesta "Min helse", noko som forenkler kommunikasjonen mellom lege og pasient. Tenesta arbeider med å auke kompetanse innan kvalitetsforbetningsarbeid og å ivareta heilskap og samhandling mellom kommunane og helseføretaket for pasientar med kroniske lidingar. Giske kommune deltek i samarbeidsprosjekt om den multisjuka eldre pasient. Kommuneoverlegen deltek i arbeidsgruppe om utvikling av helseplattforma som er eit felles journalsystem for kommunale helsetenester, legetenesta og spesialisthelsetenesta. Giske kommune har signert opsjonsavtale i likskap med dei andre kommunane i Midt Norge. Det er også innført digitale funksjonar for fastlegetenesta i den nasjonale portalen helsenorge. www.helsenorge.no. Rekrutteringsvanskar hausten 2018 gjorde at kommunen endra ein legeheimel til fast kommunalt tilsett fastlege. Vi merkar godt at legetenesta er i endring og at det er lettare å rekruttere til faste stillingar enn næringsdrivande stillingar. Vi har frå 07.01.2019 full bemanning i legetenesta.

Legekantoret i Giske AS varsla tidleg i 2018 at dei ikkje fortset drifta etter 30.11.2019. Det vart lagt ned eit omfattande arbeid i høve kvar nytt legekantor skal ligge og kva driftsform dette skal ha. Det vert arbeid vidare med dette våren 2019 og klargjering til overtaking frå 1.12.2019.

Kostratal legetenesta, 2018

Nøkkeltall	Enhet	Giske	Kostragruppe 11	Landet utan Oslo
Avtalte legeårsverk per 10 000 innbyggere	Årsverk	10,7	12,4	11,3

› Psykisk helsearbeid

Psykisk helseteam barn og unge (PHBU) følgde opp 120 barn, unge og familiar i 2018. Giske kommune har lukkast i å etablere eit lavterskel psykisk helsetilbod til barn, unge og familiar. Satsinga vi har hatt innan dette møter både nasjonale og fylkesmannen sine forventningar til kommunen, der også barn og unge er satsingsområde. Nasjonalt er Giske kommune unike som har ei slik teneste. Talet på familiar som nyttar seg av tilbodet er aukande, om lag 120 barn/unge og deira familiar fekk tilbod i 2018, mot 70 i 2017. Det vert tildelt fleire og større lovpålagte tenester innan helse- og omsorgstenestelova og bidreg med viktige tiltak innan barneverntenesta. Spesialisthelsetenesta ved Barn- og ungdomspsykiatrisk avdeling har begrensa inntak og oppfølging, noko som gjer at det ligg større ansvar til kommunen å yte tenester både i mengde og i alvorlegheitsgrad innan rus og psykiatri.

Målet om lav terskel for å få kontakt med tenesta er nådd. Det er etablert telefonvakt i løpet av arbeidstida som gjer at det er alltid nokon som kan svare på førespurnader. Forbetningsarbeid på kommunal heimeside og kontaklinformasjonsarbeid har gjort det enklare for brukarane å ta kontakt. Det er etablert fleire faste samhandlingsstrukturar med fleire av tenestene i kommunen og mot helseføretaket. Fagsystemet har no ein funksjon som gjer det mogleg med digital kommunikasjon med brukarane. Innbyggjardialog er så vidt tatt i bruk, dette vert tatt meir i bruk framover og vi ventar gevinstar. Tenesta har lukkast i å rekruttere psykolog, noko som er svært viktig i arbeidet kommunane har framover innan området.

Psykisk helseteam vaksne hadde 121 brukarar i 2018. Giske kommune har lukkast i å rekruttere psykolog også til denne tenesta, dette styrker det fagleg tilbodet, tverrfaglege samarbeidet, det førebyggjande arbeidet og sikrar lovpålagte tenester. Tenesta har nådd målet om å etablere gruppetilbod til brukarar med angst og depresjon. Tenesta har starta opp arbeid med digital innbyggjardialog og arbeider no med innføring av sjølvhjelpsutstyr. Dette vert viktig for å imøtekomme auka etterspørsel etter tenesta i dag og framover. Retningslinjer til ØHD-tilbod rus og psykiatri er utarbeidd, og 6 brukarar nytta tilbodet i 2018. Rustenesta vart flytta frå NAV Giske til psykisk helseteam vaksne i oktober 2018. Psykisk helse- og rustenesta vart lagt til ny eining Meistring og psykisk helse frå oktober 2018. Tenesta merkar effekten av at helseføretaket overfører oppgåver til kommunen, det har vore ei markant auke i tal brukarar til psykisk helseteam vaksne med om lag 70% dei siste to åra. Tenesta har nådd målet om å starte opp prosjektet rask psykisk helsehjelp. Teamet har så vidt starta opp. Kommunen fekk kr 1,5 mill i 2018 frå Helsedirektoratet til prosjektet, det vert gitt tilskot i 3 år, men med årleg avkorting. Dette er eit lavterskeltilbod til vaksne over 16 år med mild til moderat angst og depresjonsplager. Tenesta er basert på kognitiv terapi.

› Tenester for funksjonshemma, Kingelveven og andre tenester

Kingelveven/vaksenopplæringa: 13 brukarar i 2018, 3,6 stillingar. Eit tettare samarbeid mellom Kingelveven og omsorgstenestene gjer at vi kan tilby fleire denne tenesta og variasjon og kvalitet i tilbodet vert betre. Fleire har fått tilpassa aktivitetar. Det vert arbeidd vidare med samordning av dagtilboda til ulike brukargrupper. Det vert sett fokus på felles ressursutnytting på tvers av einingar og sektorar. Brukarane får tilbod om ulike aktivitetar som er individuelt tilpassa. Det sosiale og miljøretta perspektivet er ein viktig del av tilbodet. Kingelveven gir også eit tilbod til dei som meistrer ein meir krevjande produksjon av ulike handverk og tekstilvarer.

Sosiale tenester: støttekontakt: 57 mottatt tenester, 73 har fått vedtak. Tenesta har delvis nådd målet om at mennesker med særlege behov for støttekontakt og avlastning skal sikrast rett teneste til rett tid. Grunn til dette er at det er vanskar å rekruttere støttekontakter og avlastningsheimar. Ein ser eit auka behov for tenestene framover grunna fleire brukarar med store og krevjande hjelpebehov.

7 Pleie og omsorg

Drift

Teneste	PLEIE, OMSORG OG SOSIAL	Regnskap	Per.b(end)	Budsjett	Regnskap
	Alle tal i heile 1000	2018	2018	2018	2017
1260	SAKSBEHANDLING - FELLES	-4	-	-	-198
2340	AKTIVISERING AV ELDRE OG FUNKSJONSHEMMA	217	-104	-22	243
2343	KJØKKEN (MAT TIL HEIMEBUANDE)	830	191	191	355
2344	KAFEDRIFT	-	-	-	2
2421	FLYKTNINGKONTOR	2 126	1 661	1 661	2 406
2530	PLEIE, OMSORG, HJELP I INSTITUSJON	6 413	5 996	6 374	5 828
2531	INSTITUSJONSKJØKKEN	382	246	246	331
2540	PLEIE, OMSORG, HJELP TIL HEIMEBUANDE	50 887	51 603	50 076	52 309
2541	BUFELLESSKAP PSYKIATRI VALDERØY	9 598	6 988	7 540	6 407
2542	NATTENESTE HEIMEBASERT OMSORG	5 554	4 700	5 973	4 971
2543	AVLASTNING	776	249	249	353
2544	BRUKERSTYRT PERSONLEG ASSISTENT	5 017	4 157	5 157	2 760
2545	RESET BUFELLESSKAP - DRIFT	3	79		6
2546	GISKE OMSORGSSENTER	22 322	22 305	19 987	21 562
2547	VIGRA OMSORGSSENTER NORDSTOVA	3 637	3 510	1 405	3 630
2548	BUFELLESSKAP FUNKSJONSHEMMA	16 463	15 262	15 814	
2549	KVARDAGSREHABILITERING OG VELFERDSTEKNOLOGI	19	-	-	-69
2550	MEDFINANSIERING SOMATISKE TENESTER	-	-	-	14
2610	INSTITUSJONSLOKALER	-	-	-	14
2650	OMSORGSBUSTADAR	23	24	24	23
2750	INTRODUKSJONSORDNINGEN	4 682	3 445	3 445	5 076
3015	KOMMUNALT KARTVERK	1	-	-	-
Sum gruppeansvar	PLEIE, OMSORG OG SOSIAL	128 947	120 313	118 197	122 281

Investering

	7 PLEIE, OMSORG OG SOSIAL	Regnskap	Buds(end)	Budsjett	Regnskap
Prosjekt	Alle tal i heile 1000	2018	2018	2018	2017
1301	OMSTILLING GJENNOM BRUK AV IKT, DIGITALISERING OG NY TEKNOLOGI	-	-	-	302
3402	BILER TIL OMSORGSTENESTA	-	-	-	-10
3726	BIL VIGRA OMSORGSDISTRIKT	-5	-	-	-
	Sum : 7 PLEIE, OMSORG OG SOSIAL	-5	-	-	292

Tenestene i ramme 7 vert gitt av Vigra, Giske og Godøy omsorgsdistrikt, Valderøy omsorgsdistrikt, tildelingskontoret og flyktningtenesta. Ny eining Mestring og psykisk helse vart etablert 1.oktober 2018. Bufellesskap rus/psykiari og bufellesskap mennesker med funksjonshemming frå Valderøy omsorgsdistrikt, rustenesta frå NAV og psykisk helseteam voksne frå eining barn, familie og helse vart flytta inn i ny eining.

Økonomi

Ramme 7 har eit samla meirforbruk på kr 8 634 000. Meirforbruket ligg til mellom anna Valderøy omsorgsdistrikt med om lag kr 5 mill. og 1,4 mill. i Vigra, Giske og Godøy omsorgsdistrikt. Årsak til meirforbruket er blant anna avslutta ressurskrevjande brukar og ny brukar tidleg på året. Bufellesskapa hadde eit meirforbruk på 3,7 mill. Introduksjonsordninga hadde eit meirforbruk med 1,2 mill. Tenesta avlastning meirforbruk på 0,5 mill. Tenesta BPA meirforbruk på 0,8 mill. Det ligg om lag 3 mill. høgare utbetaling av pensjon og abeidsivaravgift som ikkje var budsjettet.

Måloppnåing

Tenestene har nådd målet om å etablere tilbod til utskrivingsklare brukarar frå helseføretaket innan rus og psykiatri. Mål nådd juni 18. Øyeblikkeleghjelp-døgntilbod er vidareført og utvikla vidare. 6 brukarar nytta tilbodet i 2018. Kvardagsrehabilitering er vedteke som fast teneste i kommunen. Tenesta leverer lovpålagde tenester etter helse- og omsorgstenestelova, jobbar førebyggjande, intensivt, tidleg innsats og har fokus på kva som er "viktig for deg?" Det er lagt ned eit stort arbeid for å rulle ut kvardagsrehabiliteringsmetoden i dei heimbaserte tenestene. Det er kritisk viktig å halde fokuset oppe og at tenestene vert følgt opp av spesialistane i kvardagsrehabiliteringsteamet.

Tenestene har ikkje nådd målet om å etablere dagtilbod for demente ved Vigra omsorgssenter, men det er i år sett ned ei arbeidsgruppe som arbeider for å få til dette i samarbeid med frivillegheta og vidaregåande skule. Arbeidsgruppa jobbar også med andre tiltak for å i møte kome den store auka innan tal demente i kommunen.

Tenesteutvikling, digitalisering og velferdsteknologi:

Tenestene har lagt til grunn Helse- og omsorgsplan 2016-2020 og bustadsosial handlingsplan 2017- 2020 i utviklingsarbeidet. Strategisk kompetanse- og rekrutteringsplan helse og omsorg vart vedteken i 2018. Einingane skal vidare operasjonalisere denne planen, vi må vite kva vi treng og kva som skal prioriterast i tida framover. Høg kompetanse i personalgruppa gir betre tenester og ein kan yte meir med mindre.

Tenestene har stort fokus på digitalisering og bruk av ny teknologi og deltek i omstillingsprogrammet i kommunen. Vi hadde i 2018, 80% prosjektleiar innan velferdsteknologi. Ressursen gjer at vi klarer å halde fokus og framdrift på området. Giske kommune hadde eit stort anbod på velferdsteknologi i fjor. Vi lyste ut anbod på tryggleiksalarmar, digitalt tilsyn, GPS, alarmsentral og plattform for velferdsteknologi. Det vart lagt ned eit stort arbeid frå prosjektleiar, einingsleiarar og frå rådmannsnivå. Det var viktig for å få eigarskap til arbeidet som skal skje lokalt. Velferdsteknologi vert ein viktig del av tenestetilbodet og skal alltid vurderast først inn når nytt behov melder seg.

Tenestene har i dag blant anna tatt i bruk ny alarmsentral, GPS, elektriske dørlåsar, digitale tryggleiksalarmar, telemedisinsk tilsyn med ulike sensorar og smarte dører. E-læringskurs vert nytta i stor grad i tenestene både for å skaffe seg informasjon men også for å ta kurs i til dømes medisinhandtering. Digital innbyggjardialog vart rulla ut hausten-18 og er eit godt tilbod for innbyggjaren. Giske kommune har laga sin eigen film om velferdsteknologi <https://www.youtube.com/watch?v=fPqvNNYaVuw>. Giske kommune har også laga brosjyre om velferdsteknologi og sendt ut denne til innbyggjarane i lag med eit brev frå kommunen. Elektronisk utgåve av brosjyra om velferdsteknologi ligg [her](#).

Velferdsteknologiske verkty effektiviserer og forenkler kvardagen og betrer tilbodet til brukaren. Dei tilsette er både motiverte og engasjerte og ser effekt av å jobbe på andre måtar.

Tverrfagleg og tverrsektorielt samarbeid:

Tenestene har stort fokus på tverrfagleg samarbeid og nytte ressursane fleksibelt på tvers. Dette står som eit viktig mål også for 2019.

Ny organisering av helse og omsorgstenestene:

Ramme 6, einingane i ramme 7 og tildelingskontoret var våren 2018 med på eit arbeid om ny organisering av helse- og omsorgstenestene i Giske kommune. Det vart sett ned ei arbeidsgruppe beståande av leiarar, tilitsvalde og politikarar frå komiè for helse og omsorg. Eit omfattande arbeid vart lagt ned, med god involvering av alle tilsette. Vi er godt fornøgde både med prosessen og resultatet. Ny organisering vart vedteken i kommunestyre 14. juni 2018. For ramme 7 vart følgjande endringar: Etablert ny eining Meistring og psykisk helse der psykisk helseteam voksne og Kingelveven dagtibod vart flytta over frå ramme 6, rustenesta vart flytta over frå NAV Giske, bufellesskapa Gudmundvegen, Skomakarvegen og Løkevegen vart flytta over frå Valderøy omsorgsdistrikt. Natt-tenesta vart samla i Valderøy omsorgsdistrikt.

Personale

Mål om nærvær på 95% er ikkje nådd. VGG hadde eit samla sjukefråvær på 6,1%. VAOMS hadde eit samla sjukefråvær på 9,9%. Dette er likevel ein nedgang frå 2017 med om lag 1%. Einingane deltek i IA-arbeidet NED med sjukefråværet som starta i 2018 og fortset vidare i 2019. Satsinga er eit samarbeid mellom NAV, KS og Giske kommune.

Einingane har stort fokus på godt arbeidsmiljø, god og tett oppfølging av dei tilsette, tilrettelegging, rettleiing, etiske refleksjonsgrupper og utvikling av fag og kompetanse.

› Institusjonstenester

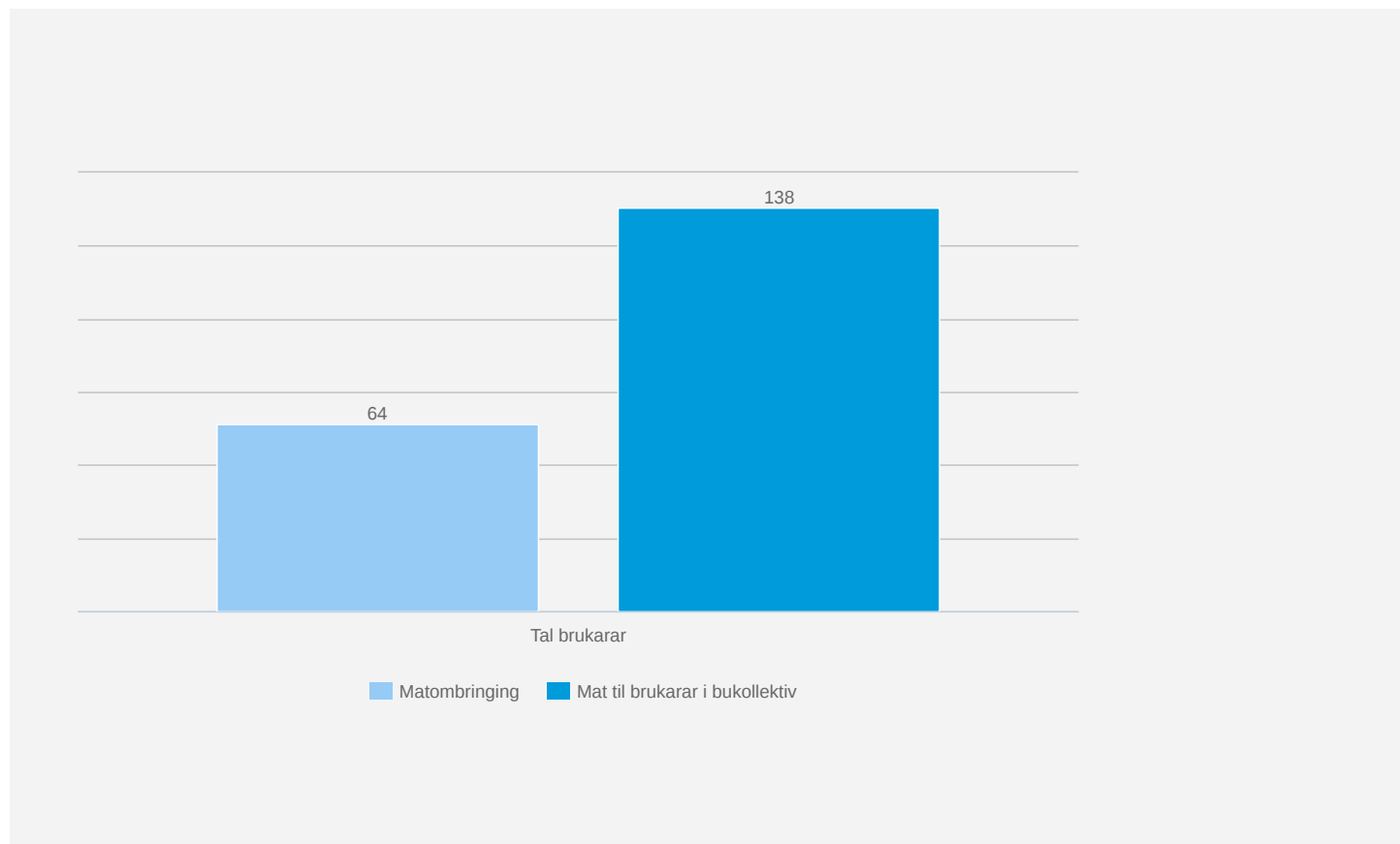
Giske kommune har åtte institusjonsplassar ved Vigra omsorgssenter dement avdeling Skogly. Kommunen når målet om 30 minutt tilsynslege kvar veke til desse brukarane. Mange har behov for plass, og vi har til ei kvar tid fylt opp institusjonsplassane. Vi jobbar med å tilrettelegge for skjerming for å kunne yte best mogleg og forsvarleg tilbod til dei som bur der. Dei tilsette har høg kompetanse innan demens og utviklar seg i takt med behov, lover og forskrifter. Giske kommune leverer eit tilbod av høg kvalitet ved Vigra omsorgssenter. Det er auka vekst i tal demente og det er venta ei dobling innan dei neste 10-15 åra, frå 70.000 til 140.000 på nasjonalt plan. Behov for tenester til innbyggjarar med demens lidning aukar. Vi har sett i gong arbeid med å tilrettelegge for differensierte tilbod, t.d meir dagtilbod og andre lavterskeltilbod som aktivitetsvenn.

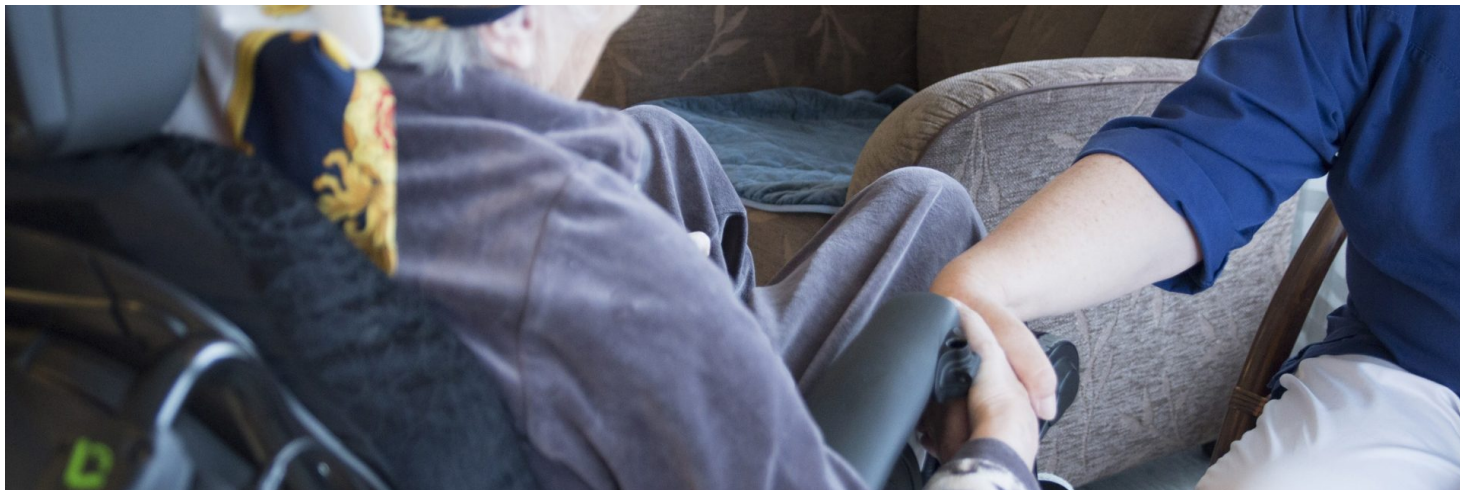

» Kjøkken

Kjøkkentjenester

Kjøkkenet leverer tjenester til omsorgssentera, institusjon og heimebuande. Dei leverer gode tjenester og er svært aktive i utviklingsarbeidet. Kjøkkenet har eit tett og godt samarbeid med dei andre tenestene, mellom anna gir dei arbeidspraksis og er lærlingstad. Kjøkkenet leverer møtemat og deltek i høve dagaktivitetar og andre sosiale tilstellingar med grilling, som ved opninga av overbygg ved Godøy bukolektiv. Kjøkkenet starta i 2018 eit samarbeidsprosjekt med næringslivet, folkehelsekoordinator og kommunale barnehagar, "Go'fisken", som er blitt svært populært. Ønsket er auka fokus på fisk til barn og unge.

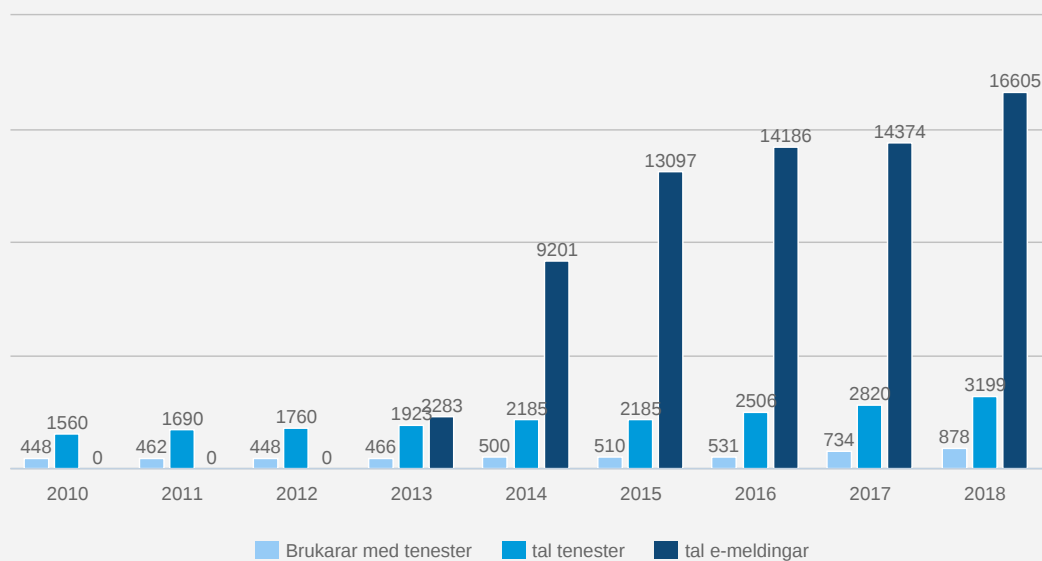
› Heimebaserte tenester

Det vert levert heimebaserte tenester både i bukollektiv, bufellesskap, omsorgsbustader, og i heimen til brukaren, som BPA (brukarstyrt personleg assistanse) og kvardagsrehabilitering. Heimebasert teneste er den største tenesta i omsorgsdistrikta og vert gitt til brukarar i alle aldrar. Den står føre ei tid med fokus på tenesteutvikling, tverrfagleg samarbeid, digitalisering og nye arbeidsmetodar. Tenestene er i tett samarbeid med tildelingskontoret i vurdering og utmåling av teneste. Målet er at brukaren vert sjølvhjelpst så langt som råd og skal bli meir aktiv i eige liv. Kvardagsrehabilitering er implementert som fast teneste i kommunen og heimebaserte tenester har fått opplæring i modellen som skal vere ein aktiv del av tenesteytinga. Det vert framover ei nøye vurdering av kva ein kan tildele av velferdsteknologiske løysingar som første val. Tenestene merkar ei auke både i tal på brukarar og i kompleksiteten innan pleie og omsorgstenestene. Nye måtar å yte teneste på vert avgjerande for at kommunen skal klare å møte framtidige behov. Spesialisthelsetenesta gjer kutt i sine tenester og kommunen merkar godt at brukarane kjem raskare heim og er dårlegare enn tidlegare. Dette fører til eit stort press på heildøgns plassane og auka krav til meir tenesteyting i heimane.

Utviklinga viser ei markant auke både i tal på brukarar, tal på tildelte tenester og tal på elektroniske meldingar (sjå tabell). Tildelingskontoret vart etablert i 2016 og har 2,3 årsverk i saksbehandling innan helse og omsorg. Kontoret har så langt handtert auken utan å få tilført ressursar, men særleg frå 2018 opplever kontoret auken i arbeidsoppgåvene som svært krevjande. Utfordringa vidare vert å ha økonomisk berekraftige tenester, yte fagleg forsvarlege tenester, rekruttere rett og god kompetanse, rett tildeling av tenester innan BPA, bu- og tenestetilbod til barn og unge med spesielle behov, møte auken innan demens, auka forventning til kva kommunale tenester skal yte og halde tritt med behov, krav og utvikling.

Kommunebarometeret for 2018 viser at Giske kommune yter svært gode omsorgstenester og ligg som nr. 15 på landsbasis. Sjå tabell under.

Tal brukarar av tenester

Kostra, omsorg 2018

Nøkkeltall	Enhet	Giske	Kostragruppe 11	Landet utan Oslo
Utgifter kommunale helse- og omsorgstenester per innbyggjar	kr	22 477	32 238	27 206
Årsverk helse og omsorg per 10 000 innbyggjar	årsverk	273,6	374,5	311,5
Netto driftsutgifter til omsorgstenester i prosent av kommunens samla netto drift	Prosent	27,3	34,7	31,9
Andel brukarretta årsverk i omsorgstenesta med helsesutdanning	prosent	79,0	75,4	74,8
Andel brukertilpassede enerom med eget bad/wc	Prosent	100	92,1	89,7
Andel private institusjonsplasser	prosent	0,0	0,1	5,4
Netto driftsutgifter til kommunehelsetenesten i prosent av kommunens samlede netto driftsutgifter	prosent	4,6	4,9	4,8

› Flyktingtenesta og introduksjonsprogram

Giske kommune buset flyktingar etter avtale med [IMDi](#). I 2018 busette vi 10 personar. Familiesameining kjem i tillegg.

Giske kommune er i dag heim for flyktingar frå: [Eritrea](#), [Somalia](#), Etiopia, [Afghanistan](#), [Sudan](#), [Syria](#) og Irak.

I 2018 var det 12 som avslutta introprogrammet. 4 nye fekk jobb, 5 gjekk vidare til annan utdanning. 3 flyktingar flytta til annan kommune som mellom anna gjer at vi må overføre tilskotet for desse til den nye kommunen.

Flyktingtenesta sitt mål:

Målsettinga er å legge til rette for at flyktingane får høve til å ta i bruk eigne ressursar, bli sjølvstendige ved å kome ut i inntektsnivande arbeid eller utdanning og bli aktive deltakarar i det norske samfunnet og lokalmiljøet. Både IMDi og KS signaliserer betydinga av kvalifisering til arbeidsliv gjennom både arbeidpraksis og –erfaring, samt utdanning. Introduksjonsprogrammet har som mål å kvalifisere deltakarane til arbeid eller vidare utdanning for å kome ut i varig arbeid, og lære om og ta del i det norske samfunnet og bli økonomisk sjølvstendige.

Kva er eit introduksjonsprogram?

Introduksjonsprogrammet følgjer lov om introduksjonsordning og norskopplæring for nyankomne flyktingar. Programmet skal gi norskopplæring, samfunnskunnskap, arbeidserfaring og eventuelle kurs med tanke på best mogleg integrering i samfunnet. Programmet er på full tid i inntil to år og gir rett til introduksjonsstønad. I 2018 starta 8 grunnskuleutdanning, eit par tek vidaregåande skule.

Alle introduksjonsdeltakere skal ha en individuell plan som gjeld tida deltakeren er i programmet. Flyktingtenesta i Giske kommuner samarbeidar med fleire einingar, td. NAV, helsestasjon og vaksenopplæringa FU.

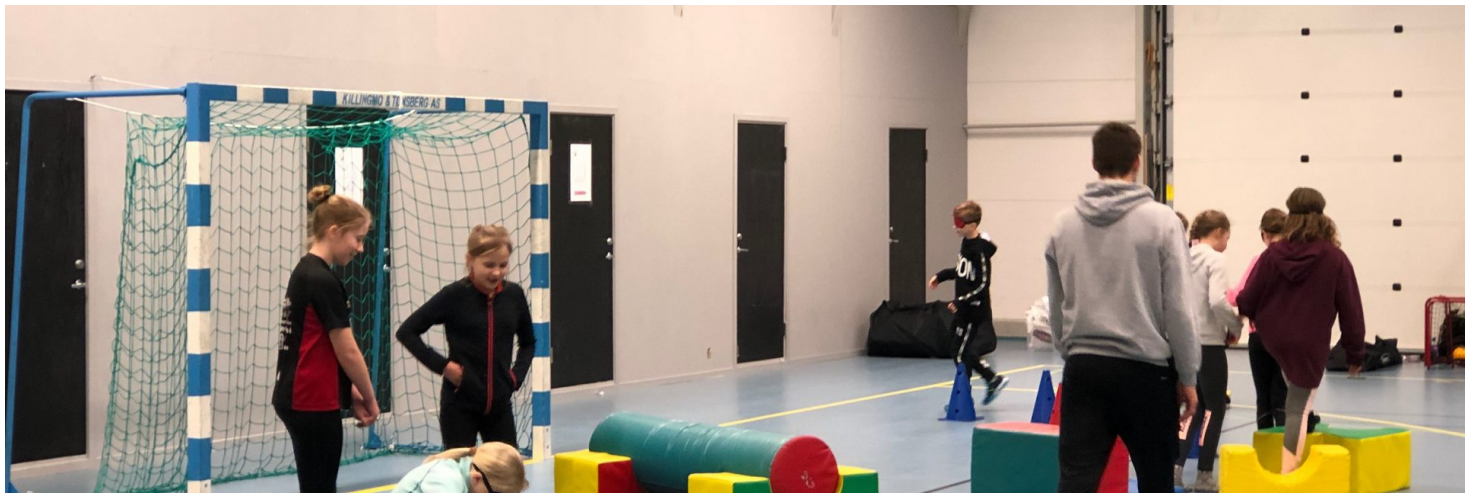
Introduksjonsprogrammet viser eit meirforbruk på om lag kr 1,2 mill. Budsjettet var lavare enn faktisk drift, dette er korrigert i budsjettet for 2019.

Kven kan få introduksjonsprogram?

Flyktingar mellom 18 og 55 år, som er busett i Giske kommune etter 01.09.2003, vil vanligvis ha rett til introduksjonsprogram. Personane må være busett etter avtale med UDI og kommunen.

Deltakarar må ha status som:

1. Overføringsflyktinger
2. Flyktinger med politisk asyl
3. Personar med opphald på humanitært grunnlag
4. Personar med kollektivt vern
5. Personar som blir sameint med personer frå ovannemnde grupper, som har vore busett mindre enn 5 år.

8 Miljø og kultur

8 MILJØ OG KULTUR		Regnskap	Buds(end)	Budsjett	Regnskap
Teneste	Alle tal i heile 1000	2018	2018	2018	2017
2310	AKTIVITETSTILBOD BARN OG UNGE	582	248	248	118
2340	AKTIVISERING AV ELDRE OG FUNKSJONSHEMMA	-	-	-	2
2342	FRIVILLIGHETSSENTRAL	804	291	291	407
2423	MOT - PROSJEKTET	245	337	337	303
2730	KOMMUNALE SYSSELSETTINGSTILTAK	138	298	298	393
3620	FRILUFTSLIV	361	267	267	284
3650	KULTURMINNEVERN	113	162	162	111
3700	BIBLIOTEK	1 596	1 573	1 573	1 554
3750	MUSEER	266	279	279	263
3770	KUNST OG KUNSTFORMIDLING	178	175	175	176
3801	VIGRAHALLEN	-	-	-	9
3810	IDRETT	271	337	337	265
3830	KULTURSKULE	2 606	2 667	2 521	2 409
3850	KULTURKONTORET	1 315	1 375	1 375	1 488
3851	ANDRE KULTURTILTAK	134	103	103	93
Sum gruppeansvar: 8 MILJØ OG KULTUR		8 610	8 112	7 966	7 875

Kultur og miljø dekkjer tenester som vist på rekneskapsversikta ovanfor. Årsmeldinga oppsummerer dei viktigaste prioriteringane i 2018 utan å ta for seg kvar enkelt teneste, med vekt på brukarretta tenester utan å kommentere tenester der ein fordelar midlar til lag, organisasjonar og nærmiljø.

Investering

8 MILJØ OG KULTUR		Regnskap	Buds(end)	Budsjett	Regnskap
Prosjekt	Alle tal i heile 1000	2018	2018	2018	2017
4302	FLEIRBRUKSHALL VIGRA	-	-3 300	-3 300	-3 000
4303	SKILTINGPROSJEKT	12	-	-	-
4308	Skilt, Informasjon og tilrettelegging av Turveggar og kulturminne	69	150	150	-
Sum : 8 MILJØ OG KULTUR		81	-3 150	-3 150	-3 000

Økonomi

Eininga hadde eit meirforbruk på kr. 497.000 i 2018. Dette skuldast i all hovudsak tre faktorar:

1. Bortfall av øyremerka statstilskot til frivilligsentralen på kr. 370.000. Midlane ligg i rammeoverføringa, men er ikkje innarbeidd i kultrbudsjettet.
2. Manglande budsjettmessig finansiering av kommunal eigeandel til barnefattigdomstiltaka, ført over kultur sitt budsjett, meinst kr. 80.000 - minst 20% av statstilskotet på kr. 400.000.
3. Gjennomføringa av Kulturdagane i Giske gjekk med eit underskot på kr. 40.000

For å minimere meirforbruket har eininga praktisert ein streng budsjettdisiplin for resten av tenesteområda i eininga. Vi har difor eit mindreforbruk innanfor tenestene idrett, MOT, kulturskule og kulturkontor.

Hovudmål

Kvalitetsplanar skal utviklast for alle kommunale tenester

Gjennomføring av omstillingsprogrammet «Tenesteutvikling gjennom digitalisering og bruk av ny teknologi» held fram

Nettbaserte løysingar for intern kommunikasjon og informasjon skal vidareutviklast

I arbeidet med utvikling av Giske-samfunnet skal det leggjast vekt på tiltak og aktivitetar som bidreg til utvikling av eit heilskapleg syn på organisasjon og samfunn

Innbyggjarmedverknad mellom val skal ha høg fokus frå kommunen si side over det som følgjer av lov og forskrift. Arbeidet med å utvikle godt samspel med innbyggerane held fram i planperioden

Måloppnåing

Miljø og kultureininga arbeider i stor grad i samsvar med dei kommunale hovudmåla for kommunen i 2018: tverrfagleg, tverrsektorielt og med vekt på innbyggjarmedverknad der samspel står sentralt. Kulturplanen som vart vedteken 2016 inneheld mål og strategiar for eininga. Handlingsplanen i kulturplanen må rullerast i samband med budsjett 2020 for å vere i tråd med dei finansielle rammene.

Gjennom samspel med frivillige, grunneigarar, lag og organisasjonar skal ein i fellesskap vidareutvikle friluftslivet i kommunen i høve informasjon, skilting, tiltak for å hindre erosjon av området rundt, parkering m.m. Konklusjonane frå bålsamtalane i 2017 ga viktige innspel til arbeidet.

Høgdepunktet for **Kulturdagane 2018** var arrangementet i Øygaardshallen, som samla fullt hus. Eininga er flink til å utnytte mulegheiter til eksternt finansiering av arbeid som ein ønskjer å utføre.

Kulturskulen har arbeidd mykje med digitalisering, både av administrasjon og undervisning. Nytt administrasjonsprogram som skal lette administrasjon, fakturering og informasjon mellom foreldre, elevar og skule er implementert. I undervisninga har ein teke i bruk notasjonsprogram og "band in a Box" som kan brukast både i øving, komposisjon, arrangement og til akkompagnement ved framføringar. For tredje året på rad er ein elev frå Giske kulturskule fått med kunstverk til Norsk kulturskoleråd sin årskalender.

Det blir jobba svært godt i **Frivilligsentralen**. Det er framleis litt utfordrande med planlegging sidan det er mykje som skjer og mange folk skal sysselsettast.

Med eit aldersspenn frå 12-13 og til 16 år, så er det utfordrande å finne ei tenleg arbeidsform som fungerer fint for **BUKS** - (Barn og Unges KommuneStyre). Men ordninga er såpass ny at den toårige prøveperioden må fullførast (2019) før vi ev. tek grep.

UKM vart gjennomført med workshop i forkant og eit flott lokalarrangement. Diverre opplevde vi for første gong på snart 10 år ein større nedgang i deltakarantal

Personale

Eininga hadde 19 tilsette, medrekna dei to MOT-coachane, som for første gong er med i stillingsoversynet. Vi har eit nærver på 94% (korttids 98,8% og langtids 95,3%). Eininga har svært dedikerte og motiverte tilsette som ivrar etter å gi gode tilbod til innbyggjarane våre. Nokre medarbeidarar jobbar ein god del timar i året dei ikkje får godskrive / betalt for. Vi må prøve justere dette over tid, i alle fall i den grad dei tilsette sjølv ønskjer dette.

› Kulturkontoret

Måloppnåing

- Stien på sør og vestsida av flyplassen som knyter saman Sørestrandvegen med Synesvegen, er fullført. Mange har etterlyst fast dekke på stien, men det låg ikkje inne i prosjektet. Dette er eit resultat av godt samarbeid mellom Avinor, Fylkesmannen, sysselsettingsprogrammet, kulturkonsulent og teknisk eining.
- Einingsleiar er kommunen sin kontaktperson overfor Alnes og den UKL-status dei har fått (Utvalde KulturLandskap i jordbruket). Det er gjennomført tre møter i år. Einingsleiar har deltatt på 3-dagers samling i Bodø saman med grunneigarrepresentantar og representantar frå Fylkesmann og fylkeskommune for å bygge nettverk og hauste erfaringar frå andre. Arbeidet er i gang. Mykje skal avklarast innleiingsvis, så det er behov for ei samkøyring internt i kommunen. Einingsleiar har ansvar for dette. Kommunane vil få ansvaret for denne ordninga allereie frå 01.01.2020, så her må vi snart avklare korleis vi skal organisere dette ansvaret framover.
- Plan for informasjon, skilt og stiar på Alnes: nemnte arbeidsgruppe for UKL-området vil bli brukt som ressursgruppe for einingsleiar i arbeidet med å realisere planen. Frivilligsentralen har levert materiale til klipper i turstiar ute på Alnes. Dette samarbeidet skjer i regi av Alnes felleseige og utmarkslag. Planen er no godkjent. Det står framleis att ein del planlegging før ein kan ta til på størstedelen av realiseringa. Vi kartlegg firma som kan levere skilttenester og som kan bistå i kvalitetssikring av arbeidet slik at vi leverer rett teneste på rett plass.
- Vi ønskjer å utvikle ein samla plan for turar / stiar, skilting og informasjon på området Molnes – Roald. Det er gjennomført to møter med grunneigarar på Molnes og Roald, men det står att å få grunneigaravtalar, designe skilt og finansiere arbeidet før realisering. Her vil vi søkje støtte frå bl.a. Fylkesmannen. Det blir jobba vidare med prosjektet utover i 2019. Fylkesmannen, som er i Molnes verneområde, blir sterkt involvert. Det blir også Statens naturoppsynsmann i fylket. Arbeidet vil bl.a. skje som samarbeid med teknisk, kultur ved kommunalt sysselsettingsprogram, kulturkonsulent og einingsleiar.
- Vi har fått etablert og grusa opp delar av stien i Kolvikparken. Vi må truleg etterfylle grus i løpet av 2019. Der er mykje nedfallsskog som må ryddast. Dette er tungt og omfattande arbeid.
- Vi fekk tilslag om midlar frå både Riksantikvar (til kulturminne på Valderøya) og hos fylkeskommunen / -konservator (krigsfort på Budafjellet, Vigra). Kulturkonsulenten har fått avtale med grunneigarar og har hatt befaringar saman med fylkeskonservator for å avklare innhald tekst, plassering av informasjonstavler m.m. Informasjonsskilt er produsert og klart til utplassering når våren kjem.

Måloppnåing

Målet for **frivilligsentralen** i 2018 var å styrke posisjonen som aktivum for innbyggjarane gjennom samarbeid med lag og organisasjonar og andre kommunale einingar.

Mange eldre melder inn behov for frivillig innsats.

Det kommunale sysselsettingsprogrammet der dagleg leiar av frivilligsentralen er arbeidsleiar er frå 2019 gjort permanent, bl.a. ved at vi har fått inn ny medarbeidar i sentralen som vikar for fast dagleg leiar. Dette er eit svært viktig program for alle involverte frå arbeidarar, brukarar og kommunale einingar. Det er faktisk alle kommunale einingar som får hjelp frå dette programmet.

Den kulturelle spaserstokken blir brukt for å oppnå målet. Det er gjennomført mange ulike arrangement i løpet av året. Gjennomføring av desse skjer i tett dialog med tilsette, bebuarar og frivillige krefter. Her har vore fulle hus på bl.a. Valderøy omsorgssenter der også bebuarar frå Vigra deltok.

Kva gjer Frivilligsentralen?

Frivilligsentralen har ei rekkje oppgåver for kommunen:

- Køyning av dagpasientar måndag, onsdag og torsdag.
- Utkøyning av mat tysdag og fredag.
- Transport av elevar til bading.
- Køyning av elevar til alternativ undervisning
- I tillegg steppar vi inn ved avspasering på Giske omsorgssenter og stiller opp ved andre oppgåver som det trengs hjelp til.
- Hjelp til Kingelveven - dataspel og koking av vedbrikettar.
- Køyning av eldre kvar tysdag. Fallgruppe ved omsorgssenteret.

Dette utgjer ca. 25 timar per veke i sparte utgifter for andre einingar. I tillegg hjelper vi til der vi kan - i barnehagar, skular og eldresenter

- Frivilligsentralen har ansvaret for **den kulturelle spaserstokken** med mange arrangement gjennom året. Dette blir gjennomført med støtte frå fylket.
- I 2018 har frivilligsentralen hatt ansvaret for gjennomføring av barnefattigdomsprosjektet med aktivitetar i alle feriar. Dette blir finansiert med statlege midlar. I 2018 fekk vi 200.000 kroner til dette, og fekk til tiltak over 10 dagar.
- I 2018 kjøpet frivilligsentralen ei hakke til kjøkenet på GOS til 76.000 kroner.
- I 2018 har ca. 20 personar hatt arbeidstrening her gjennom NAV. Mange av desse har vi fått over på statlege ordningar og spart kommunen for mykje pengar. Gjennom prosjektet har fleire personar klart å kome ut av rusmisbruk og inn i jobb eller skule igjen. Verdien av dette kan ikkje prisast.
- I samarbeid med Rotary og andre frivillige har Frivilligsentralen fått lagt ut klopper på stien ut til seglmerket på Synes.
- I tillegg gjer vi ein jobb ute blant innbyggjarane som vi hjelper på mange ulike måtar.

Inntekter

- Vedproduksjon gir inntekter på 40.000 til 50.000 kroner per år.

- kr. 175.000 frå Sparebanken Møre sine gåvemidlar i samband med banken sitt 175 års jubileum. Gåva skal nyttast til istandsetjing og etablering av turstiar og turløyper samt bord og benkar på alle øyane.
- Kr. 100.000 frå stiftinga Eldres Vel på Valderøya. Midlane skal gå til oppsetjing av gapahuk til Giske omsorgssenter (GOS) inkl. tillaging av området med bord og benkar.

› MOT-prosjektet

MOT-coachane besøker ungdommane til saman 15 gongar i løpet av dei tre åra dei går på ungdomsskulen (Godøya og Valderøya). Prinsippa i arbeidet er å jobbe i forkant, sjå heile mennesket, forsterke det positive, og å bruke vaksne og ansvarlege kulturbyggjarar til å inkludere andre. Dei to MOT-coachane fungerer svært godt saman. Vi har også to svært aktive Unge MOT-leiarar som på eige initiativ hadde eigen MOT-stand under NM i innandørs bueskyting i Vigrhallen i mars. Dei gjennomførte også Mot til å glede-dagen på ungdomsskulane i november. Det siste i samarbeid med Unge MOTivatorar (tidlegare Ungdommar med MOT) som er 10. klassingar på skulane.

Vi skulerer årleg nye Unge MOTivatorar. Dette er 9.-klassingar frå begge ungdomsskulane som er til støtte for elevane utanom besøka.

Show courage!

› Biblioteket

Måloppnåing

Biblioteket hadde 791 aktive personlege lånarar, ein reduksjon på 10% frå 2017 og 114 institusjonar i 2018, ein auke på 142% frå 2017. 34 av dei personlege lånarane bur i andre kommunar.

Biblioteket hadde 14.838 besøk i 2018, en svak auke frå året før.

Utlån: 17.293. Samanlikna med 2017 har utlånet gått ned med 1503 utlån. Nedgangen kan forklarast med nedgang i **ebokutlånet** som er halvert i høve fjoråret. Utlånet av **papirbøker** har derimot auka med 126 utlån frå i fjor. Grunnen til nedgang i ebokutlånet heng først og framst saman med ny avtale mellom forlaga og biblioteka, ein avtale som er langt dårlegare enn tidlegare og fører til eit svekka tilbod til brukarane av eBokBib. I tillegg må ein peike på at fram til 2017, så vart fornyingar av lån tatt med i utlånstalet i statistikken biblioteka leverer til Nasjonal-biblioteket. Frå 2017 tek vi med berre førstegongsloan.

Biblioteket arrangerte **klebyttedag** i vår og haust. Dette vart ein kjempesuksess som ga godt besøk og veldig gode oppslag i ulike media. Det blir også gjennomført **språkkafé** – møte mellom innvandrarar og innbyggjarar – to timar to gongar i månaden (annakvart tysdag). Her er det plass for fleire innbyggjarar

Biblioteket var i 2018 også lokale for «**bli kreativ kveld**» som to tidlegare innvandrarar arrangerer. Dette er ein treffstad for innbyggjarane, og noko som dei sjølve sakna den gong dei kom som nye til Giske kommune. Det blir også gitt litt finansiell støtte til dette flotte tiltaket. Vel verdt pengane!

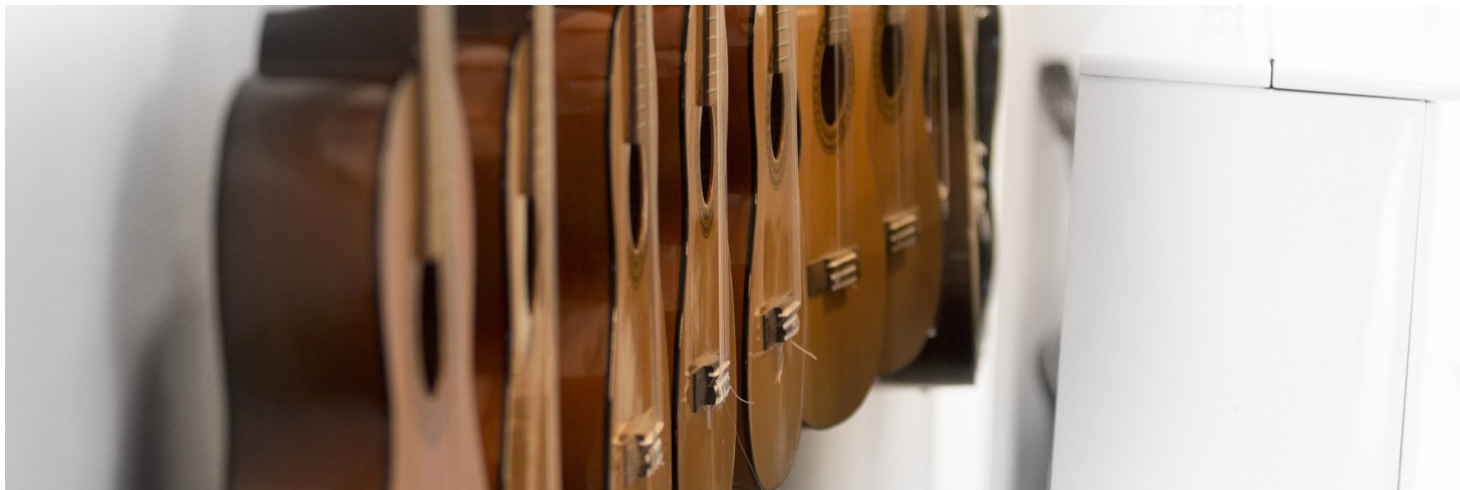
Pga litt justering i personalkabalen på biblioteket har vi ikkje fått gjennomført så mange besøk i barnehagar og på skular som ønska. Ein har likevel vore på Godøy skule der 5. – 7. klasse som deltakarar i Norli sin lesekonkurranse vart premiert med besøk av forfattaren Marius Horn Molaug, 4 besøk til Tryggheim barnehage og eitt i Vigra barnehage. I samband med Sommarles besøkte vi alle fire barneskulane ved oppstart i juni og hadde stor sommarlesfest etter endt aksjon i september.

I samarbeid med flyktingetenesta arrangerte biblioteket «**inkluderingsdag**» på Valderøy barneskule i september. Målsettinga var å kople fleire aktørar i lokalmiljøa på øyane (bedrifter, personar, lag og organisasjonar) tettare saman. På trass av attraktivt trekkplaster iform at føredragshalar / underhaldar og spennande samtalar var det etter vår vurdering altfor få som fekk med seg dette tilbodet.

Biblioteket har også hatt 6 opne kveldsarrangement i løpet av hausten: to bokslepp, eit forfatterbesøk, eit bildekåseri, ei familieforestilling, ein poesikveld.

Biblioteket har i stor grad utnytta mulegheitene som digitale løysingar gir pr i år, ref e-bøker, aktiv nettside, bruk av Facebook, og websøk i bokkatalogen (Mikromarc) der du både kan fornye og reservere bøker, sende melding til biblioteket, få sms-melding når du skal levere og få nyheiter om litteratur for barn, ungdom og vaksne.

Arbeidet med **meiøpe bibliotek** og **meiopen kommune** har så langt tatt lengre tid enn vi kunne ønske, bl.a. fordi vi ikkje har klart å konkludere med aktuelle konsept. Formannskapet vedtok å utsetje sak om val av konsept slik at den skal vere behandla innan utløpet av 1. halvår 2019. I januar -19 vart det gjennomført fleire workshopar med innbyggjarane i januar som grunnlag for og i samarbeid med arkitekt Aat Vos som skal lage mulegheitsskisser. Aat Vos er velkjent for sine moderne, attraktive og brukarpopulære moderne bibliotek, ref bl.a. Biblio-Tøyen og Ulstein Arena. Ny folkehelsekoordinator Anette Jahre er prosjektleiar.

› Kulturskolen

Kulturskolen hadde 378 elevar med 43 på venteliste mot 316/66 og 362/89 i 207/2016. To grupper øvde i musikkbingen (9 musikanter) pluss to vaksne som øvde for seg sjølv.

Også kulturskolen arbeider med digitalisering. Det nye administrasjonsprogrammet som er implementert, skal lette administrasjon, fakturering og informasjon mellom skule, foreldre og elevar. I arbeid med elevane har ein tatt i bruk notasjonsprogram som ved sida av noteskriving kan brukast til arrangering og komposisjon. Skulen har kjøpt inn ein Boss 300 Loop-Pedal av same type som Jarle Bernhof og Ine Hoem brukar. Ein brukar også "Band in a Box", eit programder du kan bruke demolåtar eller registrere egne låtar. Deretter kan du laste ned ferdige melodiar og komp frå programmet (midifiler) for sangsolistar eller andre solistar. Du kan også fjerne ulike spor slik at du f.eks. berre spelar eit av instrumenta. På nettet fins ulike videoar som presenterer korleis du kan spele ulike stykke. Du kan bruke iPad til alt dette. Det er gjort mykje spennande her noko ein også ser ut frå elevarbeid som blir presentert. Ei utfordring er sjølvstøtt kompetanseheving, ei anna å halde seg oppdatert på godt verktøy. Dette skjer bl.a. gjennom fagdagar på starten av kvart arbeidshalvår, slik også i år.

For tredje året på rad er elev frå Giske kulturskule blitt tatt ut med kunstverk til Norsk kulturskoleråd sin årskalender! Den æra er det ikkje alle kulturskular som får oppleve!

UngData-undersøkinga

Ung Data-undersøkinga

Ung Data-undersøkinga i samarbeid med ungdomsskulane, BUKS, kommunepsykolog, folkehelsekoordinator og einingsleiar vart gjennomført i 2017. Resultata er jobba med og det har blitt laga til filmar for å presentere resultata. Filmane er laga av Fuglefjellet i tett samarbeid med ungdommar frå BUKS og folkehelsekoordinator Torill Valderhaug. Ho har vore ute på skulane og presentert resultata. Torill og representantar frå BUKS (Barnas og Ungdommens KommuneStyre) presenterte resultata for kommunestyret i september.

Resultata frå undersøkinga vart fulgt opp i fellesmøte mellom BUKS, Komite for helse og omsorg, og komite for kultur og oppvekst 23. januar. Ei vidare utfordring blir å vurdere korleis og i kvar grad vi bør justere drifta og innovasjonen i kommunen for å forbetre oppvekstvilkåra for barn og unge i Giske.

På Giske kommune sine heimesider finn du ein fyldig presentasjon av Ung Data-undersøkinga.

» Prosjekta "Aktiv ferie" og "Open hall"

"Aktiv ferie" og "Open hall"

Prosjekta «Aktiv ferie» og «Open hall» vart gjennomførte i samarbeid mellom bl.a. kultur inkludert frivilligsentral, flyktning og NAV. Finansieringa vart gjort gjennom statstilskot, kommunale midlar og eigeninnsats.

To dagar med «Aktiv ferie»-prosjektet vart gjennomført i vinterferien med besøk på Atlanterhavsparken, Fjellstua, dyreklubben og bowlingaktivitet. Vi fekk kr 400.000 som sikra vidare aktivitet i 2018 og 1. kvartal av 2019. I sommaren 2018 var det difor overnattingstur til Stryn og diverse aktivitetar lokalt i Giske og rundt om i regionen.

Ein planlagd rusfri konsert for barn og unge frå 13 år ute i Øygaardshallen i haustferien vart avlyst pga for få selde billetter. Open hall vart gjennomført i samarbeid med idrettslaga og Vigra Valderøy Pistolklubb kvar søndag frå november fram til 3. mars. Det er generelt bra interesse for begge prosjekta, men det varierer sjølvsagt etter type aktivitet.

Rekneskapa viser eit meirforbruk innanfor teneste 2310. Dette skuldast i hovudsak eit nytt krav om 20 % kommunal eigenandel for å få desse midlane. Sjølv om det er mange einingar som er involvert i dette arbeidet, så har vi for enkeltheits skuld vald å føre alle utgifter på dette tenesteområdet sjølv om kultur ikkje har fått midlar til å dekke dette.

Dette er veldig viktige tiltak som styrkar folkehelsa i kommunen. Men vil vi understreke at det aller meste av det oss jobbar med i eininga I sanning er med på å styrke folkehelsa til innbyggerane våre.

Noko av det kjekkaste vi har gjort er Kulturdagen i Øygaardshallen (eventhallen) på Giske. Dette ga folkehelse til tusen for både deltakarar, aktive, besøkande og arrangørar. [Du kan lese meir i ein eigen artikkel.](#)

› Kulturdagane i Giske

Kulturdagane i Giske vart arrangert siste veka i september og første veka i oktober. Sist gong vi arrangerte Kulturdag var i 2016. I motsetnad til sist valde vi denne gong å utvide med aktivitetar i veka før og veka etter Kulturdagen søndag 30. september. Fordelen med dette er at ikkje alle, av ulike årsaker, har høve å delta på sjølv Kulturdagen. Mange lag og organisasjonar har difor takka ja til å opne dørene sine for interesserte innbyggjarar som kan kome og sjå og høyre kva det er dei ulike laga driv på med.

Sjølv Kulturdagen i Øygardshallen på Giske var ein stor suksess! Berre spør ein av dei mange som fylte opp hallen eller les omtalen i Øy-blikk. I 2018 prøvde vi involvere frivillige i sterkare grad. Vi meiner at dette var nødvendig og gjorde at vi fekk ei betre forankring av arrangementet rundt om i heile kommunen. Men vi ser at dette arrangementet er heilt avhengig av stor kommunal innsats og dermed noko vi ikkje kan gjere kvart år. Men når resultatet vart som det vart, så er motivasjonen stor for å gjere dette eit anna år også. Dette var verkeleg ein dag for minnebøkene

Det er mange av dei deltakande aktørane som ikkje har svart på evalueringskjemaet, men ut frå det vi har fått vite så kan vi peike på følgjande:

- Øygardshallen var fin til føremålet med mulegheit for mykje ulikt både aktivitetar, stand og frå scena. Men det var smekktfullt når sceneunderhaldninga stod på, færre resten av dagen.
- Mange av laga hadde laga fine presentasjonar og aktivitetar der besøkande kunne bli betre kjend med laga.
- Fin informasjon i forkant. Medverkande lag/ kan med stor fordel informere i dei kanalane dei nyttar: medlemmar, sosiale media m.m.
- 4 timars program var litt i overkan for dei som var der heile dagen. Eit konkret forslag er å dele programmet i to med sal av mat og drikke i mellom. Dei fleste tilbakemeldingane går på at laga sjølv bør kunne organisere dette salet og slik få inntektene av det. Det blir urettferdig om eitt lag får alle inntekter. Men kanskje klarer ein kombinere dette med eit eller fleire kaféareal der folk kan sette seg ned i nærleiken av salet.
- Vi fekk godt med skryt for at lokalet var fint og triveleg tilrettelagt når lag og org. kom for å rigge. Men vi må organisere parkering og transport / varelevering på utsida på ein betre og meir styrt måte i år.

9 Teknisk

Drift

Ansvare	9 TEKNISK	Regnskap	Per.b(end)	Budsjett	Regnskap
	Alle tal i heile 1 000	2018	2018	2018	2017
5000	BYGGESAK (Sjølvcost)	772	63	-	492
5100	EIGEDOMSAVDELING	35 388	32 220	31 978	34 227
5300	BRANNVERN	4 984	3 952	3 891	4 311
5310	FEIING OG TILSYN (Sjølvcost)	82	-	-	25
5400	KOMMUNALT KARTVERK	2 161	-458	-481	1 443
5410		-	-	-	-
5500	REGULERING	429	39	-	2 159
5510	PLAN	844	516	516	112
5520	GRUNNKJØP	1 089	1 137	1 137	39
6000	OPPARBEIDING UTBYGGINGSOMRÅDER	-2 246	-1 600	-1 600	-308
6100	VEGANLEGG	8 010	7 345	7 271	7 726
6200	VASSFORSYNING (VAR)	-	60	-	-
6300	AVLØP OG RENSING (VAR)	-	55	-	-
6350	SLAMTØMMING (VAR)	-	-	-	-
6400	RENOVASJON (VAR)	-	22	-	-
Sum gruppeansvar:	9 TEKNISK	51 513	43 350	42 711	50 226

Eininga omfattar ansvarsområda som vist i rekneskapoversikta ovanfor.

Investering

	9 TEKNISK	Regnskap	Buds(end)	Budsjett	Regnskap
Prosjekt	Alle tal i heile 1000	2018	2018	2018	2017
2319	UNDERVISNINGSBRAKKER VIGRA SKULE	3 174	3 153	-	-
2324	NY BARNESKULE PÅ VALDERØY	-684	-	-	-2 977
2532	UNDERVISNINGSBRAKKER VALDERØY UNGDOMSSKULE	5 717	5 536	-	-
3102	OMSORGSBUSTADER PSYK.	-	-	-	88
4302	FLEIRBRUKSHALL VIGRA	-3 000	-	-	-
4308	Skilt, Informasjon og tilrettelegging av Turvegar og kulturminne	33	-	-	-
5102	SAL AV KOMMUNALE BYGG	9	-	-	22
5109	KJØP/SAL AV BUSTADER	-	-	-	7
5110	KLIMA- OG ENERGILTAK	1 574	4 136	3 125	1 583
5120	FLYTTING AV SKULEBRAKKER PÅ SKJONG BARNESKULE	-	-	-	6
5121	SAL KOMMUNAL GRUNN	-273	-	-	25
5130	NÆRMILJØTILTAK	95	944	200	99
5150	INVESTERING ADM.BYGG	1 000	1 688	1 688	204
5152	INVESTERING HELSE- OG OMSORGSBYGG	785	600	600	388
5154	INVESTERING NÆRINGSBYGG	3 984	2 640	1 625	1 153
5155	INVESTERING SKULE- OG BARNEHAGEBYGG	659	520	3 000	714
5156	INVESTERING UTLEIGEBUSTADER	112	4 994	-	-
5166	ALNES BESØKSENTER	-569	-	-	-3 052
5167	Valderøy Ungdomsskule tilbygg/påbygg	-	-	3 750	-
5168	Vigra Skule tilbygg/påbygg	-	-	300	-
5169	Utstyr til etablering av reinhaldsteam	-	125	125	-
5200	SYMJEHALL - UTGREIING	-	-	-	188
5302	BRANNBIL	667	1 513	1 513	-
5362	DIV. REGULERINGSPANAR	-	250	250	-
5363	Områdeplan Sætra og Gjø sund	39	500	-	-
5370	KARTLEGGING - Marine Grunnkart	278	221	-	41
5371	DIGITALISERING	145	-	-	67
5372	KART PÅ NETT	-	500	500	-
5410	FELLES TEKNISK UTSTYR	-8	150	150	954
5420	UTSTYR PARK/GRØNT	-	238	-	-
5501	DIV. TOMTER VALDERØY	-101	-	-	-
5506	SENTRUMSOMRÅDE	1	-	-	7
5510	GROVEN	-	-	-	1 313
5605	SKULEVEGEN GISKE	759	13 592	10 345	548
5651	DIV. TOMTER GODØY	-	-	-	1
5653	VALKVÆ	-	-	-	5
5702	YTTERLAND NÆRINGSOMR.	765	-	-	7
5703	SKARET NÆRINGSOMR.	-	-	-	-429
5704	GJØSUNDSÆTRA NÆRINGSOMR.	45	-	-	-
5752	GJØSUND NÆRINGSOMR.	-	375	375	129
5852	GEILEVIKA NÆRINGSOMR.	-28	-	-	-
6005	GANGVEG/LEIDNINGAR SÆTRA	1	-	-	255
6006	TEKNISKE ANLEGG OKSNES	882	-	-	7 056
6007	LØKEVEGEN M/LEIDN.ANLEGG	32	-	-	-
6009	FRIOMRÅDE YTTERLAND	-	-	-	1

9 TEKNISK		Regnskap	Buds(end)	Budsjett	Regnskap
Prosjekt	Alle tal i heile 1000	2018	2018	2018	2017
6014	TRAFIKKFØREMÅL VALDERØY BARNESKULE	7	-	-	83
6017	YTTERLANDSNESET	112	200	-	102
6055	GANGVEG RØRVIKA	8	-	-	-
6056	GANGV./LEIDN.ANL. RESET	23	100	100	47
6057	GANGV. VIGRA SKULE - MARG.VEGEN	22	-	-	-
6058	PARKERING MOLNES	4	-	-	-
6152	PARKERING ALNES BESØKSSENTER	-	200	-	-
6154	GANGV./LEIDN.ANL. GEILEVIKA-TEPPEMYRA	4 901	35 414	16 408	433
6155	PARKERING DYB	28	-	-	114
6201	MINDRE VEGANLEGG	1 222	994	425	-128
6202	GATELYS	218	375	188	-
6204	TRAFIKKTRYGGINGSTILTAK	385	378	188	91
6205	NAMNESKILT KOMMUNEVEGAR	6	123	63	14
6206	GATELYS - LEDLYS	-	-	-	1 266
6250	Modernisering av leidningsanlegg/lekasjered/Hovudplan	49	875	875	-
6251	Modernisering av vassverket	569	1 656	1 656	-
6304	REINS/UTSLEPP NORDSTRAND	-	-	-	4
6307	OVERFØRING BLOMVIK - OKSNES	1 253	3 000	-	453
6308	Reins/Utslepp Valderhaugstrand	-	-	-	8
6325	SLAMAVSKILLAR/UTSLEPP KRINGKASTAR	2 070	3 260	-	139
6326	OVERFØRING SYNNESE BF - KRINGKASTAR	3 293	2 794	-	205
6343	LEIDN.ANLEGG V/GJERDEHAVNA	9 314	5 088	-	3 001
6351	SLAMAVS./LEIDNINGSANLEGG GISKE VEST	-	-	-	105
6370	SLAMAVSK./UTSLEPP ALNES	-1 196	-	-	4 521
6371	LEIDNINGSANL/PUMPEST. ALNES	1 364	-	-	6 688
6381	MINDRE LEIDNINGSANLEGG	677	800	800	2 470
6383	FORNYING LEIDNINGSANLEGG	4 810	6 527	5 000	972
6386	HOVUDPLAN VATN/AVLØP	195	100	100	-
6387	VASSLEIDNING TIL ÅLESUND	30	-	-	-
6388	Ny punkpestasjon Molnes med forskyvingsleidning	56	2 938	2 938	-
6389	Kjøp av transportmiddel Avløp	539	540	540	-
6501	MVA JUSTERINGSRETT	82	-	-	-
Sum : 9 TEKNISK		46 136	107 034	56 824	28 990

Teknisk har ansvar for dei fleste investeringane i kommunen: veg, vatn, avløp, rensing, og bygg. Det var store utfordringar med å gjennomføre vedtekte prosjekt. Som rapportert undervegs, gjeld dette kapasitet og framdrift hos eksterne konsulentar, justering av prosjekta og grunnkjøpsprosess m.m. For Skulevegen på Giske gav djupne på myra større utfordringar enn venta, og vesentleg større kostnader. Ettersom dette er ein fylkesveg, må prosjektet må gjennomførast i samsvar med standarden som fylkeskommunen har sett. Også grunnkjøp har tatt tid. For nye leidningsnett og gangveg frå Teppemyra til Geilevikane møtte ein på utfordringar i ei bratt skråning som kravde ekstra projektering med "spunting" (støttekonstruksjon). Erfaringa viser at prosjektplanane ikkje er gode nok, og eininga har difor starta eit LEAN-prosjekt for få betre styring og framdrift. Slike avvik skal ein sikre seg betre mot for framtida.

Økonomi

Rekneskapsresultatet i 2018 vart på kr 51.5 mill. mot kr 50,2 mill. i 2017, dvs. stabilt utvikling sett opp mot løns- og prisvekst. Budsjettramma vart redusert frå kr 44,5 mill. til kr 43.3 mill. i alt kr 1,2 mill. Drifta har over år blitt stramma inn med om lag kr 3 millionar men avviket vart større enn tidlegare år, i alt kr 8.162.180 (2017: kr 5.774.034).

Oversikta ovanfor viser at avviket (overforbruk/mindre inntekter) var størst for eideomsavdelinga, men også byggesak, brannvern og kommunalt kartverk har avvik. Noko er større utgifter, men ein ikkje uvesentleg del gjeld svikt i inntekter som vart lågare enn budsjettet (sjå kommentarane på ansvarsområda nedanfor). For å kome i balanse må ein ta nye grep med omstilling og teknologi som gjer at ein kan rasjonalisere drifta: auke inntektene og/eller redusere på tiltak eventuelt tal på tilsette.

Hovudmål

Kvalitetsplanar skal utviklast for alle kommunale tenester .

Tverrfagleg og tverrsektorielt samarbeid skal leggjast til grunn for tilbod til brukarar med samansette behov.

Gjennomføring av omstillingsprogrammet «Tenesteutvikling gjennom digitalisering og bruk av ny teknologi» held fram.

Nettbaserte løysingar for intern kommunikasjon og informasjon skal vidareutviklast.

I arbeidet med utvikling av Giske-samfunnet skal det leggast vekt på tiltak og aktivitetar som bidreg til utvikling av eit heilskapleg syn på organisasjon og samfunn.

Innbyggjarmedverknad mellom val skal ha høg fokus frå kommunen si side utover det som følgjer av lov og forskrift. Arbeidet med å utvikle godt samspel med innbyggjarane held fram i planperioden.

Måloppnåing

Teknisk har gjennom året reorganisert tenestene og starta arbeid med kvalitetssikring av prosessar og rutiner, og systematisk leiarutvikling. Det er etablert ein stab som arbeider på tvers av dei tekniske tenestene med økonomi og juridisk kompetanse.

Omstillingsprogrammet prioriterte tre prosjekt, to LEAN-prosjekt og eit med fokus på leiing. Dei eine LEAN-prosjektet hadde utgangspunkt i vurdering av organisering, arbeidsmiljø og arbeidsflyt på uteseksjonen med mål om meir effektiv drift. Det andre tek føre seg prosesstyring på plan og utbygging med fokus på framdrift og kvalitetssikring. Det tredje OU-prosjektet har bakgrunn i omstrukturering og meir effektiv, samordna leiing av eininga. Arbeidsflyten må endrast for å sikre god framdrift og resultatoppnåing. Prosjekta har gått gjennom heile 2018 og har tatt tid, men vil gi betre styring og drift i åra som kjem. Andre satsingar har vore digitalisering, med innkjøp av nye program for kart og FDV og utprøving av robotar (reinhold og plenklipping). Den nye, nettbasert kartløyninga er tilrettelagt for intern saksbehandling, profesjonelle brukarar og innbyggjarar. Løyninga skal kom på plass i veke 12 og opna i mai 2018. Målet for omstillings- og digitaliseringsprogrammet er døgnopen teknisk eining.

Investeringsbudsjettet viser kritiske utfordringar når det gjeld gjennomføringsevne. Det blir prioritert å endre prosess og arbeidsflyt på dette området for å rette opp kritikkverdige forhold og rapportering av uforutsette problem.

Det vart behandla 79 politiske saker (same som i 2017), og meldt 188 delegerte saker (199 i 2017).

Byggesak:

I 2018 vart det fatta byggesaks vedtak fordelt slik:

§20-3 (Søknadspliktig, ansvarleg føretak) Ett trinnsak 87 saker

§20-3 (Søknadspliktig, ansvarleg føretak) Rammeløyve 7 saker

Igangsatta 10 saker

Endring 19 saker

Dispensasjon politisk 2 saker (ei avslag)

Dispensasjon 29 saker
U/ansvarsrett 11 saker
Bruksløyver 26 saker
Ferdigløyver 37 saker
Bruksendring 0 sak
Diverse 10 saker

Deling:

Delingssøknadar: 18

Dispensasjon delesak: 13

Personale

Tal på tilsette er 78 (82 i 2017 og 88 i 2016), med 26 brannmenn i deltidsstillingar. Stillingane er fordelte på dei ulike avdelingane i samsvar med ansvar og arbeid, og reglane for sjølkost. Leiar, nestleiar og nokre stillingar som er definerte som felles-stab er fordelt på dei fleste områda. Dei fleste av saksbehandlarane har eitt til to tenesteområde.

Sjukefråveret samla var 10,2% (5,6%), ein vekst frå året før og over målet om maksimalt 5%. Det vart arbeidd aktivt med å styrke arbeidsmiljøet i eininga, med særleg fokus på uteseksjonen og eigedomsavdelinga. Dette arbeidet må halde fram vidare med kontinuerleg HMS arbeid.

› Byggesak

Avdelinga behandla 308 byggesaker, i 21 av sakene vart saksbehandlingsfristen overskriden slik at ein tapte gebyrinntekter. Kommunestyret har vedteke at byggesak skal vere sjølvfinansierande og gebyra er tilpassa dette (som for sjølvkostrekneskap). Då det ikkje er opparbeidd fond, slår eit negativt resultat ut i balansen, men ved eventuelt overskot seinare kan dette dekkast inn.

I 2018 vart det eit negativt driftsresultat på kr 709.673. Inntektene var budsjetterte for høgt: Frå 2016 til 2017 auka inntektene frå kr 1,9 millionar til kr 2,5 millionar, men i 2018 gjekk summen ned til knappe kr 1,7 millionar av eit budsjett på kr 3,3 millionar. Tapte gebyrinntekter utgjorde kr 174.288.

› Bygg og egedomsavdelinga

Bygg- og egedomsavdelinga har ansvar for drift og vedlikehald av alle kommunale egedomar. Avdelinga har i 2018 tatt i bruk nettbrett og driftssystemet IK bygg.

Avdelinga greidde ikkje å halde drifta innanfor vedtekne rammer, sjølv med stillingsreduksjon og restriktiv bruk av vikarar. Kostnader med service- og vaktavtalar (t.d. straum, alarmer, bygg, heis) vart dyrare enn budsjettert, straum heile kr 637.000 over budsjett, og elles overforbruk på diverse vedlikehald av bygga. Med så stramme rammer vart det kritikk for manglande tenester både når for reinhald og vedlikehald. Utvida driftsareal gjorde driftssituasjonen særleg krevjande. Dei siste åra har gamle Valderøy barneskule i aukande grad blitt tatt i bruk, og i tillegg er det kjøpt inn fleire undervisningsbrakker for å avhjelpe romsituasjonen ved Vigra skule og Valderøy ungdomsskule. I perioden har budsjettrammene blitt redusert frå 37,7 millionar kr i 2016 til 32,2 millionar kr i 2018. Det var elles ei feilbudsjettert inntekt på kr 565.000 og inntektssvikt på husleige på kr 588.112. Vi fikk ein kostnad på grunn av tomme bustader på kr 330.000 (betalt til stiftinga) og eit meirforbruk på løn på kr. kr 523.000. Samla avvik vart på kr 3.168.167.932.

› Brann- og oljevern

Brann- og oljevern har eit avvik i budsjettet på vel kr. 1 mill. Det kjem i hovudsak frå ny særavtale, som utgjer kr 286 000, underbudsjettering av utrykkingar, utskifting av mannskap og krav til sertifisering, noko som samla utgjorde om lag kr 750.000.

› Feiing

Feiing er eit sjølkostområde, men står i rekneskapen med ei underdekning på kr 82.000 som kan trekkast av fond når det er opparbeidd.

› Kommunalt kartverk

Området kommunalt kartverk og oppmåling er no delt fordi oppmåling er sjølvkost (fondbalansering frå år til år), medan kommunalt kartverkt ikkje er det. Inntektene frå oppmåling (kr 3,3 mill.) vart ved ein feil oppført både på kommunalt kartverk og oppmåling. Kommunalt kartverk fekk difor eit avvik på kr 2,6 mill, der kr 135.000 var meirforbruk.

› Oppmåling

Oppmåling er sjølvfinansierende, dekt av kundane.

› Regulering

Regulering hadde eit avvik på kr 390.000 som fordelte seg nokon lunde likt på høgare lønsutgifter og mindre inntekter. Det er fleire saksbehandlarar som arbeider med regulering, men hovudansvaret ligg hos planleggaren. Det meste av regulering i kommunen blir utført av private, men blir saksbehandla i teknisk under regulering.

› Plan

Hovudsaka for plan i 2018 var ferdigstilling av kommuneplan, arealdelen. I tillegg vart det behandla fleire private reguleringsplanar. På grunn av mange merknader og endringar, vart kommuneplanen sendt ut på andre høyringsrunde, og med ny behandling i kommunestyret vart saka ikkje ferdig i 2017 som planlagt. Dette er ei av dei største sakene i 2018 med ei grundig saksbehandling, høg grad av medverknad frå mange partar, og med politiske vurderingar som både var nødvendige og nyttige. Planleggaren slutta i stillinga midt i året, men vart innleigd for å slutføre arbeidet. Dette gav ein tilleggskostnad, men vart vurdert som heilt nødvendig. Plan hadde eit meirforbruk på kr 328.000. Regulering ligg også til planleggar, men er kommentert i eige punkt.

Arbeid med kommunedelplan for naturmangfald vart fullført og vedteken i 2018, og denne planen blir verdifull i vidare planlegging og saksbehandling.

Kommunen har ei planleggarstilling. Delar av ei ingeniørstilling vert også brukt til planarbeid, så til saman har vi omlag 1,75 % på plan.

› Grunnkjøp

Grunnkjøp er i hovudsak knytt til ulike prosjekt, og utgiftene bør for framtida kostnadsførast på desse. To stillingar er knytt opp til grunnkjøp, og desse deltek i førebuing og gjennomføring av prosjekt, og samarbeider med rådmannen og ordføraren (grunnkjøpsutvalet). Ei av dei to stillingane er nestleiar i teknisk eining og arbeider derfor ein del inn mot heile eininga. Her var det eit mindreforbruk på kr 50.000.

› VAR tenestene (vatn, avløp, renovasjon, slam og feiing)

Arbeid med ny hovudplan vatn og avløp vart starta opp i 2018. Arbeidet med renovering av renseanlegget kom godt i gang, hovudinvesteringane er gjort og kostnaden var om lag kr. 800 000 (mindre enn budsjettert). Arbeidet blir fullført i 2019.

Gamle og dårlege leidningar har gitt driftsutfordringar i mange år, og dette inneber vanskar for innbyggjarane. Det vert gjort delvise utskiftingar kvart år, men større delar burde vore skifta ut. For å få fortgang i dette arbeidet må rammeavtalar med private entreprenørar på plass.

Overvassproblematikk med aukande skadar krev også ein større innsats, og eininga vil utarbeide ein plan for dette, anten som eigen plan eller som del av ny hovudplan for vatn og avløp. Enkelte tiltak vart starta i 2018 og fullført i 2019.

10 Kyrkjelege føremål

Kyrkjelege føremål omhandlar fylgjande tenestoområde:

Andre religiøse føremål

Kyrkjegardar

Drift

	10 KYRKJELEGE FØREMÅL	Regnskap	Buds(end)	Budsjett	Regnskap
Teneste	Alle tal i heile 1000	2018	2018	2018	2017
3900	KYRKJER	3 988	3 988	3 988	4 066
3920	ANDRE RELIGIØSE FØREMÅL	279	222	222	277
3930	KYRKJEGARDAR	640	640	640	640
	Sum 10 KYRKJELEGE FØREMÅL	4 907	4 850	4 850	4 983

Driftsutgifter til kyrkjelege føremål i 2018:

Driftstilskot frå kommunen til kyrkjeleg fellesråd.	kr	3 828 096
Tilskot til trdomssamfunn	kr	279 180
Tenesteytingsavtale mellom kommunen og kyrkjeleg fellesråd stipulert til	kr	800 000

Driftsrekneskapen for 2018 viser eit meirforbruk på kr 55.000. Når det gjeld drifta elles viser ein til fellesrådet si årsmelding.

Investering

	10 KYRKJELEGE FØREMÅL	Regnskap	Buds(end)	Budsjett	Regnskap
Prosjekt	Alle tal i heile 1000	2018	2018	2018	2017
7300	VALDERØY KYRKJEGARD	1 500	3 000	3 000	-
	Sum : 10 KYRKJELEGE FØREMÅL	1 500	3 000	3 000	-
	Sum investering KYRKJELEGE FØREMÅL	-	-	-	300

I 2018 vart arbeid med ny gravplass på Valderøya starta opp med planlegging og prosjektering. Den godkjende planen vart sendt ut på anbod.

MÅL

Giske kommune skal ha ein bærekraftig kommunal økonomi

MÅL	Giske kommune skal vere ute av ROBEK rekneskapet 2019	Det skal vere økonomisk balanse i drifta kvart år i planperioden	Det skal avsetjast til disposisjonsfond kvart år i perioden. Målet er at kommunen si årlege avsetning til disposisjonsfond skal vere 1,75% av brutto driftsinntekter frå 2020
Korleis lukkast	Følge forpliktande plan	Alle einingar må tilpasse tildelt budsjettramme	Alle einingar må tilpasse tildelt budsjettramme
Korleis måle	Bokført dekning av tidlegare års rekneskapsmessige underskot skal følge forpliktande plan	Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter	Av Rekneskapsmessig meir/mindreforbruk skal 1,75% av brutto driftsresultat setjast av til disposisjonsfond
Ambisjon 2020	0	1,75 %	1,75 %
Resultatmål 2018 *	5 700 000	1,13%	
Resultat 2018	kr 401 073	-0,51%	0

*Henta frå budsjett, alle tal i heile 1 000

Rekneskapsmessig resultat

Drift:

Økonomisk oversikt drift viser:		
Brutto driftsresultat	kr	18 197 717
Netto driftsresultat	kr	-3 270 743
Rekneskapsmessig meir/mindreforbruk	kr	0

Investering:

Økonomisk oversikt investering for 2018 viser udekka / udisponert resultat = 0.

Finansieringsbehovet var kr 63 429 465, av dette er kr 50 889 773 finansiert ved lån, dvs. ein låneandel på 80,28 og auke frå 2017 der låneandelen var 60,39 %. Auken kjem av at det i 2017 vart brukt kr 5 950 000 frå ubunde investeringsfond.

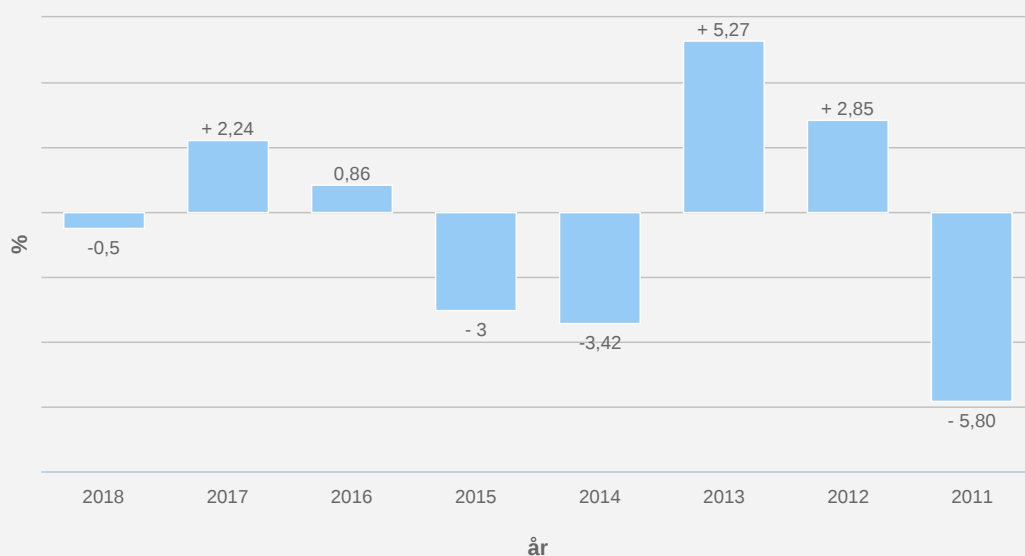
Økonomiske hovudtal

Nedanfor er det presentert nokre hovudtal frå Giske kommune sin rekneskap for 2018 (1 000 kr).

	Regnskap	Reg. budsjett	Oppr.budsjet	Regnskap i fjor
	2018	2018	2018	2017
Sum driftsinntekter	637 151	599 619	599 797	616 500
Sum driftsutgifter	618 971	566 752	566 911	593 058
Brutto driftsresultat	18 180	32 868	32 886	23 442
	-	-	-	-
Sum eksterne finansinntekter	2 841	7 540	7 540	14 388
Sum eksterne finansutgifter	59 043	67 531	67 531	57 892
Resultat eksterne finanstransaksjoner	-56 202	-59 991	-59 991	-43 504
	-	-	-	-
Motpost avskrivninger	34 752	33 873	33 873	33 873
	-	-	-	-
Netto driftsresultat	-3 271	6 749	6 767	13 811

Giske kommune hadde i 2018 eit netto driftsresultat på - 3,2 mill. kroner. Til samanlikning var netto driftsresultat i 2017 på 13, 8 mill. kr, dvs. ein nedgang i netto driftsresultat på 17 mill. kr. I kommunelova § 46 nr. 6 står det at «*Det skal budsjetteres med et driftsresultat som minst er tilstrekkelig til å dekke renter, avdrag og nødvendige avsetninger.*»

Netto driftsresultat i perioden 2011 – 2018: %)

Netto driftsresultat i prosent av sum driftsinntekter viser kor stor prosentdel av kommunen sine driftsinntekter som er til disposisjon til å dekke «resultat eksterne finanstransaksjonar (finansutgifter minus finansinntekter)» og nødvendige avsetningar som eigenkapital til investeringar m.v. Netto driftsresultat i kommunane bør vere på minst +1,75 %.

Dersom ein trekker ut årets inntektesførte premieavvik m/arbeidsgjevaravgift på kr 3 715 050 hadde Giske kommune eit «korrigert netto driftsresultat» på -6,9 mill. kr eller -1,1%.

KOSTRA

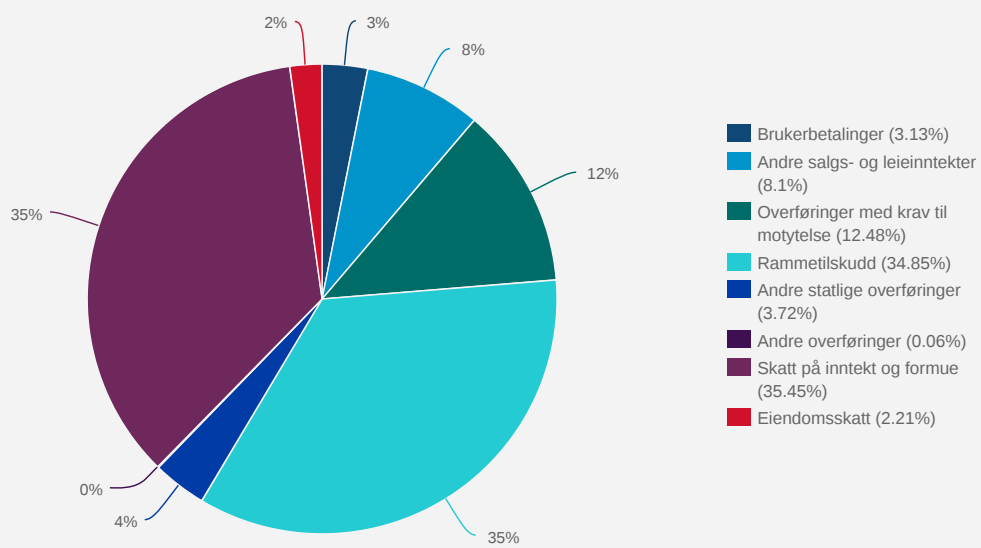
	2018 1532 Giske	2018 Kostragruppe 11	2017 1532 Giske	2017 Kostragruppe 11
Brutto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter	2,8	1,4	3,8	2,3
Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter	-0,5	1,5	2,3	2,6
Frie inntekter i kroner per innbygger	53 340	56 820	52 468	55 170

Giske har mindre i frie inntekter i kroner per innbygger enn gjennomsnittet i kostragruppe 11. På tross av dette kjem Giske betre ut i brutto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter enn kostragruppe 11. På grunn av høg lånegjeld og gjeldsrenter ligg Giske lavere enn kostragruppe 11 i høve netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter.

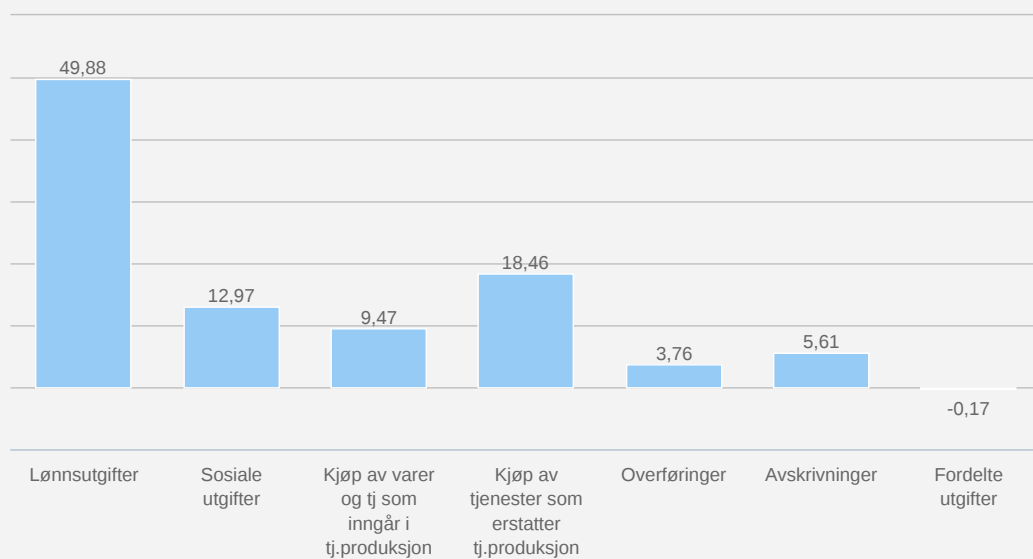

Utdrag av Giske Kommune sin rekneskap for 2018

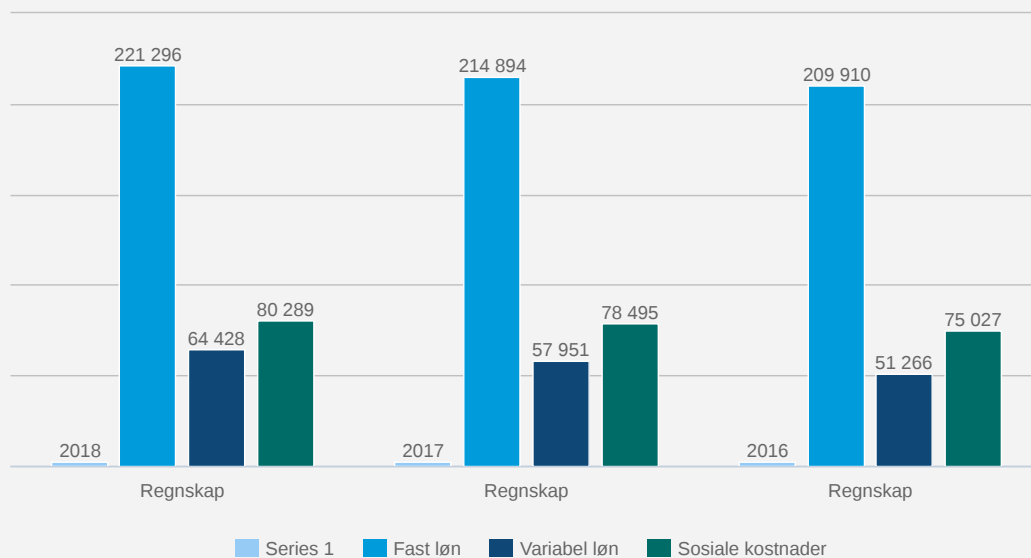
Økonomisk oversikt drift - inntekter

Økonomisk oversikt drift - Driftsutgifter

Løn og sosiale kostnader utgjør en stor del av kommune sine utgifter. Det vart i 2018 utbetalt 221 mill. kr i fastløn, ei auke på 2,98% frå 2017, men 2,11% under budsjett. Teknisk Beregnings- og Statistikkutvalget for Kommunesektoren (TBSK) rekna årslønsveksten fra 2017 til 2018 til 2,8 prosent. Variabel løn (unntatt sjukevikar over 16 dagar og permisjonar med refusjonsrett) hadde eit meirforbruk på 18,9 mill kr, 41,9% meir enn budsjett og 11,12% meir enn i 2017. Sosiale kostnader vart 1,4 mill. kr (1,77%) over budsjett. Dette skriv seg i hovudsak frå endringa i premieavviket.

Giske kommune hadde eit meirforbruk i høve budsjettert løn og sjukelønsrefusjon på 10,4 mill kr i 2018. Dels skriv dette seg frå for høgt budsjettert premieavvik som ikkje vart dekt av lavare pensjonskostnader og bruk av premiefond, dette utgjorde 1,8 mill kr. Resten kjem i hovudsak frå meirforbruk innan tenestene knytt til oppvekst og pleie og omsorg.

Netto driftsutgifter per rammeområde

	Regnskap	Buds(end)	Budsjett	Regnskap
	2018	2018	2018	2017
POLITISK STYRING	3 983	3 690	3 645	4 052
KOMMUNE LEIING - STAB	16 847	17 072	16 769	15 813
FELLESUTGIFTER/FELLESINNTEKTER	2 224	7 432	13 816	9 606
DIVERSE TENESTEOMRÅDE	10 020	8 715	8 645	8 099
OPPVEKST	201 600	186 449	183 914	185 331
BARN, FAMILIE, HELSE	44 018	40 866	40 336	41 308
PLEIE, OMSORG OG SOSIAL	128 947	120 313	118 197	122 281
MILJØ OG KULTUR	8 610	8 112	7 966	7 875
TEKNISK	51 513	43 350	42 711	50 226
KYRKJELEGE FØREMÅL	4 907	4 850	4 850	4 983
Fordelt til drift	472 669	440 849	440 849	449 574

Om ein samanliknar med rekneskap i 2017 justert for pris- og lønsvekst på 3,2% ser ein at drifts nivået har auka tilsvarande 8,7 mill. kr.

› Skatt - rammetilskot - finans

Skatt og rammetilskott

Giske kommune fekk i 2018 kr 447 952 877 i skatt og rammetilskot gjennom inntektssystemet. Dette var kr 6 893 877 meir enn budsjettert. Skatteinngangen for Giske kommune vart høgre enn budsjettert, i tillegg var det høg skatteinngang på landsbasis som gav utslag i høgre inntekstutjamning.

Øvrige generelle statstilskot

Kommunen fekk i 2018 utbetalt kr 1 569 828 i rentekompensasjon frå skulepakke, kyrkjepakke og omsorgsbustader. Dette var kr 830 172 lågare enn justert budsjett, og kjem av den lave lånerenta.

Det vart utbetalt 6,2 mill kr frå Havbruksfondet. Dette var det ikkje budsjettert med.

› Eigedomsskatt

Eigedomsskatt vart utskrive både på verk og bruk, bustad og fritidseigedommar. Ved fastsetjing av skatteverdien for bustadeigedommar vart formuesgrunnlag frå skatteetaten nytta, medan det vart leigd takstfolk for taksering av fritidseigedommar, verk og bruk samt bustadeigedommar der formuesgrunnlag ikkje var fastsatt av skatteetaten. Satsen for eigedomsskatt vart satt til 2 ‰, Inntektene frå eigedomsskatt vart 14 mill. kr, 1 mill. kr høgre enn budsjettet. Auken kjem av at Giske kommune vart flytta over i anna takstsone i Statistisk sentralbyrå, noko som medførte at formuesgrunnlaget vart høgre.

› Finansinntekter / finansutgifter

Netto finansutgifter i 2018 vart kr 56 202 227. Finansplasseringar etter finansregl. § 8 gav eit tap på 747 320 mot ein budsjettert gevinst på 4,4 mill kr. Renteugifter vart 8,1 mill kr lavere enn budsjettert, dette som følgje av det lave rentenivået og utløp av ein fastrentevtale. Samla vart netto finansutgifter vart ca 3,7mill. kr lavere enn budsjett. Til samanlikning var netto finansutgifter i 2017 på kr 43 503 695.

Renter og avdrag på lån til investeringar	2018	2017	2016	2015	2014
Renter løpande lån	25 498	25 884	28 214	25 731	26 326
Avdrag løpande lån	31 882	31 132	29 720	29 033	28 427
Sum renter/avdrag	57 380	57 016	57 934	54 764	54 753

Alle tal i heile 1 000

Avkastning på kapital frå langsiktige kapitalplasseringar

Alle tal i heile 1 000

Bank / forvaltar:	Marknadsverdi/saldo pr. 31.12.2018	Renter / avkastning 2018
Carnegie Kapitalforvaltning aksjar, pengemarknad	6	
ODIN	34 685	-315
Sparebanken Møre bankinnskott, aksjar, obligasjonar, eigenkapitalbevis.	78 469	-432
Sum:	113 160	-747

I tidsrommet 2000 – 2018 har Giske kommune hatt ei gjennomsnittleg årleg avkastning på 9,2 mill. kr pr. år, dvs. 167 mill. kr over 187 år.

› Disposisjonsfond drift – bundne driftsfond

Disposisjonsfond drift – bunde driftsfond (1 000 kr)	2018	2017	2016	2015	2014
Disposisjonsfond – fritt	2 623	2 948	2 558	0	11 268
Disposisjonsfond – til div. tiltak	163	173	173	366	655
Bunde driftsfond	15 693	15 347	12 265	11 167	8 262

Investering

Investeringsregnskap - samandrag

Økonomisk oversikt - investering	Regnskap	Reg. budsjett	Oppr.budsjet	Regnskap i fjor
	2018	2018	2018	2017
Sum inntekter	9 414 748	16 329 108	13 886 250	13 121 339
Sum utgifter	57 533 670	117 405 908	66 574 250	43 484 285
Sum finansieringstransaksjoner	15 310 543	12 075 000	11 750 000	11 628 702
Finansieringsbehov	63 429 465	113 151 800	64 438 000	41 991 648
Dekket slik:				
Bruk av lån	50 889 773	109 076 800	60 688 000	25 362 541
Salg av aksjer og andeler	-	-	-	-
Mottatte avdrag på utlån	5 341 151	2 500 000	2 500 000	4 975 082
Overført fra driftsregnskapet	-	1 575 000	1 250 000	1 532 404
Bruk av bundne driftsfond	7 198 540	-	-	4 171 622
Bruk av ubundne investeringsfond	-	-	-	5 950 000
Bruk av bundne investeringsfond	-	-	-	-
Sum finansiering	63 429 465	113 151 800	64 438 000	41 991 648
Udekket/udisponert	-	-	-	-

› Lånegjeld, renter og avdrag

Lånegjeld, renter og avdrag	2018	2017	2016	2015	2014
Langsiktig lånegjeld(1.000kr)	1 055 919	1 039 234	1 032 404	995 894	990 653
Langsiktig lånegjeld, kroner per innbygger *)	125 735	125 330	126 349	123 041	125 019

*) Basert på innbyggertal pr. 31.12.2018: 8 398 innb.

Langsiktig lånegjeld egne lån var kr 999 600 000, formidlingslån var kr 56 319 054 pr. 31.12.2018.

Ubrukte lånemidler egne lån pr. 31.12.2018 var kr 48 780 700. Kalkulert/ikkje betalt avdrag i 2018 kr 31 882 044. Dette utgjør tilsaman kr 80 662 745.

Langsiktig gjeld ekskl. formidlingslån har i 2018 auka med 20 mill. kr. Langsiktig gjeld formidlingslån har i 2018 hatt ein nedgang med kr 3 314 621. Tabellen viser at kommunen si samla lånegjeld i perioden 2014 - 2018 har auka med 65,3 mill. kr.

Av langsiktig gjeld til investeringar kan ein rekne at 178,3 mill. kr gjeld lån innan vatn, avløp, slam og renovasjon, som restverdi pr. 31.12.2018 og avskrivingsgrunnlag for VAR-området i 2018.

Renter og avdrag på lån til Investeringar

Renter og avdrag på lån til investeringar(1000 kr)	2018	2017	2016	2015	2014
Renter løpande lån	25 498	25 884	28 214	25 731	26 326
Avdrag løpande lån	31 882	31 132	29 720	29 033	28 427
Sum renter/avdrag	57 380	57 016	57 934	54 764	54 753

KOSTRA

	2018	2018	2017	2017
	1532 Giske	Kostragruppe 11	1532 Giske	Kostragruppe 11
Langsiktig gjeld i prosent av brutto driftsinntekter	270,7	229,9	274,3	226,8
Netto lånegjeld i kroner per innbygger	110 474	86 930	110 300	81 559
Arbeidskapital ex. Premieavvik i prosent av brutto driftsinntekter	29,3	17,0	31,5	16,4

Giske ligg i landstoppen i gjeld. Dette kjem av at det har vore satsa på store investeringar med nytt omsorgssenter og ny barneskule.

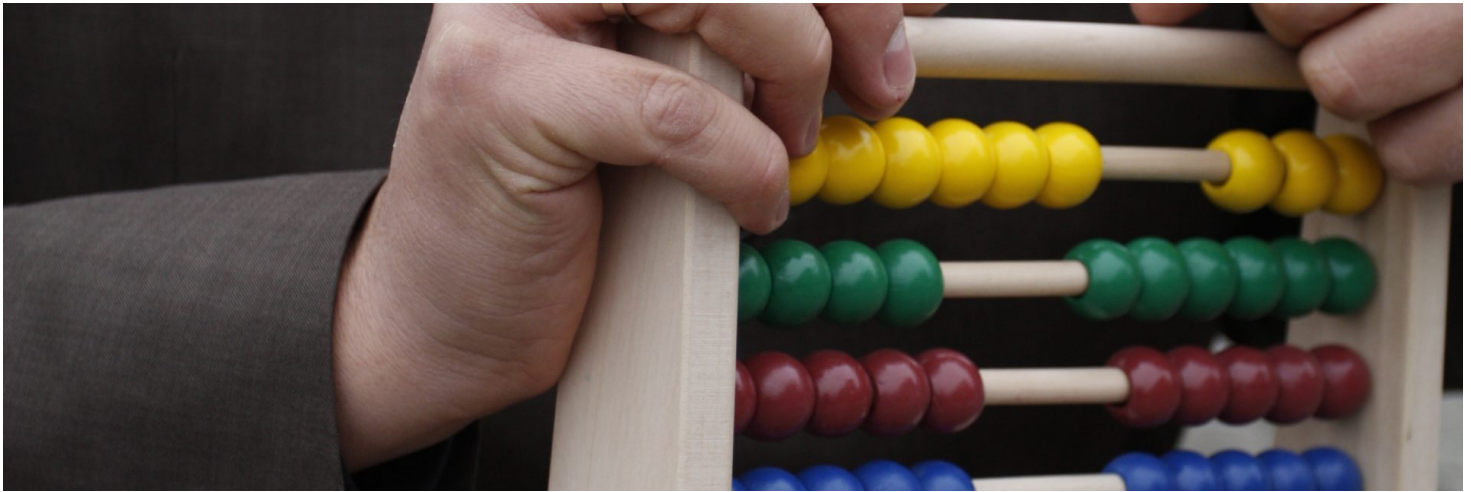
Når det gjeld langsiktig gjeld i høve brutto driftsinntekter ser ein at Giske kommune har ein nedgang på 3,6% medan resten av kostragruppa har ein auke på 3,1%. Netto lånegjeld i kroner per innbygger er omtrent stabilt med ein liten auke på kr 174 per inbygger, eller 1,31% medan kostragruppa har ein auke på kr 5 371 eller 6,59%.

Dette viser at ei sterk prioritering av investeringane har gitt resultat i dempa gjeldsvekst. Giske kommune ligg fortsatt på eit høgt nivå i høve inntektene og det er fortsatt naudsynt å prioritere for å redusere gjelda ytterlegare.

Endring i arbeidskapital fortel i hovudsak kommunen sin betalingsevne er bedra eller forverra. Den vert beregna som omløpsmidler med frådrag for kortsiktig gjeld, korrigert for endring i ubrukne lånemidler. Arbeidskapitalecn er differansen mellom anskaffelse av midlar (inntekter og innbetalinger) og anvendelse (utgifter og utbetalinger) av midlar i regnskapet. Når anskaffelse er større enn anvendelse har arbeidskapitalen økt.

Begrepet arbeidskapital er misvisande då driftsregnskapet vert påverka av premieavvik (forskjellen mellom innbetalt pensjonspremie til livselskapa og beregna pensjonskostnad).

Oversikta syner at giske sin arbeidskapital er svekka frå 2017 til 2018, og at Giske kommune har betre arbeidskapital en gjennomsnittet i kommunegruppe 11. Dette kjem som følge av auken i ubrukne lånemidler.

› Vurdering - oppsummering

Kommunerekneskapen for 2018 viser eit brutto driftsresultat på + kr 18 179 717 som er det kommunen hadde i 2018 til dekning av netto finansutgifter og til netto avsetningar. Kommunerekneskapen for 2018 viser eit netto driftsresultat på -kr 3 270 743 som fordeler seg slik: Netto avsetningar: (kr 7 845 779 – 4 575 036) = - 3 270 743+ rekneskapsmessig mindreforbruk kr 0.

Samla meirforbruk i høve til justert driftsbudsjett for alle rammeområder er – kr 31 820 000.

Eit korrigert netto driftsresultat – der premieavvik er trekt ut – viser - 6,9.mill. kroner.

Finansieringsbehovet var kr 63 429 464.

› Rekneskap

Økonomisk oversikt - drift	Regnskap	Reg. budsjett	Oppr.budsjet	Regnskap i fjor
	2018	2018	2018	2017
Driftsinntekter				
Brukerbetalinger	19 945 545	19 659 203	19 470 203	18 538 964
Andre salgs- og leieinntekter	51 602 181	56 875 512	56 720 512	51 545 805
Overføringer med krav til motytelse	79 508 257	52 327 557	52 849 069	74 541 392
Rammetilskudd	222 057 951	218 053 000	218 053 000	223 929 318
Andre statlige overføringer	23 678 086	16 682 000	16 682 000	23 563 501
Andre overføringer	396 000	16 000	16 000	583 073
Skatt på inntekt og formue	225 894 926	223 006 000	223 006 000	211 132 105
Eiendomsskatt	14 067 601	13 000 000	13 000 000	12 665 866
Andre direkte og indirekte skatter	-	-	-	-
Sum driftsinntekter	637 150 547	599 619 272	599 796 784	616 500 024
Driftsutgifter				
Lønnsutgifter	308 752 868	283 004 855	282 864 713	298 150 601
Sosiale utgifter	80 288 366	78 416 093	78 890 005	78 494 032
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	58 622 082	47 004 866	46 683 408	52 028 364
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	114 289 684	107 163 743	107 380 943	107 871 641
Overføringer	23 297 031	18 325 700	18 255 700	23 758 956
Avskrivninger	34 751 767	33 872 508	33 872 508	33 872 511
Fordelte utgifter	-1 030 968	-1 036 000	-1 036 000	-1 118 057
Sum driftsutgifter	618 970 830	566 751 765	566 911 277	593 058 048
Brutto driftsresultat	18 179 717	32 867 507	32 885 507	23 441 976
Finansinntekter				
Renteinntekter og utbytte	2 813 651	3 120 000	3 120 000	2 472 557
Gevinst på finansielle instrumenter (omløpsmidler)	-	4 400 000	4 400 000	11 907 000
Mottatte avdrag på utlån	27 068	20 000	20 000	8 350
Sum eksterne finansinntekter	2 840 719	7 540 000	7 540 000	14 387 907
Finansutgifter				
Renteutgifter og låneomkostninger	26 343 897	34 448 399	34 448 399	26 745 398
Tap på finansielle instrumenter (omløpsmidler)	747 321	-	-	-
Avdrag på lån	31 882 045	33 057 877	33 057 877	31 132 944
Utlån	69 684	25 000	25 000	13 260
Sum eksterne finansutgifter	59 042 946	67 531 276	67 531 276	57 891 602
Resultat eksterne finanstransaksjoner	-56 202 227	-59 991 276	-59 991 276	-43 503 696
Motpost avskrivninger	34 751 767	33 872 508	33 872 508	33 872 511
Netto driftsresultat	-3 270 743	6 748 739	6 766 739	13 810 792
Interne finanstransaksjoner				
Bruk av tidligere års regnsk.m. mindreforbruk	3 778 671	3 778 671	-	672 331
Bruk av disposisjonsfond	335 571	325 000	-	282 400
Bruk av bundne fond	3 731 537	1 685 829	1 667 829	2 194 940
Sum bruk av avsetninger	7 845 780	5 789 500	1 667 829	3 149 672
Overført til investeringsregnskapet	-	1 575 000	1 250 000	1 532 404
Dekning av tidligere års regnsk.m. merforbruk	498 084	5 700 000	5 700 000	5 700 000

Økonomisk oversikt - drift	Regnskap	Reg. budsjett	Oppr.budsjet	Regnskap i fjor
	2018	2018	2018	2017
Avsatt til disposisjonsfond	-	3 778 671	-	672 331
Avsatt til bundne fond	4 076 953	1 484 568	1 484 568	5 277 057
Sum avsetninger	4 575 036	12 538 239	8 434 568	13 181 792
Regnskapsmessig mer/mindreforbruk	-	-	-	3 778 671

Økonomisk oversikt - investering 2018

Økonomisk oversikt - investering	Regnskap	Reg. budsjett	Oppr.budsjet	Regnskap i fjor
Inntekter	2018	2018	2018	2017
Salg av driftsmidler og fast eiendom	1 002 666	-	-	3 417 085
Andre salgsinntekter	-	-	-	-
Overføringer med krav til motytelse	-300 732	-	-	7 074 579
Kompensasjon for merverdiavgift	5 023 814	11 029 108	8 586 250	2 629 675
Statlige overføringer	-	-	-	-
Andre overføringer	3 689 000	5 300 000	5 300 000	-
Renteinntekter og utbytte	-	-	-	-
Sum inntekter	9 414 748	16 329 108	13 886 250	13 121 339
Utgifter				
Lønnsutgifter	1 898 670	-	-	1 955 713
Sosiale utgifter	630 966	-	-	563 648
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	45 364 983	101 591 000	54 388 000	37 800 952
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	3 115 237	787 000	600 000	534 297
Overføringer	6 523 814	15 027 908	11 586 250	2 629 675
Renteutgifter og omkostninger	-	-	-	-
Fordelte utgifter	-	-	-	-
Sum utgifter	57 533 670	117 405 908	66 574 250	43 484 285
Finansransaksjoner				
Avdrag på lån	2 937 536	2 500 000	2 500 000	2 799 324
Utlån	7 198 540	8 000 000	8 000 000	4 171 622
Kjøp av aksjer og andeler	1 780 440	1 575 000	1 250 000	1 607 747
Dekning av tidligere års udekket	-	-	-	-
Avsatt til ubundne investeringsfond	-	-	-	-
Avsatt til bundne investeringsfond	3 394 027	-	-	3 050 009
Sum finansieringstransaksjoner	15 310 543	12 075 000	11 750 000	11 628 702
Finansieringsbehov	63 429 465	113 151 800	64 438 000	41 991 648
Dekket slik:				
Bruk av lån	50 889 773	109 076 800	60 688 000	25 362 541
Salg av aksjer og andeler	-	-	-	-
Mottatte avdrag på utlån	5 341 151	2 500 000	2 500 000	4 975 082
Overført fra driftsregnskapet	-	1 575 000	1 250 000	1 532 404
Bruk av tidligere års udisponert	-	-	-	-
Bruk av disposisjonsfond	-	-	-	-
Bruk av bundne driftsfond	7 198 540	-	-	4 171 622
Bruk av ubundne investeringsfond	-	-	-	5 950 000
Bruk av bundne investeringsfond	-	-	-	-
Sum finansiering	63 429 465	113 151 800	64 438 000	41 991 648
Udekket/udisponert	-	-	-	-

» Anskaffelse og anvendelse av midler 2018

Anskaffelse og anvendelse av midler	Regnskap	Reg. budsjett	Oppr.budsjet	Regnskap i fjor
	2018	2018	2018	2017
Anskaffelse av midler				
Inntekter driftsdel (kontoklasse 1)	637 150 547	599 619 272	599 796 784	616 500 024
Inntekter investeringsdel (kontoklasse O)	9 414 748	16 329 108	13 886 250	13 121 339
Innbetalinger ved eksterne finanstransaksjoner	59 071 644	119 116 800	70 728 000	44 725 529
Sum anskaffelse av midler	705 636 938	735 065 180	684 411 034	674 346 892
Anvendelse av midler				
Utgifter driftsdel (kontoklasse 1)	584 219 063	532 879 257	533 038 769	559 185 537
Utgifter investeringsdel (kontoklasse O)	57 533 670	117 405 908	66 574 250	43 484 285
Utbetaling ved eksterne finanstransaksjoner	70 959 462	79 606 276	79 281 276	66 470 295
Sum anvendelse av midler	712 712 195	729 891 441	678 894 295	669 140 117
Anskaffelse - anvendelse av midler	-7 075 256	5 173 739	5 516 739	5 206 774
Endring i ubrukte lånemidler	615 187	-	-	15 399 578
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK Drift	-	-	-	-
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK Invest	-	-	-	-
Endring i arbeidskapital	-6 460 070	5 173 739	5 516 739	20 606 352
Avsetninger og bruk av avsetninger				
Avsetninger	7 969 063	10 963 239	7 184 568	18 478 068
Bruk av avsetninger	15 044 320	5 789 500	1 667 829	13 271 294
Til avsetning senere år	-	-	-	-
Netto avsetninger	-7 075 256	5 173 739	5 516 739	5 206 774
Int. overføringer og fordelinger				
Interne inntekter mv	35 782 735	36 483 508	36 158 508	36 522 972
Interne utgifter mv	35 782 735	36 483 508	36 158 508	36 522 972
Netto interne overføringer	-	-	-	-

› Balanse

Oversikt - balanse	Regnskap 2018	Regnskap 2017
EIENDELER		
Anleggsmidler	1 794 493 872	1 727 991 439
Herav:		
Faste eiendommer og anlegg	1 127 615 650	1 109 561 011
Utstyr, maskiner og transportmidler	26 273 250	23 214 713
Utlån	47 830 457	45 941 818
Konserninterne langsiktige fordringer	-	-
Aksjer og andeler	14 475 709	12 695 269
Pensjonsmidler	578 298 806	536 578 628
Omløpsmidler	294 200 417	292 407 239
Herav:		
Kortsiktige fordringer	44 666 024	52 768 590
Konserninterne kortsiktige fordringer	-	-
Premieavvik	28 329 824	24 071 504
Aksjer og andeler	163 069 030	163 105 303
Sertifikater	-	-
Obligasjoner	-	-
Derivater	-	-
Kasse, postgiro, bankinnskudd	58 135 540	52 461 842
SUM EIENDELER	2 088 694 289	2 020 398 678
EGENKAPITAL OG GJELD		
Egenkapital	277 348 694	243 695 320
Herav:		
Disposisjonsfond	2 786 207	3 121 778
Bundne driftsfond	15 692 819	15 347 404
Ubundne investeringsfond	107 250 713	107 250 713
Bundne investeringsfond	15 782 630	19 587 144
Regnskapsmessig mindreforbruk	-	3 778 671
Regnskapsmessig merforbruk	-10 864 744	-11 362 828
Udisponert i inv.regnskap	-	-
Udekket i inv.regnskap	-	-
Kapitalkonto	147 497 419	106 768 788
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK (drift)	-796 351	-796 351
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK (inves)	-	-
Langsiktig gjeld	1 727 659 199	1 701 270 210
Herav:		
Pensjonsforpliktelser	671 740 145	662 036 535
Ihendehaverobligasjonslån	879 600 000	879 600 000
Sertifikatlån	120 000 000	100 000 000
Andre lån	56 319 054	59 633 675
Konsernintern langsiktig gjeld	-	-
Kortsiktig gjeld	83 686 397	75 433 148
Herav:		
Kassekredittlån	-	-
Annen kortsiktig gjeld	83 381 245	75 671 266
Derivater	-	-
Konsernintern kortsiktig gjeld	-	-
Premieavvik	305 152	-238 118

Oversikt - balanse	Regnskap 2018	Regnskap 2017
SUM EGENKAPITAL OG GJELD	2 088 694 289	2 020 398 678
MEMORIAKONTI		
Memoriakonto	82 356 986	80 886 870
Herav:		
Ubrukte lånemidler	80 662 746	80 047 559
Ubrukte konserninterne lånemidler	-	-
Andre memoriakonti	1 694 241	839 311
Motkonto for memoriakontiene	-82 356 986	-80 886 870
Motkonto for memoriakontiene	-82 356 986	-64 029 375

› Oversikt endring arbeidskapital 2018

Oversikt endring arbeidskapital	Regnskap 2018	Regnskap 2017
OMLØPSMIDLER		
Endring betalingsmidler	5 673 697	10 522 486
Endring ihendehaverobl og sertifikater	-	-
Endring kortsiktige fordringer	-8 102 566	6 803 438
Endring premieavvik	4 258 320	-1 617 565
Endring aksjer og andeler	-36 273	2 612 306
ENDRING OMLØPSMIDLER (A)	1 793 179	18 320 665
KORTSIKTIG GJELD		
Endring kortsiktig gjeld (B)	-8 253 248	2 285 686
ENDRING ARBEIDSKAPITAL (A-B)	-6 460 070	20 606 352

Rekneskapsskjema 1A - Drift 2018

Regnskapsskjema 1A - drift	Regnskap	Reg. budsjett	Oppr.budsjett	Regnskap i fjor
	2018	2018	2018	2017
Skatt på inntekt og formue	225 894 926	223 006 000	223 006 000	211 132 105
Ordinært rammetilskudd	222 057 951	218 053 000	218 053 000	223 929 318
Skatt på eiendom	14 067 601	13 000 000	13 000 000	12 665 866
Andre direkte eller indirekte skatter	-	-	-	-
Andre generelle statstilskudd	23 678 086	16 682 000	16 682 000	23 563 501
Sum frie disponible inntekter	485 698 564	470 741 000	470 741 000	471 290 791
Renteinntekter og utbytte	2 813 651	3 120 000	3 120 000	2 472 557
Gevinst finansielle instrumenter (omløpsmidler)	-	4 400 000	4 400 000	11 907 000
Renteutg.,provisjoner og andre fin.utg.	26 343 897	34 448 399	34 448 399	26 745 398
Tap finansielle instrumenter (omløpsmidler)	747 321	-	-	-
Avdrag på lån	31 882 045	33 057 877	33 057 877	31 132 944
Netto finansinnt./utg.	-56 159 611	-59 986 276	-59 986 276	-43 498 786
Til dekning av tidligere regnsk.m. merforbruk	498 084	5 700 000	5 700 000	5 700 000
Til ubundne avsetninger	-	3 778 671	-	672 331
Til bundne avsetninger	4 076 953	1 484 568	1 484 568	5 277 057
Bruk av tidligere regnsk.m. mindreforbruk	3 778 671	3 778 671	-	672 331
Bruk av ubundne avsetninger	335 571	325 000	-	282 400
Bruk av bundne avsetninger	3 731 537	1 685 829	1 667 829	2 194 940
Netto avsetninger	3 270 743	-5 173 739	-5 516 739	-8 499 717
Overført til investeringsregnskapet	-	1 575 000	1 250 000	1 532 404
Til fordeling drift	432 809 696	404 005 985	403 987 985	417 759 884
Sum fordelt til drift (fra skjema 1B)	432 809 696	404 005 985	403 987 985	413 981 213
Regnskapsmessig mer/mindreforbruk	-	-	-	3 778 671

Rekneskapsskjema 1B - Drift 2018

	Rekneskapsskjema 1B	Regnskap	Buds(end)	Oppr.budsjett	Regnskap
		2018	2018	2018	2017
1	POLITISK STYRING	3 983 289	3 690 050	3 645 329	4 052 257
	Korrigerig, er teke med i 1A	-10	-	-	-78
	Fordelt til drift	3 983 279	3 690 050	3 645 329	4 052 179
2	KOMMUNE LEIING - STAB	16 846 782	17 072 214	16 768 889	15 812 635
	Korrigerig, er teke med i 1A	-425 000	-	-	-27 934
	Fordelt til drift	16 421 782	17 072 214	16 768 889	15 784 701
3	FELLESUTGIFTER/FELLESINNTEKTER	2 223 499	7 432 108	13 816 241	9 605 850
	Korrigerig, er teke med i 1A	69 280	-	-	372 310
	Fordelt til drift	2 292 779	7 432 108	13 816 241	9 978 160
4	DIVERSE TENESTEOMRÅDE	10 020 295	8 715 436	8 644 973	8 098 841
	Korrigerig, er teke med i 1A	-46 383	-315 000	-315 000	69 861
	Fordelt til drift	9 973 912	8 400 436	8 329 973	8 168 702
5	OPPVEKST	201 599 524	186 449 410	183 913 991	185 330 749
	Korrigerig, er teke med i 1A	73 828	18 000	-	3 084 807
	Fordelt til drift	201 673 352	186 467 410	183 913 991	188 415 556
6	BARN, FAMILIE, HELSE	44 018 466	40 865 632	40 335 997	41 308 396
	Korrigerig, er teke med i 1A	-493 907	-	-	-387 600
	Fordelt til drift	43 524 559	40 865 632	40 335 997	40 920 796
7	PLEIE, OMSORG OG SOSIAL	128 946 852	120 312 549	118 197 313	122 280 681
	Korrigerig, er teke med i 1A	-151 182	6 000	6 000	-15 865
	Fordelt til drift	128 795 670	120 318 549	118 203 313	122 264 816
8	MILJØ OG KULTUR	8 609 675	8 111 830	7 965 832	7 875 152
	Korrigerig, er teke med i 1A	-394 167	-	-	368 926
	Fordelt til drift	8 215 508	8 111 830	7 965 832	8 244 078
9	TEKNISK	51 512 587	43 350 407	42 711 071	50 226 167
	Korrigerig, er teke med i 1A	1 168 704	528 261	528 261	-2 387 963
	Fordelt til drift	52 681 291	43 878 668	43 239 332	47 838 204
10	KYRKJELEGE FØREMÅL	4 907 268	4 850 096	4 850 096	4 983 135
	Korrigerig, er teke med i 1A				
	Fordelt til drift	4 907 268	4 850 096	4 850 096	4 983 135
12	SKATT, RAMMETILSKOT, FINANS				
	Fordelt til drift	-39 659 705	-37 081 008	-37 081 008	-36 669 113
	Fordelt til drift	432 809 695	404 005 985	403 987 985	413 981 213
	Budsjettskjema 1A Til fordeling drift	432 809 695	404 005 985	403 987 985	417 759 884
	Regnskapsmessig mer/mindreforbruk	0	-	-	-3 778 671

Rekneskapsskjema 2A - Investering 2018

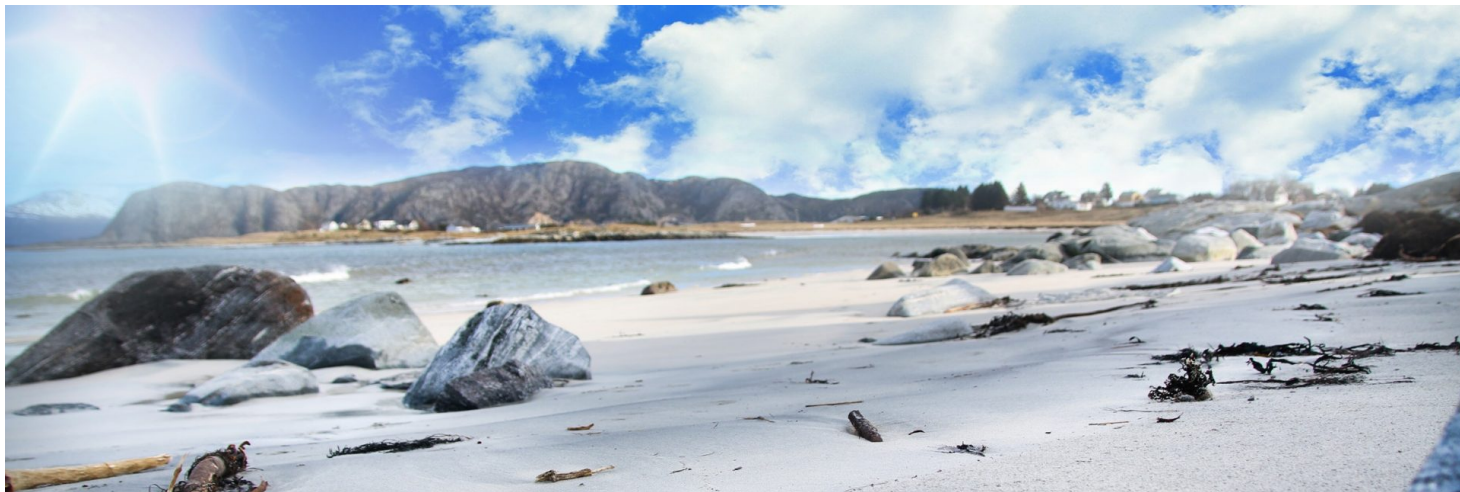
Regnskapsskjema 2A - investering	Regnskap	Reg. budsjett	Oppr.budsjett	Regnskap i fjor
	2018	2018	2018	2017
Investeringer i anleggsmidler	57 533 670	117 405 908	66 574 250	43 484 285
Utlån og forskutteringer	7 198 540	8 000 000	8 000 000	4 171 622
Kjøp av aksjer og andeler	1 780 440	1 575 000	1 250 000	1 607 747
Avdrag på lån	2 937 536	2 500 000	2 500 000	2 799 324
Dekning av tidligere års udekket	-	-	-	-
Avsetninger	3 394 027	-	-	3 050 009
Årets finansierungsbehov	72 844 212	129 480 908	78 324 250	55 112 987
Finansiert slik:				
Bruk av lånemidler	50 889 773	109 076 800	60 688 000	25 362 541
Inntekter fra salg av anleggsmidler	1 002 666	-	-	3 417 085
Tilskudd til investeringer	3 689 000	5 300 000	5 300 000	-
Kompensasjon for merverdiavgift	5 023 814	11 029 108	8 586 250	2 629 675
Mottatte avdrag på utlån og refusjoner	5 040 419	2 500 000	2 500 000	12 049 661
Andre inntekter	-	-	-	-
Sum ekstern finansiering	65 645 672	127 905 908	77 074 250	43 458 961
Overført fra driftsregnskapet	-	1 575 000	1 250 000	1 532 404
Bruk av tidligere års udisponert	-	-	-	-
Bruk av avsetninger	7 198 540	-	-	10 121 622
Sum finansiering	72 844 212	129 480 908	78 324 250	55 112 987
Udekket/udisponert	-	-	-	-

› Rekneskapsskjema 2B - investering 2018

Rekneskapsskjema 2B - INVESTERING	Regnskap	Buds(end)	Oppr.Budsjett	Regnskap
	2018	2018	2018	2017
Sum prosjekt: 1301 OMSTILLING GJENNOM BRUK AV IKT, DIGITALISERING OG NY TEKNOLOGI	4 285 561	3 718 000	3 200 000	478 485
Sum prosjekt: 1304 EIGENKAPITALINNSKOT KLP	1 455 440	1 250 000	1 250 000	1 325 347
Sum prosjekt: 2301 INVENTAR / UTSTYR SKULAR	256	-	-	-
Sum prosjekt: 2302 IKT-UTSTYR SKULAR	330 529	480 000	480 000	543 889
Sum prosjekt: 2319 UNDERVISNINGSBRAKKER VIGRA SKULE	2 546 471	2 522 450	-	-
Sum prosjekt: 2324 NY BARNESKULE PÅ VALDERØY	-683 935	-	-	-2 976 861
Sum prosjekt: 2532 UNDERVISNINGSBRAKKER VALDERØY UNGDOMSSKULE	4 574 840	4 428 580	-	-
Sum prosjekt: 3101 FORMIDLINGSLÅN	990 412	-	-	874 251
Sum prosjekt: 3102 OMSORGSBUSTADER PSYK.	-	-	-	88 162
Sum prosjekt: 3250 The North West - kjøp aksjer	-	-	-	282 400
Sum prosjekt: 3251 Gjøvsund Utvikling AS (921 716 966) - Kjøp av aksjer	-	300 000	-	-
Sum prosjekt: 3252 Utviklingsforum for Ålesund Lufthavn Vigra AS - kjøp av aksjer	-	25 000	-	-
Sum prosjekt: 3402 BILER TIL OMSORGSTENESTA	-	-	-	-10 000
Sum prosjekt: 3726 BIL VIGRA OMSORGSDISTRIKT	-5 000	-	-	-
Sum prosjekt: 4302 FLEIRBRUKSHALL VIGRA	-3 000 000	-3 300 000	-3 300 000	-3 000 000
Sum prosjekt: 4303 SKILTINGPROSJEKT	12 000	-	-	-
Sum prosjekt: 4308 Skilt, Informasjon og tilrettelegging av Turvegar og kulturminne	91 720	120 000	120 000	-
Sum prosjekt: 5102 SAL AV KOMMUNALE BYGG	7 220	-	-	21 905
Sum prosjekt: 5109 KJØP/SAL AV BUSTADER	-	-	-	6 835
Sum prosjekt: 5110 KLIMA- OG ENERGILTILTAK	1 254 698	3 384 000	2 500 000	-917 388
Sum prosjekt: 5120 FLYTTING AV SKULEBRAKKER PÅ SKJONG BARNESKULE	-	-	-	6 190
Sum prosjekt: 5121 SAL KOMMUNAL GRUNN	-291 985	-	-	25 087
Sum prosjekt: 5130 NÆRMILJØTILTAK	75 868	780 000	160 000	99 326
Sum prosjekt: 5150 INVESTERING ADM.BYGG	803 402	1 350 000	1 350 000	204 420
Sum prosjekt: 5152 INVESTERING HELSE- OG OMSORGSBYGG	692 436	500 000	500 000	388 025
Sum prosjekt: 5154 INVESTERING NÆRINGSBYGG	3 195 416	2 146 000	1 300 000	1 153 486
Sum prosjekt: 5155 INVESTERING SKULE- OG BARNEHAGEBYGG	566 017	415 970	2 400 000	713 809
Sum prosjekt: 5156 INVESTERING UTLEIGEBUSTADER	111 625	4 993 800	-	-
Sum prosjekt: 5166 ALNES BESØKSENTER	-565 712	-	-	-3 052 109
Sum prosjekt: 5167 Valderøy Ungdomsskule tilbygg/påbygg	-	-	3 000 000	-
Sum prosjekt: 5168 Vigra Skule tilbygg/påbygg	-	-	240 000	-
Sum prosjekt: 5169 Utstyr til etablering av reinholdsteam	-	100 000	100 000	-
Sum prosjekt: 5200 SYMJEHALL - UTGREIING	-	-	-	187 637
Sum prosjekt: 5302 BRANNBIL	607 826	1 210 000	1 210 000	-
Sum prosjekt: 5362 DIV. REGULERINGSPLANAR	-	200 000	200 000	-
Sum prosjekt: 5363 Områdeplan Sætra og Gjøvsund	37 677	500 000	-	-
Sum prosjekt: 5370 KARTLEGGING - Marine Grunnkart	184 000	184 000	-	40 833
Sum prosjekt: 5371 DIGITALISERING	116 345	-	-	66 829
Sum prosjekt: 5372 KART PÅ NETT	-	400 000	400 000	-
Sum prosjekt: 5410 FELLES TEKNISK UTSTYR	-37 250	120 000	120 000	953 928
Sum prosjekt: 5420 UTSTYR PARK/GRØNT	-	198 000	-	-
Sum prosjekt: 5501 DIV. TOMTER VALDERØY	-101 441	-	-	-
Sum prosjekt: 5506 SENTRUMSOMRÅDE	525	-	-	6 775
Sum prosjekt: 5510 GROVEN	-	-	-	1 313 043

Rekneskapsskjema 2B - INVESTERING	Regnskap	Buds(end)	Oppr.Budsjett	Regnskap
	2018	2018	2018	2017
Sum prosjekt: 5605 SKULEVEGEN GISKE	633 332	12 173 000	8 926 000	547 634
Sum prosjekt: 5651 DIV. TOMTER GODØY	-	-	-	775
Sum prosjekt: 5653 VALKVÆ	-	-	-	5 245
Sum prosjekt: 5702 YTTERLAND NÆRINGSOMR.	763 613	-	-	6 800
Sum prosjekt: 5703 SKARET NÆRINGSOMR.	-	-	-	-428 709
Sum prosjekt: 5704 GJØSUNDSÆTRA NÆRINGSOMR.	45 365	-	-	-
Sum prosjekt: 5752 GJØSUND NÆRINGSOMR.	-	300 000	300 000	129 584
Sum prosjekt: 5852 GEILEVIKA NÆRINGSOMR.	-28 000	-	-	-
Sum prosjekt: 5856 GJØSUND NASJONAL FISKERIHAMN	68 675	-	-	-91 439
Sum prosjekt: 6005 GANGVEG/LEIDNINGAR SÆTRA	1 153	-	-	254 766
Sum prosjekt: 6006 TEKNISKE ANLEGG OKSNES	881 518	-	-	7 056 827
Sum prosjekt: 6007 LØKEVEGEN M/LEIDN.ANLEGG	32 323	-	-	-
Sum prosjekt: 6009 FRIOMRÅDE YTTERLAND	-	-	-	1 175
Sum prosjekt: 6014 TRAFIKKFØREMÅL VALDERØY BARNESKULE	7 365	-	-	82 765
Sum prosjekt: 6017 YTTERLANDSNESET	112 157	200 000	-	101 920
Sum prosjekt: 6055 GANGVEG RØRVIKA	7 723	-	-	-
Sum prosjekt: 6056 GANGV./LEIDN.ANL. RESET	21 771	100 000	100 000	46 870
Sum prosjekt: 6057 GANGV. VIGRA SKULE - MARG.VEGEN	21 897	-	-	-
Sum prosjekt: 6058 PARKERING MOLNES	4 305	-	-	-
Sum prosjekt: 6152 PARKERING ALNES BESØKSSENTER	-	200 000	-	-
Sum prosjekt: 6154 GANGV./LEIDN.ANL. GEILEVIKA-TEPPEMYRA	4 730 429	32 633 000	14 867 000	433 272
Sum prosjekt: 6155 PARKERING DYB	28 045	-	-	114 125
Sum prosjekt: 6201 MINDRE VEGANLEGG	991 978	827 000	350 000	-127 609
Sum prosjekt: 6202 GATELYS	193 958	300 000	150 000	-
Sum prosjekt: 6204 TRAFIKKTRYGGINGSTILTAK	308 156	299 000	150 000	90 913
Sum prosjekt: 6205 NAMNESKILT KOMMUNEVEGAR	4 957	110 000	50 000	13 682
Sum prosjekt: 6206 GATELYS - LEDLYS	-	-	-	1 266 187
Sum prosjekt: 6250 Modernisering av leidningsanlegg/lekasjered/Hovudplan	49 452	700 000	700 000	-
Sum prosjekt: 6251 Modernisering av vassverket	569 486	1 325 000	1 325 000	-
Sum prosjekt: 6304 REINS/UTSLEPP NORDSTRAND	-	-	-	3 840
Sum prosjekt: 6307 OVERFØRING BLOMVIK - OKSNES	1 253 049	3 000 000	-	452 546
Sum prosjekt: 6308 Reins/Utslepp Valderhaugstrand	-	-	-	8 260
Sum prosjekt: 6325 SLAMAVSKILLAR/UTSLEPP KRINGKASTAR	2 069 658	3 260 000	-	139 145
Sum prosjekt: 6326 OVERFØRING SYNNESE BF - KRINGKASTAR	3 293 086	2 794 000	-	205 273
Sum prosjekt: 6343 LEIDN.ANLEGG V/GJERDEHAVNA	9 314 177	5 088 000	-	3 001 174
Sum prosjekt: 6351 SLAMAVS./LEIDNINGSANLEGG GISKE VEST	-	-	-	104 915
Sum prosjekt: 6370 SLAMAVSK./UTSLEPP ALNES	-1 196 010	-	-	4 521 026
Sum prosjekt: 6371 LEIDNINGSANL/PUMPEST. ALNES	1 325 752	-	-	6 688 339
Sum prosjekt: 6381 MINDRE LEIDNINGSANLEGG	674 603	800 000	800 000	2 469 703
Sum prosjekt: 6383 FORNYING LEIDNINGSANLEGG	4 809 570	6 527 000	5 000 000	971 636
Sum prosjekt: 6386 HOVUDPLAN VATN/AVLØP	194 994	100 000	100 000	-
Sum prosjekt: 6387 VASSLEIDNING TIL ÅLESUND	26 931	-	-	-
Sum prosjekt: 6388 Ny punkpestasjon Molnes med forskyvingsledning	55 629	2 350 000	2 350 000	-
Sum prosjekt: 6389 Kjøp av transportmiddel Avløp	538 715	540 000	540 000	-
Sum prosjekt: 6501 MVA JUSTERINGSRETT	-	-	-	-
Sum prosjekt: 7300 VALDERØY KYRKJEGARD	1 500 000	3 000 000	3 000 000	-
Sum alle Prosjekt	50 564 773	102 651 800	53 938 000	26 894 944

Rekneskapsskjema 2B - INVESTERING	Regnskap	Buds(end)	Oppr.Budsjett	Regnskap
	2018	2018	2018	2017
Herav kompensasjon for meirverdiavgift	5 023 814	11 029 108	8 586 250	2 629 675
Sum Investeringer	55 588 587	113 680 908	62 524 250	29 524 619
Finansiering				
8701 BRUK AV LÅN				
Sum prosjekt: 8701 BRUK AV LÅN	-50 889 773	-101 076 800	-52 688 000	-25 362 541
8801 INT. FINANSTRANS.				
Sum prosjekt: 8801 INT. FINANSTRANS.	325 000	-1 575 000	-1 250 000	-1 532 404
Bruk av lån/ovf frå drift	-50 564 773	-102 651 800	-53 938 000	-26 894 945
Kompensasjon for meirverdiavgift	-5 023 814	-11 029 108	-8 586 250	-2 629 675
Sum finansiering	-55 588 587	-113 680 908	-62 524 250	-29 524 620
Sum Investeringer	55 588 587	113 680 908	62 524 250	29 524 619
Sum finansiering	-55 588 587	-113 680 908	-62 524 250	-29 524 620
TOTALT	-	-	-	-1

NOTER

Hovedreferanser:

Forskrift om årsregnskap og årsberetning (for kommuner og fylkeskommuner) (FKR) §§ 5, 12 nr. 3 og 13
Forskrift om særbudsjett, særregnskap og årsberetning for kommunale og fylkeskommunale foretak (FKFR) § 10
Kommunal regnskapsstandard (KRS) nr. 6 Noter og årsberetning

Dette skjemaet inneholder forslag til noteoppsett til årsregnskapet. Dette arket gir en innledning og forklaring til bruken av skjemaet, mens de øvrige arkfanene inneholder konkrete forslag til noteoppstillinger. Det er en arkfane per note. Ved å klikke på linkene nedenfor kommer du til de enkelte noteoppstillingene. Forslaget til noteoppstillinger i dette skjemaet skal dekke de krav og anbefalinger som gis i regnskapsforskriften (FKR) og KRS nr. 6. Rekkefølgen følger forslaget til rekkefølge i vedlegg 1 til KRS nr. 6.

Et standardisert forslag til noteoppstillinger, som det foreliggende, vil aldri kunne bli dekkende for alle aktuelle forhold i den enkelte kommune. De kommuner som har spesielle forhold som er av vesentlig betydning for å bedømme kommunens økonomiske aktivitet og stilling, må ta inn noter som inneholder informasjon om slike forhold.

Regnskapsprinsipper og vurderingsregler

Kommuneregnskapet er finansielt orientert, og skal vise alle økonomiske midler som er tilgjengelige i året, og anvendelsen av disse. Inntekter og utgifter skal tidsmessig plasseres i det året som følger av anordningsprinsippet. Anordningsprinsippet er det styrende prinsippet for periodisering av inntekter og utgifter i kommunerekneskapet og betyr at alle kjente utgifter, utbetalinger, inntekter og innbetalinger i løpet av året som vedrører kommunens virksomhet skal fremgå av drifts- eller investeringsregnskapet i året enten de er betalt eller ikke. Variabel løn opparbeidet i desember 2018 vil i stor grad komme til utbetaling i januar 2019. Denne forskyvingen har vært konsistent gjennom mange år. Omfanget anses ikke å være vesentlig i forhold til totale kostnader i kommuneregnskapet.

Regnskapet er avlagt i henhold til god kommunal regnskapskikk, herunder kommunale regnskapsstandarder (KRS) utgitt av Foreningen for god kommunal regnskapskikk (GKRS).

Dersom kommunen avviker fra foreløpige kommunale regnskapsstandarder bør dette opplyses. Videre bør det omtales hvordan kommunen har forholdt seg til høringsutkast til KRS

Redegjørelsen bør omtale eventuelle endringer i regnskapsprinsipper i regnskapsåret samt endringer i anvendelsen av regnskapsprinsipper og vurderingsregler.

Ved lånefinansiering av investeringer er/er ikke renteutgiftene lagt til anskaffelseskost i samsvar med anbefalt løsning i KRS nr. 2.

Organisering av kommunens virksomhet (regnskapsenheter)

Dersom vesentlige deler av kommunens samlede virksomhet er lagt til enheter som avlegger særregnskap, herunder KF og interkommunale samarbeid, skal det opplyses om hvilke enheter dette gjelder. Det samme gjelder dersom slik virksomhet er lagt til andre rettssubjekter som samkommune, IKS, AS m.v., eller ivaretas av andre kommuner gjennom vertskommunesamarbeid. Et eksempel for en kommune som har flyttet ut relativt lite av virksomheten vises nedenfor.

Den samlede virksomheten til kommunen er i hovedsak organisert innenfor kommunens ordinære organisasjon, men noe virksomhet lagt til enheter som avlegger eget særregnskap eller andre rettssubjekter.

Note 1 Endring i arbeidskapital

Balanseregnskapet :	31.12.	01.01.	Endring
2.1 Omløpsmidler	295 128 053	292 407 239	
2.3 Kortsiktig gjeld	83 686 397	75 433 148	
Arbeidskapital	211 441 656	216 974 091	-5 532 434
Drifts- og investeringsregnskapet :	Beløp	Sum	
Anskaffelse av midler :			
Inntekter driftsregnskap		637 150 547	
Inntekter investeringsregnskap		9 414 748	
Innbet. ved eksterne finanstransaksjoner		59 071 644	
Sum anskaffelse av midler		705 636 938	705 636 938
Anvendelse av midler :			
Utgifter driftsregnskap		583 291 427	
Utgifter investeringsregnskap		57 533 670	
Utbetalinger ved eksterne finanstransaksjoner		70 959 462	
Sum anvendelse av midler		711 784 559	711 784 559
Anskaffelse - anvendelse av midler			-6 147 621
Endring ubrukte lånemidler (økning +/-reduksjon-)			615 187
Endring arbeidskapital i drifts-og investeringsregnskap			-5 532 434
Endring arbeidskapital i balansen			-5 532 434
Differanse (forklares nedenfor)			0
Forklaring til differanse i arb.kapital :	Beløp	Sum	
		0	
		0	
		0	
		0	0

Dersom det har vært vesentlige endringer i arbeidskapitalen gjennom året, bør dette forklares nærmere.

Note 2 Antall årsverk og ytelser til ledende personer og revisor

Ytelser til ledende personer	Lønn og annen godtgjørelse	Godtgjørelse for andre verv	Tilleggs-godtgjørelse	Natural-ytelser
Administrasjonssjef	1 092 265	0	0	22 071
Ordfører	862 200	0	0	599

Det skal opplyses om betalt eller skyldig vederlag til ledende personer i forbindelse med avslutning av vedkommendes ansettelsesforhold eller verv.

Dersom andre tjenester er vesentlige bør det opplyses om hva disse omfatter, f.eks.: En betydelig del av andre tjenester gjelder gjennomføring av overordnet analyse for forvaltningsrevisjon, plan for selskapskontroll og selskapskontroll som er bestilt av kontrollutvalget.

Note 3 Godtgjørelse til revisor

Kommunens revisor er Kommunerevisjonsdistrikt nr 3 Møre og Romsdal IKS. Samlede godtgjørelser til revisor utgjør kr 764 000. Revisjon omfatter regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og diverse attestasjonsoppdrag.

Dersom andre tjenester er vesentlige bør det opplyses om hva disse omfatter, f.eks.: En betydelig del av andre tjenester gjelder gjennomføring av overordnet analyse for forvaltningsrevisjon, plan for selskapskontroll og selskapskontroll som er bestilt av kontrollutvalget.

Note 4 Pensjoner

Generelt om pensjonsordningene i kommunen

Kommunen har kollektive pensjonsordninger i Kommunal Landspensjonskasse (KLP) og Statens pensjonskasse (SPK) som sikrer ytelsesbasert pensjon for de ansatte.

Pensjonsordningen omfatter alders-, uføre-, ektefelle-, barnepensjon samt AFP/tidligpensjon og sikrer alders- og uførepensjon med samlet pensjonsnivå på 66% sammen med folketrygden. Pensjonene samordnes med utbetaling fra NAV.

Premiefond

Premiefondet er et fond for tilbakeført premie og overskudd. Eventuelle midler på premiefondet kan bare brukes til fremtidig premiebetaling. Premiefondet fremgår ikke av kommuneregnskapet, men bruk av fondet reduserer faktisk betalte pensjonspremier.

	2018	2017
Innestående på premiefond 01.01.	-171 926	-14 140
Tilført premiefondet i løpet av året	6 800 010	4 167 964
Bruk av premiefondet i løpet av året	6 872 611	4 325 750
Innestående på premiefond 31.12.	-244 527	-171 926

Regnskapsføring av pensjon

Etter § 13 i årsregnskapsforskriften skal driftsregnskapet belastes med pensjonskostnader som er beregnet ut fra langsiktige forutsetninger om avkastning, lønnsvekst og G-regulering. Pensjonskostnadene beregnes på en annen måte enn pensjonspremien som betales til pensjonsordningen, og det vil derfor normalt være forskjell mellom disse to størrelsene. Forskjellen mellom betalt pensjonspremie og beregnet pensjonskostnad betegnes premieavvik, og skal inntekts- eller utgiftsføres i driftsregnskapet. Premieavviket tilbakeføres igjen neste år/med 1/7 per år for premieavvik oppstått i 2014 eller

senere, med 1/10 per år for premieavvik oppstått fra 2011 til 2013 og med 1/15 per år for premieavvik oppstått fra 2002 til 2010.

Dersom kommunen har endret amortiseringsperiode i regnskapsåret, skal virkningen av denne endringen opplyses om.

Regnskapsføringen av pensjon innebærer et unntak fra de grunnleggende prinsippene for kommuneregnskapet om at alle kjente utgifter og inntekter i året skal tas med i årsregnskapet for vedkommende år (kl § 48 nr 2). Regnskapsføringen av premieavvik og amortisering av premieavvik har hatt innvirkning på netto driftsresultat i 2018 ved at regnskapsførte pensjonsutgifter er kr. 3 255 960 lavere (ev. høyere) enn faktisk betalte pensjonspremier.

Bestemmelsene innbærer også at beregnede pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser er oppført i balansen som henholdsvis anleggsmidler og langsiktig gjeld.

Økonomiske forutsetninger for beregning av pensjonskostnaden	KLP	SPK	Andre
Forventet avkastning pensjonsmidler		4,50 %	4,20 %
Diskonteringsrente		4,00 %	4,00 %
Forventet årlig lønnsvekst		2,97 %	2,97 %
Forventet årlig G- og pensjonsregulering		2,97 %	2,97 %

Spesifikasjon av samlet pensjonskostnad, premieavvik pensjonsforpliktelser og estimatavvik

Pensjonskostnad og premieavvik		2018	2017
	Årets pensjonsopptjening, nåverdi	32 769 332	31 658 594
	Rentekostnad av påløpt pensjonsforpliktelse	25 407 942	24 845 615
	Forventet avkastning på pensjonsmidlene	-24 108 425	-22 380 183
	Adminstrasjonskostnad	2 184 419	1 996 963
A	Beregnet netto pensjonskostnad (inkl. adm)	36 253 268	36 120 989
B	Forfalt pensjonspremie (eks. adm.kostnader)	43 739 161	38 460 556
C	Årets premieavvik (B-A)	7 485 893	2 339 567
Pensjonsutgifter i drifts- og investeringsregnskapet		2018	2017
B	Pensjonsutgifter i drifts- og investeringsregnskapet	43 739 161	38 460 556
C	Årets premieavvik	-7 485 893	-2 339 567
D	Amortisering av tidligere års premieavvik	4 229 934	4 171 413
E	Brutto pensjonsutgift etter premieavvik og amortisering (SUM B:D)	40 483 202	40 292 402
G	Pensjonstrekk ansatte	5 446 551	6 573 003
	Årets regnskapsførte pensjonsutgift (F-G)	35 036 651	33 719 399
Akkumulert premieavvik		2018	2017
	Sum gjenstående premieavvik tidligere år (pr. 01.01.)	20 888 160	21 891 660
	Årets premieavvik	7 485 893	2 339 567
	Sum amortisert premieavvik dette året	-4 229 934	-4 171 413
	Akkumulert premieavvik pr. 31.12	24 144 119	20 059 814
	Arbeidsgiveravgift av akkumulert premieavvik	3 404 321	2 828 434
	Sum akkumulert premieavvik inkl. arb.g.avgift	27 548 440	22 888 248
Pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser		2018	2017
.	Netto pensjonsforpliktelser pr. 01.01	536 578 628	500 050 227
	Årets premieavvik	-7 485 893	-2 339 567
	Estimatavvik (ført direkte mot egenkapitalen)	49 206 067	38 867 968
	Virkningen av planendringer (ført direkte mot egenkapitalen)		
	Netto pensjonsforpliktelser pr. 31.12.	578 298 802	536 578 628
	Herav:		
	Brutto pensjonsforpliktelse, Pensjonsmidler, Arbeidsgiveravgift av netto pensjonsforpliktelse		

Note 5 Anleggsmidler

	IT- utstyr, kontor- maskiner	Anleggs- maskiner mv.	Brannbiler, tekniske anlegg	Boliger, skoler, veier	Adm.bygg, sykehjem mv.	Tomte- områder	Immaterielle eiendeler	SJØLV- I1	SJØLV- I2	SJØLV- I3	SJØLV- I4
Anskaffelseskost 01.01.2018	52 000	41 804	2 744	765 189	228 082	174 719		124 701	103 670	664	
Årets tilgang	5 978	1 611	667	15 581	4 557	1 120		7 894	18 554		
- herav overført fra egne KF											
Årets avgang						-98					
- herav overført til egne KF											
Anskaffelseskost 31.12.2018	57 978	43 415	3 411	780 770	232 639	175 741	0	132 595	122 224	664	
Akk avskrivninger 31.12	-44 582	-31 885	-2 206	-190 467	-51 081	-45		-43 292	-32 249	-347	
Netto akk. og rev. nedskrivninger						-197					
Akk. avskr. og nedskr. 31.12.											
Bokført verdi pr. 31.12.2018	13 396	11 530	1 205	590 303	181 558	175 499	0	89 303	89 975	317	
Herav finansielle leieavtaler	0	0	0	0	0	0	0				
Årets avskrivninger	-2 868	-2 257	-73	-18 627	-4 551	0	0	-3 385	-2 753	-40	
Årets nedskrivninger	0	0	0	0	0	0	0				
Årets reverserte nedskrivninger	0	0	0	0	0	0	0				
Tap ved salg av anleggsmidler	0	0	0	0	0	0	0				
Gevinst ved salg av anleggsmidler	0	0	0	0	0	0	0				
Økonomisk levetid	5 år	10 år	20 år	40 år	50 år						
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær	Ingen avskr.					

Ved nedskrivning av anleggsmidler skal det opplyses om forutsetningene som er lagt til grunn for nedskrivningen, herunder årsak til nedskrivning og hvordan virkelig verdi er fastsatt.

Note 6 Aksjer og andeler i varig eie

	Henvisning	Eierandel i	Eventuell markeds-	Balanseført verdi	Balanseført verdi
Selskapets navn	balansen	selskapet	verdi	31.12.2018	01.01.2018
Eigenkap KLP	2214101			13 572 559	12 117 119
Biblioteksentralen	2217001			1 500	1 500
Sunnmørshallen	2217002			10 000	10 000
Haram/Midsund/aukra bruselskap	2217003			1 000	1 000
Nordøyvegen	2217004			10 000	10 000
Muritunet	2217005			90 000	90 000
Trafikkterminalen Ytterland	2217007			26 750	26 750
Hareid Fastlandssamband AS	2217009			72 000	72 000
Sunnmøre Veginvest AS	2217010			26 000	26 000
Hamsundsambandet AS	2217011			22 000	22 000
Ålesundregionens Interkomm Miljøsekskap	2217012			36 500	36 500
The North West	2217013			282 400	282 400
Gjøvsund Utvikling AS (921 716 966)	2217014			300 000	
Utviklingsforum Ålesund Lufthavn Vigra	2217015			25 000	
Sum				kr 14 475 709	kr 12 695 269

'Kommunen hefter ubegrenset for en andel av forpliktelsene til interkommunale selskap tilsvarende kommunens eierandel i selskapet, jfr IKS-loven § 3.

Det skal opplyses om kommunens ansvar for gjeld i IKS dersom det er sannsynlig at kommunen må dekke selskapets forpliktelser.

Eventuelt tilleggsopplysninger dersom det er vesentlige endringer gjennom året i for eksempel selskapsstruktur, eierandel, omdanning, fusjon/fisjon, kjøp/salg av eierandeler mv.

Dersom bokført verdi er nedskrevet i løpet av året, gis opplysninger i samsvar med KRS nr. 6, jf. punkt 3.1.2 nr. 5.

Note 7 Salg av finansielle anleggsmidler

Ved salg av kommunens aksjer klassifisert som anleggsmidler er en andel av salgsinntekten regnet som avkastning på innskutt kapital og inntektsført som løpende inntekt i driftsregnskapet.

Avkastningen er beregnet som det kommunen iht. aksjeloven § 8-1 kunne fått i utbytte i salgsåret basert på selskapets avlagte regnskap for foregående år.

	ABC AS	DEF AS
Antall solgte aksjer		0
Utbyttegrunnlag pr. aksje	kr	kr
Salgsum pr. aksje	kr	kr
Inntektsført i driftsregnskapet	kr	kr
Inntektsført i investeringsregnskapet	kr	kr

Note 8 Langsiktig gjeld

Fordeling av langsiktig gjeld:	31.12.2018	01.01.2018	Neste års avdrag	Gj.snittlig gjenstående løpetid (år)
Gjeldsbrevslån/banklån	0	0	0	0
Obligasjonslån	879 600 000	879 600 000	0	0
Sertifikatlån	120 000 000	100 000 000	0	0
Husbanklån	56 319 054	59 633 675	0	0
Finansielle leieavtaler	0	0	0	0
Sum bokført langsiktig gjeld	1 055 919 054	1 039 233 675	0	
Herav selvfinansierende gjeld	178 332 513	153 900 000		
Herav VAR	178 332 513	153 900 000		
Langsiktig gjeld i særregnskap				
NN KF	0	0		
NN interkommunalt samarbeid	0	0		
Sum bokført langsiktig gjeld i særregnskap	0	0		
Kommunens samlede eksterne lånegjeld	0	0		
	Langs.gjeld	Gj.sn.		
Fordeling av langsiktig gjeld etter rentebetingelser	31.12.2018	rente		
Langsiktig gjeld med fast rente :	525 000 000	2,68 %		
Langsiktig gjeld med flytende rente :	474 600 000	1,82 %		

Av langsiktig gjeld har kr 205 000 000 forfall 13.9.2019 og kr 161 000 000 har forfall 18.09.2019

Note 9 Rentesikring

Renteutgiftene på kommunens lånegjeld sikres i samsvar med gjeldende reglement for finans- og gjeldsforvaltningen.

Rentebytteavtaler								
Swap nr	Lån	Volum (mill.)	Løper fra dato	Løper til dato	Betaler	Mottar	Formål med sikringen	Finans-reglementet
1	DNB 17/24	50	15.13.2017	15.03.2024	2,035	6M nibor	Rentesikring	PKT 7,5
2	FOKUS 11/21	150	26.09.2011	15.09.2021	3,55	6M nibor	Rentesikring	PKT 7,5
3	NORDEA 15/25	50	16.09.2015	16.03.2017	1,97	6M nibor	Rentesikring	PKT 7,5
4	NORDEA 13/23	100	15.02.2013	15.02.2017	3,388	6M nibor	Rentesikring	PKT 7,5
5	NORDEA 18/26	100	21.03.2018	23.03.2026	1,87	6M nibor	Rentesikring	PKT 7,5
6	NORDEA 18/27	75	18.06.2018	18.03.2027	1,96	3M nibor	Rentesikring	PKT 7,5
7	NORDEA 21/27	125	18.03.2021	18.03.2027	2,350	3M nibor	Rentesikring	PKT 7,5
8	NORDEA 21/28	150	27.07.2011	21.03.2018	2,550	3M nibor	Rentesikring	PKT 7,5
		800						

Note 10 Avdrag på lån

Kommunen beregner minste tillatte avdrag jf. kommuneloven (koml) § 50 nr. 7, ved å:

beregne minste tillatte avdrag på lån etter en forenklet formel. Avskrivningene beregnes som sum langsiktig gjeld dividert på sum anleggsmidler (jf. koml § 50 nr. 1 og 2) multiplisert med årets avskrivninger i driftsregnskapet. Denne forenklete formelen gir et minstekrav til avdrag som tilsvarer avskrivninger (kapitalslitet) på lånefinansierte anleggsmidler.

Forholdet mellom betalte avdrag om minimumsavdrag	2018	2017
Utgiftsførte avdrag i driftsregnskapet	31 882 045	31 132 944
Bergnet minimumsavdrag	31 882 045	31 132 944
Avvik	0	0

Ved eventuell endring i beregningsmetoden for minimumsavdrag, skal virkningen av dette opplyses.

Avdrag på lån til videre utlån og forskotteringer

Jf. også KRS nr. 3 Lån, opptak, avdrag og refinansiering punkt 3.4 nr. 2.

	2018	2017
Mottatte avdrag på startlån	5 341 151	4 975 081
Utgiftsførte avdrag i investeringsregnskapet	2 937 536	2 799 324
Avsetning til/bruk av avdragsfond	-3 804 513	-1 121 614
Saldo avdragsfond 31.12.	15 696 846	19 501 359

Note 11 Kommunens garantiansvar

Gitt overfor - navn	Garanti- ramme	Garantiansvar per		Utløper dato
		31.12.2018	31.12.2017	
Giske Omsorgsbustader, Husbanken 13527421		1 463 132	1 606 800	01.07.2017
Ålesundsregionens Havnevesen, KLP 8317 50 49315		15 000	45 000	01.03.2019
I.L. Valder, SBM 3910 83 23160 Sikkerhetstiller		453 347	599 224	13.11.2021
Ålesundsregionens Havnevesen, KLP 8317 51 91391		686 371	773 985	10.05.2027
IL. Vigma, SBM 3905 74 89425		3 000 000	3 000 000	09.02.2032
Ålesundsregionens Havnevesen, KLP 8317 50 47428		155 929	175 000	15.10.2027
Sunnmøre Indremisjon (Daggry Barnehage), Husbanken 13544599		751 150	830 220	01.04.2028
Stiftelsen Bergtun omsorgsbustader, Nordea		3 800 996	3 828 595	01.06.2032
Ålesundsregionens Havnevesen, KLP 8317 50 40466		700 000	739 591	30.07.2032
I.L. Valder, SBM 3905 72 98514		5 732 488	5 985 276	01.10.2035
Skjong barnehage, Husbanken 13500611		2 502 815	2 646 714	01.08.2041
Ålesundsregionens Havnevesen, KLP 8317 52 29682		1 150 000	1 200 000	27.09.2041
Ålesundsregionens Havnevesen, KLP 8317 52 47710		1 018 333	1 061 666	24.01.2042
Ålesundsregionens Havnevesen, KLP 8317 54 75470		1 575 000	1 662 500	25.11.2036
Ålesundsregionens Havnevesen, KLP 8317 54 75489		1 073 333	1 111 666	25.11.2046
Sum garantiansvar		kr 24 077 894	kr 25 266 237	

Innbefatter alle garantier kommunen har gitt, inkl. garantier gitt for øvrige regnskapsenheter i kommunen som kommunale foretak og interkommunale samarbeid. Garantier gitt overfor ansatte, sosialklienter etc. skal også opplyses.

Tap på garantier eller innfrielser skal spesifiseres og ev. virkninger på senere års regnskap/budsjett skal opplyses om.

Dersom det er sannsynlig at kommunen må innfri garantier, skal gis det noteopplysninger i samsvar med KRS nr. 7

Note 12 Andre vesentlige forpliktelser

Opplyse om langsiktige forpliktelser utover langsiktig gjeld som har vesentlig betydning for kommunens driftsregnskap fremover. F.eks. leasingavtaler, langsiktige leieavtaler og avtaler om drift av kommunale tjenester.

I K-SAK 055/12 vart det vedteke at Giske kommune oppretter eit fleksibelt fond "2227508 forskottering av spelemidlar til godkjente søknadar" på inntil kr 5 000 000. Finansiering av kommunen sitt kraftfond.

År	Gitt ovenfor	Beløp	Akkumulert
2013	Godøy I.L, Kunstgrasbane	2 082 500	2 082 500
2016	Vigra I.L, kunstgrasbane	2 125 000	4 207 500

Note 13 Finansielle eiendeler og forpliktelser til virkelig verdi

Markedsbaserte finansielle omløpsmidler					
Aktivklasse	Finansforvaltnings-reglement	Markeds-verdi 31.12.2018	Balanseført- verdi 31.12.2018	Balanseført-verdi 31.12.2017	
Eigedom (sverige)	§ 8	6 000	6 000	6 000	
Eigedomsfond	§ 8	28 833 000	28 833 000	39 865 000	
Aksjer	§ 8	84 321 000	84 321 000	89 036 000	
Pengemarked/ansv.lån	§ 8	49 909 000	49 909 000	34 197 000	
	§ 6	163 069 000	163 069 000	163 104 000	

I mars 2018 vart det overført kr 15 000 000 frå forvaltning etter finansreglementet § 8 til § 6

Det bør opplyses om kommunens finansielle markedsrisiko dersom posten er vesentlig.

Det skal gis informasjon om finansielle eiendeler og forpliktelser som siden første gangs balanseføring har vært gjenstand for to eller flere endringer i avtalevilkår, hvor hver enkelt endring ikke har vært vurdert å utgjøre en vesentlig endring av avtalevilkårene.

NOTE 14 Avsetning og bruk av fond

Fond samlet	Beholdning 01.01.2018	Avsetninger	Bruk av fond i driftsregnskapet	Bruk av fond i inv.regnskapet	Beholdning 31.12.2018
Disposisjonsfond	kr 3 121 777	kr -	kr (335 571)	kr -	kr 2 786 206
Bundne driftsfond	kr 15 347 403	kr 4 076 953	kr (3 731 537)	kr -	kr 15 692 819
Ubundne investeringsfond	kr 107 250 713	kr -		kr -	kr 107 250 713
Bundne investeringsfond	kr 19 587 143	kr 3 394 026	kr (7 198 540)	kr -	kr 15 782 629
Samlede avsetninger og bruk av avsetninger	kr 145 307 036	kr 7 470 979	kr (11 265 648)	kr -	kr 141 512 367
Bundne fond	Beholdning 01.01.2018	Avsetninger	Bruk av fond	Beholdning 31.12.2018	
Bundne driftsfond					
Selvkostfond		kr 9 290 164	kr (1 751 458)	kr 908 092	kr 8 446 797
Øremerka statstilskudd		kr 4 351 674	kr 2 978 075	kr (1 697 835)	kr 5 631 914
Næringsfond/Kraftfond		kr 190 191	kr 126 383	kr (80 000)	kr 236 574
Gavefond		kr 19 697	kr 50 000	kr -	kr 69 697
Renteinntekt tilfluktsrom		kr 185 819	kr 3 159	kr -	kr 188 978
Øvrige bundne driftsfond		kr 1 309 860	kr -	kr (191 000)	kr 1 118 860
Sum		kr 15 347 405	kr 1 406 159	kr (1 060 743)	kr 15 692 820
Bundne investeringsfond					
Øremerka statstilskudd					kr -
Gavefond		kr -	kr -	kr -	kr -
...		kr -	kr -	kr -	kr -
Øvrige bundne investeringsfond		kr 19 587 143	kr 3 394 026	kr (7 198 540)	kr 15 782 629
Sum		kr 19 587 143	kr 3 394 026	kr (7 198 540)	kr 15 782 629
Disposisjonsfond	Beholdning 01.01.2018	Avsetninger	Bruk av fond	Beholdning 31.12.2018	
Bruk og avsetning vedtatt av kommunestyret	kr 3 121 778	kr -	kr (335 571)	kr 2 786 207	
Bruk og avsetning foretatt av underordnet organ, herav:	kr -	kr -	kr -	kr -	
Administrasjon	kr -	kr -	kr -	kr -	
Skole	kr -	kr -	kr -	kr -	
Helse og omsorg	kr -	kr -	kr -	kr -	
...	kr -	kr -	kr -	kr -	
Sum disposisjonsfond	kr 3 121 778	kr -	kr (335 571)	kr 2 786 207	
Overføring fra driftsregnskapet til investeringsregnskapet	Regnskap 2018	Justert budsjett 2018	Opprinnelig budsjett 2018	Regnskap 2017	
Overføring vedtatt av kommunestyret	kr -	kr 1 575 000	kr 1 250 000	kr 1 532 404	
Overføring foretatt av underordnet organ, herav:	kr -	kr -	kr -	kr -	
Administrasjon	kr -	kr -	kr -	kr -	
Skole	kr -	kr -	kr -	kr -	
Helse og omsorg	kr -	kr -	kr -	kr -	
...	kr -	kr -	kr -	kr -	
Sum overført til investeringsregnskapet	kr -	kr 1 575 000	kr 1 250 000	kr 1 532 404	

Note 15 Strykninger

Strykninger i driftsregnskapet

Driftsregnskapet er avsluttet med regnskapsmessig merforbruk. Det er nødvendig å stryke disposisjoner i samsvar med regnskapsforskriften § 9.

Korrigeringer investeringsregnskapet

Investeringsregnskapet er avsluttet i balanse det er ikkje gjennomført korrigeringer etter rekneskapsforskriften § 9.

Stykninger i driftsregnskapet	
Regnskapsmessig merforbruk før strykninger	kr 10 518 416
Redusert overføringer til investeringsregnskapet	kr 1 575 000
Redusert avsetning til disposisjonsfond	kr 3 778 671
Redusert dekning av tidligere års merforbruk	kr 5 164 745
Regnskapsmessig merforbruk etter strykninger	kr -

Note 16 Endringer i regnskapsprinsipp og regnskapsmessig merforbruk

Konto for endring av regnskapsprinsipp

Virkning av endringer i regnskapsprinsipp føres mot egne egenkapitalkontoer for endring av regnskapsprinsipp. Positiv saldo på disse kontoene kan ikke disponeres og negativ saldo skal ikke dekkes inn.

Konto for endring av regnskapsprinsipp	31.12.	01.01.
Endring av regnskapsprinsipp som påvirker AK (drift)	796 351	796 351
Endring av regnskapsprinsipp som påvirker AK (investering)	0	0
Sum	796 351	796 351

Endringer i regnskapsprinsipper gjort i år:	Utgift	Inntekt
Sum endringer i regnskapsprinsipp i år	0	0

Note 17 Regnskapsmessig merforbruk

Regnskapsmessig merforbruk skal dekkes inn i det år regnskapet legges frem eller i påfølgende år. I særskilte tilfeller kan merforbruket dekkes inn over ytterligere to år og etter godkjenning fra fylkesmannen over inntil 10 år.

Regnskapsår	31.12.2018	31.12.2017
2013	0	0
2014	2 941 492	3 439 575
2015	7 923 252	7 923 252
2016	0	0
	10 864 744	11 362 827

År	Merforbruk	Inndekning 2017	Inndekning 2018	Inndekning 2019
2014	9 139 576	5 700 000	3 439 576	
2015	7 923 252		2 260 424	5 662 828
Sum	17 062 828	5 700 000	5 700 000	5 662 828

Gjør rede for hvordan kommunen planlegger å dekke inn tidligere års merforbruk. OBS! Inndekning av ev. merforbruk i år skal vedtas av kommunestyret i forbindelse med behandling av årsregnskapet.

Note 18 Kapitalkonto

Saldo 01.01.	kr 106 768 788
Økning av kapitalkonto (kreditposterings)	
Aktivering av fast eiendom og anlegg	kr 47 706 218
Reversert nedskrivning av fast eiendom og anlegg	kr -
Aktivering av utstyr, maskiner og transportmidler	kr 8 256 249
Kjøp av aksjer og andeler	kr 1 780 440
Reversert nedskrivning av aksjer og andeler	kr -
Utlån	kr 7 256 858
Aktivert egenkapitalinnskudd pensjonskasse	
Avdrag på eksterne lån	kr 34 819 581
Økning pensjonsmidler	kr 43 180 707
Reduksjon pensjonsforpliktelser	kr -
Reduksjon av kapitalkonto (debetposterings)	
Avgang fast eiendom og anlegg	kr 97 534
Av- og nedskrivning av fast eiendom og anlegg	kr 31 163 644
Avgang utstyr, maskiner og transportmidler	kr -
Av- og nedskrivning av utstyr, maskiner og transportmidler	kr 3 588 123
Avgang aksjer og andeler	kr -
Nedskrivning av aksjer og andeler	kr -
Avdrag på utlån	kr 5 368 219
Avskrivning utlån	kr -
Reduksjon egenkapitalinnskudd pensjonskasse	kr -
Bruk av midler fra eksterne lån	kr 50 889 773
Reduksjon pensjonsmidler	kr 1 460 529
Økning pensjonsforpliktelser	kr 9 703 610
Urealisert kurstap utenlandslån	kr -
Saldo 31.12.	kr 147 497 409

Note 19 Investeringsprosjekter

Dei 10 største investeringsprosjekta i Giske Kommune (Rekneskap 2017)

		Regnskap	Buds(end)	Budsjett	Regnskap
		2018	2018	2018	2017
6343	LEIDN.ANLEGG V/GJERDEHAVNA	9 314 177	5 088 000	-	3 001 174
6383	FORNYING LEIDNINGSANLEGG	4 809 578	6 527 000	5 000 000	971 636
6154	GANGV./LEIDN.ANL. GEILEVIKA-TEPPEMYRA	4 730 429	32 633 000	14 867 000	433 272
2532	UNDERVISNINGSBRAKKER VALDERØY UNGDOMSSKULE	4 574 840	4 428 580	-	-
1301	OMSTILLING GJENNOM BRUK AV IKT, DIGITALISERING OG NY TEKNOLOGI	4 304 636	3 718 000	3 200 000	478 485
6326	OVERFØRING SYNNES BF - KRINGKASTAR	3 293 086	2 794 000	-	205 273
5154	INVESTERING NÆRINGSBYGG	3 195 416	2 146 000	1 300 000	1 153 486
2319	UNDERVISNINGSBRAKKER VIGRA SKULE	2 546 471	2 522 450	-	-
6325	SLAMAVSKILLAR/UTSLEPP KRINGKASTAR	2 069 658	3 260 000	-	139 145
7300	VALDERØY KYRKJEGARD	1 500 000	3 000 000	3 000 000	-

Det bør gis opplysninger om alle større pågående prosjekter knyttet til nybygg og anleggsinvesteringer. Dersom enkelte prosjekter vesentlig fraviker vedtatt framdriftsplan i vesentlig grad, eller det forventes vesentlige avvik i forhold til vedtatt kostnadsramme, bør det opplyses om dette.

Det skal gis opplysninger om vesentlige overføringer som kommunen har mottatt til finansiering av investeringer. Opplysningen skal omfatte eventuelle klausuler om tilbakebetaling dersom formålet med investeringen ikke opprettholdes.

Note 20 sjølvkostområde

	Resultat		2018			Balansen		2018
	Inntekter	Kostnader	Over(+)/underskudd (-)	Årets deknings-grad i % 1)	Vedtatt deknings-grad i %	Avsetn(+)/ bruk av (-) selvkostfond	Selvkostfond/ fremførbart underskudd pr. 31.12 2)	
Renovasjon	10 267 122	9 595 027	672 095	107,0 %	100,0 %	672 095	1 712 778	
Slam	790 361	971 530	-181 169	81,4 %	100,0 %	-181 169	208 602	
Vann	12 714 805	12 547 565	167 240	101,3 %	100,0 %	167 240	1 558 527	
Avløp	8 465 760	9 844 651	-1 378 891	86,0 %	100,0 %	-1 378 891	4 038 833	
Feiing	995 963	1 078 404	-82 441	92,4 %	100,0 %	-82 441	-268 156	
Kart og oppmåling	1 063 258	1 185 900	-122 642	89,7 %	100,0 %	-122 642	928 055	
Plan- og byggesak	2 022 505	2 794 995	-772 490	72,4 %	100,0 %	-772 490	-1 426 085	
								0
	Resultat 2017					Balansen		0
	Inntekter	Kostnader	Over(+)/underskudd (-)	Årets deknings-grad i % 1)	Vedtatt deknings-grad i %	Avsetn(+)/ bruk av (-) deknings-gradsfond	Deknings-gradsfond/ fremførbart underskudd pr. 31.12 2)	
Renovasjon	9 933 674	8 739 687	1 193 987	113,7 %	100,0 %	1 193 987	1 040 683	
Slam	769 393	608 138	161 255	126,5 %	100,0 %	161 255	389 771	
Vann	12 352 122	11 449 673	902 449	107,9 %	100,0 %	902 449	1 391 287	
Avløp	7 326 199	7 757 905	-431 706	94,4 %	100,0 %	-431 706	5 417 724	
Feiing	929 777	954 786	-25 009	97,4 %	100,0 %	-25 009	-185 715	
Kart og oppmåling	2 139 397	1 584 774	554 623	135,0 %	100,0 %	554 623	1 050 697	
Plan- og byggesak	2 689 854	2 885 549	-195 695	93,2 %	100,0 %	-195 695	-653 595	

1) Årets dekningsgrad før ev.avsetning/bruk av dekningsgradsfond.

2) Dekningsgradsfondene er bundne driftsfond. Disse kan kun benyttes til dekning av framtidige driftsutgifter på tilhørende selvkostområde. Dekningsgradsfond må benyttes innen en 3-5 års periode. På områder med pålagt selvkost (renovasjon), eller hvor kommunestyret forut for inntektsåret har fattet prinsippvedtak om egenbetaling ut fra selvkost, kan kommunen ha fremførbart underskudd. 3-5 års perioden kan fravikes hvis det er særegne forhold i kommunen og det er gjort vedtak i kommunestyret hvor disse særegne forholdene blir synliggjort.

Note 21 Usikre forpliktelser, betingede eiendeler og hendelser etter balansedagen

Usikre forpliktelser

Følgende usikre forpliktelser er regnskapsført:

Forpliktelsens art	Antatt oppgjørstidspunkt	Balansført forpliktelse	Endring i året
		0	0
		0	0
Sum usikre forpliktelser		0	0

Noteopplysninger om vesentlige usikre forpliktelser som ikke regnskapsføres skal inneholde en kort beskrivelse av forpliktelsen, et mulig anslag på virkning på resultat og balanse dersom forpliktelsen var blitt regnskapsført, antydning om usikkerhet i tidspunkt og beløp, og ev. mulighet for regress iht KRS nr. 7 punkt 3.1.4.

Betingede eiendeler

Ved sannsynlighetsovervekt at kommunen vil motta et oppgjør knyttet til vesentlige betingede eiendeler gis noteopplysninger iht KRS nr. 7 punkt 3.2.2. Noteopplysningene skal inneholde en beskrivelse av den betingede eiendelen og eventuelt anslag på virkning i driftsregnskap og balanse.

Hendelser etter balansedagen

Hvis kommunen etter balansedagen får informasjon om forhold som eksisterte på balansedagen, skal kommunen gi noteopplysninger om disse forholdene iht. KRS nr. 7 punkt 3.3.3. Det samme gjelder for hendelser etter balansedagen som ikke medfører regnskapsmessige konsekvenser, men som er av en slik betydning at manglende informasjon om disse vil påvirke regnskapsbrukernes evne til å foreta korrekte vurderinger og beslutninger på bakgrunn av årsregnskapet.

› Melding frå uavhengig revisor

Revisjonsmelding Giske Kommune 2018

OM KOSTRA

Alle kommunar er pålagt å føre rekneskap etter KOSTRA-standarden. KOSTRA (KOmmune-STat-RApportering) er eit nasjonalt informasjonssystem om kommunale verksemder. Informasjon om kommunale tenester og bruk av ressursar på ulike tenesteområde vert registrert og samanstillt for å gje relevant informasjon til beslutningstakarar og andre, både nasjonalt og lokalt. Informasjonen skal tene som grunnlag for analyse, planlegging og styring, samt gje grunnlag for å vurdere om nasjonale mål vert nådde.

KOSTRA-tala gir eit grunnlag for å vurdere prioriteringar, dekningsgradar og produktivitet mellom kommunar over tid. Ulik prioritering, kvalitet på tenestene, struktur og behov i befolkninga, er faktorar som vil påverke nøkkeltala. Det er vanskeleg å definere og skille ut konkret effekt av alle desse forholda i tala. Med bakgrunn i dette vert nøkkeltala i KOSTRA kalla indikatorar. I dette ligg det at nøkkeltala kun indikerer skilnad mellom kommunar, og dermed eit grunnlag for vidare analyse, men er ingen fasit og gir ikkje eintydig forklaring på forskjellar. Kvaliteten på tala er også avhengig av kvaliteten på teneste- og økonomirapporteringa frå kommunane. Rapporteringa er omfattande og kompleks, så feil og ulike tolkingar kan forkomme.

KOSTRA-tala for 2017 er førebelse tal. Kommunane og Statistisk sentralbyrå (SSB) reviderer no tala og endelege tal for 2017 vert publisert i juni. Erfaring viser at dei endelege tala blir noko justert samanlikna med dei førebelse tala. Dette kan skuldast manglande eller feil rapportering frå kommunane, samt at SSB ikkje har kontrollert alle sine samanstillingar.

Alle kommunar er gruppert etter folkemengd og økonomiske rammebetingelsar. **Giske Kommune høyrer til kommunegruppe 11** definert som "mellomstore kommuner med middels bundne kostnader per innbyggjar, lave frie disponible inntekter".

I årsmeldinga er alle KOSTRA-samanstillingar under dei enkelte einingane og det vert sett på utviklinga til Giske kommune over tid. Å studere eigne tal mot kostragruppa, skal gje eit bedre samanlikningsgrunnlag. Eigne tal er difor samanstillt med kommunegruppe 11.